

raadsgriffie

Raadsvergadering d.d. 12 november 2015

Index	Pagina
1. Opening en mededelingen	2-4
2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, ingekomen brieven en stukken ter kennisname	4
3. Programmabegroting 2016-2019, de Belastingvoorstellen 2016 en de Strategische Agenda van de Raad (SAR)	4-75
4. Stemmingen	75-80
5. Sluiting van de vergadering	80

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 12 NOVEMBER 2015

Voorzitter: Th.L.N. Weterings

De leden: mw. D. Abbas, P.J. de Baat, S. Bak, mw. M.E. Ballieux-Hamel, mw. C.H.M. Berk, M.L. Beusenberg, A.J. van Bezooijen (tot 21.15 uur), T.M. Blom, mw. A. Bok, mw. W. Booij-van Eck, E. Boscher, mw. K. Bouman, M.W. van Dijk, mw. B. van der Erve, T. van Essen, mw. L. Eveleens-van Andel, C. Groothand, H.G.J. Heimerikx, mw. M.P. van der Helm-Chandansingh, J.J.J. Jhinnoe (vanaf 17.15 uur), W.J.J.M. Klijn, H.C.M. Koning, J.C. Koomen (vanaf 18.15 uur), R. Koster, H. Kuipers, C. van der Linden, mw. S. van de Meeberg, J.P. Meegdes, P.C.I. Meijer (tot 22.15 uur), M.C.N. Meiland, mw. N.F. Mulder, J.N.J. Nobel, A. Noomen, J.G. Rip, mw. M.L. Sedee-Schuitmaker, H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, C.H. Vonk

Griffier: J. van der Rhee

Portefeuillehouders: A. Elzakalai, T.C.M. Horn, J.C.W. Nederstigt, A.J.H.T.H. Reinders, D.D. Reneman, mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: Geen

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is geopend. Er is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Van der Veer en de heer Koomen zal later ter vergadering komen, net als de heer Jhinnoe.

Eerste punt op de agenda is de beëdiging van een nieuw benoemd raadslid, mevrouw Van Straten-van Diepenbeek. Daarvoor moeten haar geloofsbrieven worden onderzocht. Ik stel voor dat de commissie voor dat doel wordt samengesteld uit mevrouw Ballieux, de heer Van Essen en de heer Meiland en ik stel hen nu in de gelegenheid om dat onderzoek te doen. Daarvoor wordt de vergadering geschorst.

De VOORZITTER: Dames en heren, wilt u uw plaatsen weer innemen? De vergadering wordt hervat. Ik geef het woord aan de voorzitter van de commissie voor Onderzoek geloofsbrieven, de heer Van Essen.

De heer VAN ESSEN: Dank u voorzitter. De commissie uit de gemeenteraad van Haarlemmermeer in wier handen werden gesteld de geloofsbrief en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken ingezonden door Van Straten-van Diepenbeek, B.C., op maandag 2 november 2015 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Haarlemmermeer, rapporteert de gemeenteraad van Haarlemmermeer dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat benoemde aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert tot haar toelating als lid van de gemeenteraad van Haarlemmermeer.

De VOORZITTER: Dank u zeer, dan kan mevrouw Van Straten worden toegelaten tot de gemeenteraad en verzoek ik de griffier haar binnen te geleiden.

Mevrouw Van Straten, u heeft aangegeven de belofte te willen afleggen. Die luidt als volgt:

"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw VAN STRATEN: Dat verklaar en beloof ik!

De VOORZITTER: Van harte proficiat met uw installatie als raadslid.

(Applaus. De burgemeester geeft gelegenheid mevrouw Van Straten te feliciteren en merkt terloops op dat de heer Nederstigt vandaag jarig is.)

De VOORZITTER: Ik stel voor de vergadering te hervatten. Ik begin met een aantal mededelingen. Het college van B&W heeft het presidium gemeld dat het niet gaat lukken het voorstel Uitwerkingsbesluit rond Vluchtelingenopvang voor 19 november a.s. bij u te hebben, want dan had het al bij u moeten zijn. Het presidium heeft besloten het agendapunt van de agenda van 19 november a.s. af te halen en 26 november a.s. op te nemen.

Van de fractie van de PvdA is het verzoek gekomen tot wijziging van de agenda van 19 november a.s. omdat de Verklaring van geen bedenkingen woningbouwplan Kruisweg wat hen betreft niet nog tot een debat hoeft te leiden en het voorstel is dat rechtstreeks op de stemmingenlijst te zetten. Ik stel u voor vanavond aan het eind van de vergadering een keuze te maken tussen de twee varianten die u ziet in uw systeem 'wijziging voor de agenda van 19 november'. Wijziging van de agenda voor 19 november is in ieder geval noodzakelijk en aan het einde van de avond, dat weet u ook, spreken we over de agenda's van 26 november en 3 december a.s. die het presidium aan u heeft voorgelegd.

Mevrouw Sedee heeft een mededeling naar aanleiding van een briefwisseling uit het Amsterdamse waar zij goede nota van heeft genomen. Gaat uw gang.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel voorzitter, ik vraag aandacht voor de brief die ik heb gestuurd naar de raad over de informatieve bijeenkomst die is geregeld door de gemeenteraad van Amsterdam om te praten met deskundigen over de stremmingen en vertragingen rond Schiphol. Ik heb het verzoek gedaan aan de initiatiefnemer van die bijeenkomst, mijnheer Vink, ons ook toe te laten aangezien die tunnel en Schiphol in ons grondgebied liggen. Ik heb al een reactie gehad van iemand die ook graag wil aanschuiven en de bedoeling is eigenlijk dat er drie mensen mogen aanschuiven om actief mee te doen, maar ik stel voor er maar meteen vijf van te maken aangezien er ook vijf zijn van de gemeenteraad van Amsterdam en wij natuurlijk niet onderdoen voor de gemeenteraad van Amsterdam. Ik zou zeggen: meld u aan en dan kunnen we misschien met elkaar afspreken wat we daar gaan vragen. Voor de rest is de bijeenkomst openbaar dus ook mensen die gewoon willen aanschuiven, kunnen alles beluisteren en krijgen ook de gelegenheid om na afloop van de avond nog vragen te stellen. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Mevrouw Booij naar aanleiding hiervan?

Mevrouw BOOIJ: Zou mevrouw Sedee nog een keer de datum kunnen noemen want die hebben wij niet meegekregen.

Mevrouw SEDEE: De datum is 24 november a.s. Dat staat ook in de brief die ik u heb gezonden.

De VOORZITTER: De oproep is er in ieder geval voor te zorgen dat daar een goede afvaardiging van uw raad aanwezig is als de Amsterdamse raad zich laat voorlichten over een Haarlemmermeers station.

2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, Ingekomen brieven en stukken ter kennisname

De VOORZITTER: Dames en heren, de agenda voor de vergadering van vandaag, ik neem aan dat u daarmee kunt instemmen. U heeft gezien dat het raadsvoorstel verordening Elektronisch berichtenverkeer op de stemmingenlijst is toegevoegd omdat dat de vorige keer bij onze stemmingenlijst was weggefallen. Het lijkt erop dat er geen goed draagvlak is voor dit voorstel, maar het kan nu toch naar de stemmingenlijst.

Dan ben ik bij de lijst van ingekomen brieven en stukken ter afhandeling. De fracties van CDA, CDVP en HAP hebben gevraagd een afschrift te mogen ontvangen van het antwoord dat het college gaat sturen op brief nummer 6 van Geelkerken Linskens Advocaten inzake de bedrijfsverplaatsing van Hopman en Baars. Dat zal gebeuren. De fracties van CDA en CDVP hebben een afschrift gevraagd van de beantwoording die het college gaat geven op de e-mail onder nummer 7 van Van Geuns inzake tegemoetkoming voor chronisch zieke echtgenote alsmede nummer 9 van diverse inwoners inzake verzoek tot handhaving Café Restaurant Alberto's. Ook die afschriften gaan naar u toe. Dan vraagt de CDVP vervolgens een afschrift van de beantwoording die het college gaat geven op brief nummer 8 van Verheij en Hofman inzake leges gastouderopvang en ook dat gaat gebeuren. Verder stel ik voor de afhandeling van de lijst van ingekomen stukken te doen zoals het voorstel van het presidium is. Daarmee kunt u instemmen.

3. Programmabegroting 2016-2019, de Belastingvoorstellen 2016 en de Strategische Agenda van de raad (SAR)

De VOORZITTER: Dames en heren, dat betekent dat we toe zijn aan de inhoudelijke hoofdschotel van vanavond, Programmabegroting 2016-2019, de Belastingvoorstellen 2016 en de Strategische Agenda van de raad. We hebben een eerste termijn behandeling van deze stukken met spreektijd, u wel bekend, en als eerste krijgt de fractie van het CDA het woord. Mijnheer Noomen, gaat uw gang.

Eerste termijn raad

De heer NOOMEN: Voorzitter, dank u wel. De nu gepresenteerde programmabegroting 2016-2019 geeft een volstrekt ander beeld dan we destijds bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage voor ogen hadden. De lijfspreuk van Bredero 't kan verkeren' is hier met recht van toepassing. Het tekort van € 3,7 miljoen blijkt zonder echt ingrijpende bezuinigingen nu te kunnen worden beperkt tot maar ruim € 0,5 miljoen.

Dat is een prestatie waar je blij van zou kunnen worden. Het CDA vraagt zich echter af hoe stevig deze verwachting is tegen de achtergrond van de steeds maar wisselende bedragen die wij van het rijk mogen ontvangen. De septembercirculaire valt voor onze gemeente wederom positief uit en dat effect is nog niet meegenomen. Dat vinden we overigens verstandig, maar of we in het vervolg positief of negatief zullen worden verrast, is maar de vraag. Houdt het college rekening met mogelijk tegenvallende uitkeringen van het rijk of ziet het dat niet meer als een risico?

Naast het positieve effect van de uitkering van het rijk zorgt een verhoogde dividenduitkering door de Meerlanden en De Waterwolf voor een belangrijke reductie van het gat tussen de projectie in de Voorjaarsrapportage en de nu voorliggende Begroting 2016. In hoeverre de inschatting van deze bedragen reëel zijn, kunnen wij niet beoordelen. Wordt deze duidelijkheid op korte termijn aan de raad geboden?

De 1%-maatregel op subsidies is een technische maatregel, die wij wel kunnen ondersteunen en als het voordeel bij het leerlingenvervoer inderdaad het gevolg is van aangescherpt beleid en de nieuwe aanbesteding valt hier ook weinig op af te dingen. Met de bezuiniging op onderhoud en beheer openbare ruimte heeft het CDA wel moeite en heeft dat ook nadrukkelijk kenbaar gemaakt bij de bespreking van de Beheerplannen Fysieke Leefomgeving. Maar dit is inmiddels door de raad geaccordeerd beleid en derhalve een politiek gegeven.

Al met al is er op de voorstellen om te komen tot een vrijwel sluitende begroting 2016 weinig kritiek te leveren, omdat deze grotendeels technisch van aard zijn, dan wel voortvloeien uit reeds geaccordeerd beleid.

Wij herhalen onze woorden die wij hebben uitgesproken bij de vorige programmabegroting dat we ook deze programmabegroting kwalificeren als vrij technisch en kleurloos. Voor ons is in ieder geval onvoldoende helder wat nu de inkleuring van dit stuk is door het zittende college. Wellicht kan het college ons helpen waar de accenten van het collegeprogramma in deze programmabegroting zijn te vinden.

Eén prioriteit van dit college herkennen we wel en dat is het zo veel mogelijk beperken van de verhoging van de lasten voor de burgers. Ook voor het CDA heeft dit grote prioriteit, al moeten we bij kostendekkende tarieven als bijvoorbeeld de rioolheffing natuurlijk wel een reële inschatting van de kosten maken.

Waar zitten volgens het CDA nu risico's in de voorliggende begroting? Wij zullen er een paar noemen. In de programmabegroting wordt klip-en-klaar aangegeven dat er sprake is van toenemend achterstallig onderhoud bij verhardingen, dat bij kunstwerken onderhoud pas wordt verricht als uitstel uit veiligheidsoverwegingen niet langer verantwoord is, dat vervanging van verkeersregelinstallaties met twee jaar wordt uitgesteld, dat er structurele vervangingsachterstand is bij vervangen van bomen en openbaar groen en dat het rioleringsstelsel blijkens inspecties veroudert. Hoe het mogelijk is dat de onderhoudslasten in de begroting dalen van € 26 miljoen in 2015 naar € 22 miljoen in 2016 is dan ook niet uit te leggen. De mededeling van de wethouder Financiën in het Haarlems Dagblad van de week dat dit college meer uitgeeft aan onderhoud dan het voorgaande – en wel voor een bedrag van € 32 miljoen – overigens in de wetenschap dat de VOR2 nog door het vorige college is vastgesteld, is een schril contrast met deze cijfers en vraagt om een nadere toelichting.

Tegen de achtergrond van de stevige financiële positie van de gemeente komen bovengenoemde constatering van achterstallig onderhoud wel erg armoedig over en zijn eigenlijk een smet op het blazoen van onze mooie gemeente!

Vorig jaar hebben wij het college al gevraagd naar een lopend onderzoek naar het achterstallig onderhoud aan wegen en bruggen en de consequenties daarvan en verzocht dit zo spoedig mogelijk met de raad te delen. In september dit jaar hebben kunnen constateren dat er duidelijk sprake is van behoorlijke achterstanden toen we met elkaar discussieerden over de Beheerplannen voor de Fysieke Leefomgeving. Duidelijk is geworden dat binnen bestaande budgetten de achterstanden de komende vijf jaar niet kunnen worden weggewerkt. Echt aanpakken hiervan wordt naar voren geschoven. Dit is toch geen goed voorbeeld van krachtig samenwerken, zoals het devies van dit college luidt? Hoe kijkt het college aan tegen de genoemde achterstanden in het onderhoud en hoe gaat u dit structureel oplossen?

Duidelijk is dat het moeizaam tot stand komen van de controleverklaring bij de jaarrekening 2014 om versterking van de organisatie vraagt. Daarbij komt nog dat wij nogal wat mensen de organisatie zien verlaten. Dit vervult ons met grote zorg. Los van het feit dat voor de kosten van de versterking in de begroting echter nog geen voorzieningen getroffen zijn en naar wij hebben vernomen deze substantieel van aard zijn, vinden wij dit een behoorlijk risico. Hoe kijkt de portefeuillehouder hier tegenaan?

Bij de Stichting Maatvast dreigen omvangrijke tekorten waardoor de kwaliteit van de voor de samenleving zo belangrijke dorps- en buurthuizen, die een steeds ruimere functie moeten krijgen, in gevaar komt. Wat is de opstelling van het college hier?

Deze opsomming is niet limitatief, maar geeft wel aan dat er nog wel het een en ander te doen is. Een vrijwel sluitende begroting en een nog steeds solide financiële positie, zoals blijkt uit de voorliggende programmabegroting is weliswaar vanuit financieel perspectief prettig, maar verhuult dat er veel naar de toekomst wordt verschoven.

Het CDA daagt het college uit om met name stappen te maken met het aanpakken van de genoemde onderhoudsachterstanden, die verder gaan dan louter continueren van huidig beleid. Kunt u toezeggen dat u tenminste bij de Voorjaarsrapportage 2016 hiervoor met concrete plannen komt?

Dit was de bijdrage van de CDA-fractie, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer, mijnheer Noomen. Dan is het woord aan de fractie van de VVD, mijnheer Nobel. Gaat uw gang.

De heer NOBEL: Dank u voorzitter. Voorzitter, de VVD is positief gestemd over het solide karakter van de programmabegroting 2016-2019. De VVD zie echter nog steeds een tekort van € 0,5 miljoen voor 2016. En natuurlijk kan het college dit compenseren via de algemene middelen, maar wat als 2017 ineens onverhoopt toch tegenvalt? Voorzitter, de VVD hamert er nog maar eens op, het huishoudboekje moet op orde, niet alleen voor 2017 en verder, maar ook in 2016. De schrik van de Voorjaarsrapportage is grotendeels verdwenen mede door de ombuigingen die het college heeft doorgevoerd. Toch moet het college nog een taakstelling voor € 1,8 miljoen vinden voor 2019. Natuurlijk zijn deze cijfers troebel en lastig te voorspellen omdat ze nog ver weg liggen. Toch verwacht de VVD een actieve houding van het college om ook in de toekomst dit huishoudboekje op orde te houden.

Ik neem mijn collega's graag mee naar de belastingvoorstellen van het college. Deze belastingvoorstellen kunnen op goedkeuring rekenen bij de VVD-fractie. De indexatie van de toeristenbelasting is conform de afspraken uit het coalitieprogramma en voor de VVD is het belangrijk dat de toeristenbelasting niet verder stijgt. De hotels van onze gemeente ondervinden al genoeg onderlinge concurrentie op de markt. Ook wordt de ozb de komende jaren niet verhoogd. Uiteraard kan dit op goedkeuring rekenen bij de VVD-fractie. De gemeente Haarlemmermeer blijft een liberale gemeente waar de lasten nog steeds laag zijn ten opzichte van het hoge voorzieningenniveau.

Bovendien is de VVD erg positief over het feit dat het college onverkort vasthoudt aan het Deltaplan Bereikbaarheid. De investeringen op het gebied van wegen en infrastructuur zijn van cruciaal belang voor onze lokale economie.

Maar voorzitter, u kent de VVD als een kritische partij die dualisme niet schuwt. Daarom wil de VVD het college wijzen op de eigen ambities en het werk dat nog moet worden verzet op een aantal belangrijke punten.

Op pagina 263 valt te lezen dat de langlopende schulden in rap tempo oplopen en ook het Eigen Vermogen afneemt. Een zorgelijke ontwikkeling, het college bestempelt de langlopende schulden dan ook als een prioriteit. De VVD is blij dat het college het probleem erkent, maar verwacht ook actie. Ik benadruk het nog maar eens, voor de VVD is het van belang dat het huishoudboekje op orde is en ook de langlopende schulden horen hier zeker bij.

Ik wil nog even doorgaan op de langlopende schulden. Het Huis van de Haarlemmermeer en Hoofddorp-Centraal zijn twee speerpunten in het huidige collegeprogramma. Deze twee speerpunten zullen ongetwijfeld verdere gevolgen hebben voor onze schuldenpositie. Graag hoort de VVD van het college hoe het omgaat met de langlopende schuldenlast in relatie tot onder andere het Huis van de Haarlemmermeer en Hoofddorp-Centraal. Ook is VVD erg benieuwd naar de stand van zaken van beide projecten. Graag een reactie vanuit het college.

Naar aanleiding van het rekenkamerrapport Maatschappelijk vastgoed heeft het college een extra paragraaf in de begroting opgenomen. De VVD is content met deze extra paragraaf en de wijze waarop het college de bevindingen van het rekenkamerrapport heeft omarmd. Naar aanleiding van technische vragen over deze vastgoedparagraaf blijkt dat in 2017 alle gegevens van de vastgoedobjecten geïnventariseerd zullen zijn. Het college geeft aan dat de invulling van deze vastgoedparagraaf in de loop

van de komende jaren zijn invulling krijgt. Dit is voor de VVD een wel erg ruim tijdpad. Op basis van de beantwoording van de schriftelijke vragen gaat de VVD-fractie ervan uit dat in 2017 de vastgoedparagraaf volledig vorm heeft gekregen.

Ik ga graag naar de bezuinigingen die het college voorstelt. Er zijn twee grote bezuinigingen die de VVD in het oog springen. Allereerst de bezuiniging op het grootschalig onderhoud. Deze bezuiniging brengt structureel € 680.000,00 op en is conform de taakstelling uit de Voorjaarsrapportage doorgevoerd in het meerjarenprogramma. De VVD heeft al eerder ingestemd met deze bezuiniging en staat daar ook nu nog steeds achter. Toch vraagt de VVD het college aandacht voor langdurig onderhoud van voorzieningen te hebben. De VVD wil namelijk voorkomen dat de gemeente over een aantal jaar ineens een inhaalslag moet maken op langdurig onderhoud.

De tweede grote bezuiniging is de herijking subsidies sociale infrastructuur. Deze bezuiniging is echter nog niet volledig doorgevoerd. De VVD was in de veronderstelling dat het college in november de plannen voor deze herijking naar de raad zou sturen. Kan het college hierop reageren?

De VVD ziet ook dat het college bezuinigt op speelvoorzieningen. De VVD begrijpt goed dat het college hierop bezuinigt, zeker gezien het feit dat er afgelopen jaren heel veel geld in speelvoorzieningen is gestoken. De VVD wil het college echter vragen om slim om te gaan met speelvoorzieningen. Het college zou kunnen inzetten op speelvoorzieningen die demontabel zijn. Op deze manier kunnen speelvoorzieningen worden hergebruikt en herbestemd; denk hierbij aan verplaatsing van speelvoorzieningen van wijken waar vergrijzing optreedt, naar wijken met jonge gezinnen.

Voorzitter, de VVD doet een oproep aan het college om het huishoudboekje op orde te krijgen en daarom heeft de VVD zelf nog een aantal extra bezuinigingsopties of suggesties voor het college. De gemeente Haarlemmermeer geeft een bedrag van € 22,00 per leerling uit voor individuele leerlingenzorg. Voor 2015 levert dit het totaalbedrag van ruim € 345.000,00 op en de VVD constateert dat deze subsidie in 2016 wordt afgebouwd naar € 84.000,00. Deze besparing die door de afbouw van de subsidie wordt ingezet vanwege de herijking van subsidies is begrijpelijk, maar waarom is er in 2016 nog steeds sprake van een gemeentelijke subsidie voor passend onderwijs? De rijksoverheid zorgt immers voor de financiering van het passend onderwijs door geormerkte gelden. De gemeente Haarlemmermeer zou zich wat de VVD betreft bezig moeten houden met onderwijshuisvesting.

Ook kunnen we in de programmabegroting lezen dat het college bezuinigt op de overhead. De taakstelling die momenteel wordt gerealiseerd is € 600.000,00. Toch denkt de VVD dat het college hier nog meer kan bezuinigen op de overhead, maar ook op de bedrijfsvoering. De salarissen lopen namelijk nog steeds op en dit heeft niet alleen te maken met de effecten uit de cao-onderhandelingen want de stijgingen die het effect hiervan zijn, worden opgenomen in een andere stelpost. Kan het college toelichten waarom het aantal fte terugloopt en de salarissen toch blijven stijgen? Wat de VVD betreft moeten de personeelskosten niet stijgen, maar op zijn minst gelijk blijven, dit zou namelijk een structurele bezuiniging van € 1 miljoen opleveren.

Ook het opleidingsbudget van de ambtenaren in onze gemeente is erg hoog en in vergelijking tot het landelijk gemiddelde denkt de VVD dat hier zeker nog ruimte in zit. Ziet het college ook ruimte om extra bezuinigingen door te voeren?

Voorzitter, tot slot neem ik mijn collega's graag mee in de veranderende economie; een nieuwe werkelijkheid waarbij internet een steeds grotere rol speelt. Online aankopen is steeds meer de regel en het aantal fysieke vierkante meters winkelloppervlak slinkt aanzienlijk in Nederland. De VVD mist een duidelijke visie van het college op hoe om te gaan met deze veranderende economie en welke invloed dit heeft op het ondernemersklimaat in onze mooie polder. Voorzitter, laat me een voorbeeld geven. Vorige week was ik nog bij een herenzaak in winkelcentrum Vier Meren waar een ondernemer mij vertelde dat hij met een ludiek idee wilde komen. Hij wilde namelijk een soort James Bond-actie starten waarbij hij met de verkoop van smokings ook graag een flesje bubbels zou willen opentrekken of martini schenken. Het leek deze ondernemer een extra beleving voor de klant om ook een fles champagne open te trekken om zo het echte James Bond-gevoel in zijn winkel te creëren. Hij heeft hier echter van afgezien omdat de huidige APV en de bestemmingsplannen dit niet toestaan. Voorzitter, de VVD

is deze verstikkende regels zat en vindt het niet van deze tijd dat de ondernemersgeest stukloopt op de lokale bureaucratie. Minder regels, minder bureaucratie en een kleine overheid, dat is het recept dat de VVD voorschrijft.

De VVD pleit voor een nieuwe visie op detailhandel, een visie die ingaat op de aantrekkende economie. De VVD hoopt dat deze visie doordrenkt is van de gedachte van de onlangs aangenomen motie Freezone. De VVD ziet een winkelvisie voor zich waarbij het ondernemers mogelijk wordt gemaakt om meer vierkante meters opslagruimte te creëren en minder verplichte meters winkelruimte zodat ondernemers ook in de nabije toekomst de motor van de onze lokale economie kunnen blijven; een nieuwe economie waarbij een ondernemer die een kledingzaak runt wat de VVD betreft prima een fles wijn kan opentrekken om op die manier een extra beleving in zijn zaak te creëren.

De VVD is van mening dat nu de economie aantrekt, het college durf en lef moet tonen. De VVD verwacht dat er op korte termijn een nieuw aanbestedingsbeleid komt zoals afgesproken in het coalitieprogramma. Een economie die aantrekt moet je stimuleren, juist nu van ondernemers wordt verwacht dat ze met innovatieve ontwikkelingen komen, moet de politiek een stimulans creëren. De VVD heeft eerder tijdens de Voorjaarsrapportage al gepleit voor een teruggave van leges voor ondernemers die met innovatieve voorstellen komen. Deze voorstellen kunnen liggen op het gebied van ombouwen van kantoren tot woningen, herinrichting van bedrijventerreinen, herbestemmen van bedrijventerreinen en woningaanpassingen. De VVD is groot voorstander ervan om bij innovatieve voorstellen de leges aan de indiener terug te geven. Ik ben erg benieuwd wat mijn collega's van dit voorstel vinden.

Tot slot, voorzitter. Recente ontwikkelingen in de economie en in de woningmarkt geven aanleiding om te komen tot het versneld ontwikkelen van woningbouwlocaties in onze gemeente. De onverwacht snel verbeterde woningmarkt, het terugkomende vertrouwen bij de consument, de lage rentes en belangstelling van beleggers in het (midden)huursegment geven aanleiding om hierop te anticiperen. Daarom stelt de VVD voor alles in het werk te stellen om voor de geschikte bouwlocaties een extra impuls te geven aan de productie van woningen voor komend jaar bovenop de geprognosticeerde hoeveelheid in de woonagenda van dit voorjaar. Voorzitter, de VVD benadrukt dat het de bedoeling blijft om in alle segmenten te bouwen, van sociale huur tot vrije sector. Vooral ook om de doorstroming te bevorderen, maar nu ligt de nadruk op korte termijn te komen tot een extra impuls in de (midden)huursector en sociale koop te realiseren. Alles met als doel om de wachtlijsten te verkorten in de sociale huursector, scheefwoners te verleiden naar een (midden)huurwoning te vertrekken en te voldoen aan de verplichting die het rijk stelt ten aanzien van huisvesting van statushouders, daarom zal de VVD een motie indienen om de woningbouw te stimuleren want juist bij een aantrekkende economie is het van belang om een extra impuls te geven aan de woningmarkt. Met de motie Schop in de grond wil de VVD het college op pad sturen om een extra bouwimpuls in het segment (midden)huur en sociale koop te realiseren. Deze impuls moet leiden tot de bouw van ten minste 750 woningen in de komende twee jaar. Tot zover de bijdrage van de VVD.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Nobel. Dan is het woord aan mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, voorzitter. Pionier of pion, samen aan zet in Haarlemmermeer. Allereerst complimenten voor de sluitende financiële begroting en de programmabegroting voor de jaren 2016-2019. Deze begroting is opgesteld in een jaar waarin duidelijk is geworden dat de tijd van ruime inkomsten vanuit grondverkoop en woningbouw achter ons liggen. We moeten bezuinigen. En dat betekent: nieuwe keuzes maken.

De eerste boodschap die GroenLinks vandaag wil afgeven, is dat wij dus realistisch moeten zijn. Niet alles wat we willen, kunnen we ook echt gaan doen.

De tweede boodschap van GroenLinks is dat het hoog tijd is onze uitgangspunten te herijken. GroenLinks vindt dat wij daarbij nadrukkelijker aansluiting moeten vinden en zoeken bij wat er in de maatschappij onder noemers als De Kanteling en circulaire economie besproken wordt. Steeds luider wordt de maatschappelijke roep om te stoppen met systeemdenken. Er zijn andere waarden dan efficiëntie

en financiën. Dienstbaarheid, de menselijke maat en duurzaamheid zijn voorbeelden van die andere waarden.

Nadenken en spreken over die andere waarden, dat doen we al in onze polder. Bijvoorbeeld in de ambtelijke organisatie, onder de noemer De Bedoeling. En bijvoorbeeld samen met de bewoners en organisaties in de wijk Overbos, waarbij binnen het project de Transformeerlat een pilot is gestart. GroenLinks vindt dat we nu moeten doorpakken. We moeten écht invulling geven aan de participatie-gedachte en veel energie te steken in samenwerking met inwoners, organisaties en het bedrijfsleven. We moeten écht vertrouwen geven aan onze professionals. De samenleving zijn we sámen, we zijn állemaal pioniers, geen pionnen!

Een groot en belangrijk vraagstuk dat voorligt, is de positie en de werkwijze van de gemeenteraad in deze tijd van maatschappelijke veranderingen. Hoe geven we invulling aan onze kaderstellende en controlerende rol in een tijd waarin we van inwoners en organisaties een andere, participerende, opstelling verwachten? En op welke manier geven we invulling aan het vertrouwen dat wij uitspraken in onze professionals? Hoe kunnen we signalen en adviezen van stakeholders verbinden met financiële data, demografische gegevens, kengetallen en indicatoren?

GroenLinks vindt dat we als raad meer zaken dan alleen financiën en kengetallen moeten meewegen. Hierover gaat de motie MeerMonitor die we met EEN Haarlemmermeer en CDVP indienen en waarover we graag straks met u in debat gaan.

Vanuit dit perspectief, dus keuzes maken vanuit een breder spectrum aan waarden, en met een realistische blik, wil GroenLinks vandaag een niet-limitatief aantal zaken met u bespreken.

Groen is het eerste. Groen heeft waarde! GroenLinks wil niet bezuinigen op het groen in de wijk, het bomenbestand en de fiets- en wandelpaden, want dat zorgt voor een gezonde en fijne leefomgeving. Kijk eens anders naar het onderhoud. De gemeente heeft al wat groen in beheer gegeven aan derden, zoals Stichting MEERGroen. Welke partijen kunnen hier nog meer bij betrokken worden? Dat is een mooie uitdaging voor een college dat participatie hoog in het vaandel heeft staan en daar horen we dan ook graag een reactie.

Ook het aantal bomen in de polder gaat snel achteruit. Er wordt veel gekapt en weinig vervangen. Tel daarbij de kaalslag door de zomerstormen: er zijn bijna 400 bomen gesneuveld bij de laatste zomerstorm. Deze schade wordt niet of nauwelijks hersteld. GroenLinks komt daarom samen met D66 en PvdA met een motie om deze kaalslag tegen te gaan en meer bomen terug te planten.

GroenLinks wil ook dat de gelden die geoormerkt zijn voor de ontwikkeling van groen ook echt gebruikt worden voor de ontwikkeling van groen. Het gaat bijvoorbeeld om PARK21 waar 380 ha groen is voorzien en tot nu toe is daarvan 28 ha gerealiseerd in deelgebied 1.

Ruimtelijke ordening en risico's. Het college heeft voor de komende jaren nog heel wat plannen op de wensenlijst staan. GroenLinks vraagt zich af hoe realistisch die plannen zijn. En welke risico's ermee gepaard gaan. Zo wil het college op basis van het door het rijk gestelde doel woningen gaan bouwen aan de westzijde van Haarlemmermeer. Tegelijkertijd is er sprake van de aanleg van de 380 kV leiding door de westzijde van de polder. Kan dit eigenlijk wel samen? Er zijn nog meer grote en kostbare plannen in de maak. Denk aan het Huis van de Haarlemmermeer. De ontwikkeling van PARK21 en het Geniepark.

Voor GroenLinks geldt: waar het ook over gaat: denk na over de risico's en bedenk of we ons dit echt kunnen permitteren. En doe het duurzaam. Denk na over begrippen als total cost of ownership.

Dan het Sociaal Domein. Dit jaar, 2015, was een transitiejaar voor en volgend jaar gaan we veranderingen doorvoeren. Het lijkt erop dat de decentralisaties tot nu toe zonder grote problemen zijn verlopen. Er is voortvarend ingezet op de diverse domeinen van zorg, welzijn en werk. Dat alles verdient echt een compliment.

Maar wat opvalt in de begroting, is dat in de komende jaren op het Sociaal Domein maar liefst € 7 miljoen zal worden bespaard. De uitgaven zijn voor 2016 begroot op bijna € 76 miljoen en over drie jaar, in 2019 is dat € 69 miljoen. Het verschil van € 7 miljoen is te herleiden tot de rijksbijdragen voor het Sociaal Domein die steeds lager worden. Daar is ook landelijk natuurlijk heel veel discussie over,

maar dat feit ligt nu. Het beleidsvoornemen van het college is niet meer geld uit te geven aan het Sociaal Domein dan er binnenkomt. GroenLinks vraagt zich wederom af hoe realistisch dit is. Leidend moet zijn wat onze inwoners op dit gebied nodig hebben. GroenLinks vindt ook dat als er extra geld nodig is voor het Sociaal Domein, we dat ook moeten vrijmaken. En dat betekent wat voor de keuzes die we moeten maken en voor risico's die we kunnen nemen.

Afsluitend voorzitter, deze begroting markeert wat GroenLinks betreft de overgang tussen financieel voorspoedige tijden naar een nieuwe periode waarin we met realisme en met nieuwe waarden het Pionieren in de Polder een nieuwe invulling moeten geven.

De VOORZITTER: Dank u zeer, mevrouw Ballieux. Dan is het woord aan de HAP, mijnheer Rip.

De heer RIP: Dank u wel, voorzitter. HAP gaat vandaag op de kleintjes letten. De begroting van onze gemeente is behoorlijk omvangrijk. We hebben de laatste jaren ook besluiten genomen met grote gevolgen en er lopen nog steeds meerdere grote projecten in Haarlemmermeer. Dan bestaat altijd het gevaar dat je ogen zo gericht zijn op 'groot en groots' dat je vergeet ook op de kleintjes te letten. De HAP-fractie hield en houdt oog voor de kleintjes. Het kleine is soms het meest waardevol.

Mijn fractie vindt de vorm en inhoud van de programmabegroting prettig leesbaar. Om aan onze inwoners en ondernemers – met de begroting in de hand – duidelijk te maken wat zij van hun gemeente kunnen verwachten, zien wij nog wel een mogelijkheid voor verbetering. We hebben al het Burgerjaarverslag, maar we zouden ook graag een A4'tje zien waarop in simpele en heldere taal en grafieken is uitgelegd waar het geld heen gaat. Mijn fractie geeft deze tip graag mee.

Na deze tip een vraag. Het college heeft wat dingen toegezegd bij de laatste begrotingsraad, waarna het erg stil is gebleven van uw kant. Graag horen wij vandaag de stand van zaken met betrekking tot: lokaal openbaar vervoer, onderzoek ontsluiten van de kernen en maatschappelijke stage, toegezegd te onderzoeken op levensvatbaarheid.

HAP streeft naar een gezonde financiële positie van onze gemeente. Wij zullen ook in het kader van onze financiën 'op de kleintjes letten'. Dat geldt bijvoorbeeld voor het vaststellen van de belastingtarieven en onze baten en lasten op efficiënte en effectieve wijze verwerken omdat wij ons geld maar één keer kunnen uitgeven. Het principe kostendekkendheid blijft leidend. Toch treffen wij producten aan, die dat principe nooit zullen waarmaken. Waarom nemen wij die onrendabele producten niet op in de reguliere programma's? Ik wil hier graag in tweede termijn met de collega's het gesprek over aangaan en ook over het systeem van interne doorbelasting.

Op de kleintjes letten betekent ook dat kosten en doelmatigheid in balans moeten zijn. Wij zijn blij dat de RKC een vervolgonderzoek doet naar de functionaliteit van citymarketing. Een mogelijk onderzoeksresultaat kan een financiële oplossing bieden voor andere wensen.

Wij zien veel mutaties op cruciale plekken in de ambtelijke top en hebben signalen dat meer dan 60% van het ambtelijk apparaat buiten onze gemeente woonachtig is. Dat baart ons zorgen, voorzitter. Een groot aandeel van onze dienstverleners staat dus niet met de spreekwoordelijke voeten in onze polderklei, is lokaal niet sociaal-maatschappelijk betrokken bij de gang naar de bakker of onze lokale sportverenigingen. Mijn fractie wil het liefst dat ons personeelsbestand meer lokale herkenbaarheid en betrokkenheid uitstraalt. We horen ook graag van het college hoe het strategisch personeelsbeleid tegemoetkomt aan deze wens én aan het geven van een plek aan mensen met een andere culturele achtergrond en mensen met een beperking. En welk percentage stageplekken kent onze huidige organisatie eigenlijk?

Voorzitter, wij zien zichtbare aandacht vanuit het college voor starters en zelfstandige professionele ondernemers. Dat is een stap vooruit, vindt mijn fractie. Deze doelgroep stond niet altijd boven aan het lijstje. Wat ons opvalt is dat het aantal bijstandsgerechtigden met 7% is gegroeid. Een van de aandachtspunten in het collegeakkoord is zoveel mogelijk mensen aan het werk krijgen en houden. Het is essentieel voor de eigenwaarde van deze mensen als zij in hun eigen inkomen kunnen voor-

zien. Wij zouden graag wat meer inzicht willen hebben in de oorzaken en het antwoord op de vraag wat de plannen van het college zijn om dit aan te pakken.

Het onderwerp sociale woningmarkt mag niet ontbreken vandaag. Recente ontwikkelingen in relatie tot de vluchtelingencrisis hebben dat duidelijk gemaakt. Mijn fractie blijft 'op de kleintjes letten' om efficiënt met onze middelen om te gaan en verzoekt het college om onze kersverse kantorenloods te transformeren naar een woningenloods met de opdracht op jacht te gaan naar creatieve geesten, die zorgen voor het aanjagen van bouwondernemingen bijvoorbeeld in het Watertorenberaad en zorgen dat onze lege gebouwen worden omgetoverd naar betaalbare huurwoningen. Wij horen graag of het college die jachtvergunning wil afgeven.

Mijn fractie heeft verschillende keren haar onvrede geuit over de houdgreep waarin de beperkingen van het Luchthavenindelingsbesluit onze gemeente houdt. Wellicht dient zich een mogelijkheid aan nu staatsecretaris Mansveld het departement heeft verlaten en mevrouw Dijkma de portefeuille heeft overgenomen. Wij staan te springen om verfrissende ideeën mee te geven en verzoeken u om staatssecretaris Dijkma uit te nodigen voor een rondrit langs de lege plekken in onze kernen en een gesprek met de raad over de negatieve gevolgen voor woningbouw te organiseren.

Wij vragen ook aandacht voor een passage op pagina 98. Wij zijn benieuwd wat het college bedoelt met 'Buslijnen in of door kernen met minimaal 1000 inwoners moeten overdag adequaat op het openbaar-vervoersnetwerk zijn aangesloten, rekening houdend met de vervoersbehoefte in die kernen'. Dit lijkt misschien een technische vraag, maar die heeft een politieke achtergrond. Want dat beeld komt niet overeen met de beleving van de inwoners in de kernen met meer dan 1000 inwoners. Denk aan de recente ophef en verontwaardiging in Badhoevedorp en Hoofddorp met betrekking tot het opheffen van buslijnen en haltes. Kunt u ons helpen te begrijpen hoe deze beelden zo uit elkaar kunnen lopen? Want ook met openbaar vervoer moet je op de kleintjes letten.

Ook wil mijn fractie graag een update over de ontwikkelingen van het HOV-traject Lisserbroek. Inwoners – met name in Lisserbroek – die wij spreken, geven aan dat het akelig stil is op dit punt.

Het volgende punt is zeker geen kleintje, zelfs groot te noemen, al is het maar qua ambities. Hoe staat het met alternatieve duurzame initiatieven? Bijvoorbeeld het alternatief voor Blue Energy? En wat is nu de stand van zaken rond het thema windmolens? Wij lezen dat de provincie Noord-Holland steeds meer afstand neemt van deze categorie van energiebronnen. Kortom: wij horen graag van het college waar u staat met het Duurzaamheidsprogramma 2.0. Wanneer kan de raad hierover met het college in gesprek?

Het college stuurt er op aan dat in 2018 de ontvangen rijksbijdragen Sociaal Domein en gemeentelijke uitgaven in evenwicht zullen zijn en dat wij dan behoren tot de meest zorgzame en efficiënte gemeenten. Wij zouden graag ook zien dat wij de meest effectieve gemeente gaan worden. Zorg moet terecht komen daar waar het hoort en wat ons betreft valt er niemand tussen de wal en het schip. Vanaf 1 januari gaat de staatssecretaris gemeenten afsluiten als men niet voldoet aan de vereiste beveiligingsnormen voor de beveiliging van persoonsgegevens. Voldoen wij aan deze normen?

Wat ons ook zorgen baart, is de toenemende administratieve last voor medewerkers in het Sociaal Domein. Met name uit de hoek van jeugdzorg en WMO komen deze geluiden. Herkent het college deze zorg en wat zijn uw gedachten om het te beheersen?

'Op de kleintjes letten' is ook kijken naar initiatieven die met minimale middelen een groot maatschappelijk effect bereiken. Stichting Leergeld biedt hulp aan ouders/verzorgers in onze gemeente die met maximaal 120% van het minimuminkomen moeten rondkomen en moeilijk toegang hebben tot voor- en buitenschoolse activiteiten, lessen op cultureel/muzikaal gebied en sport. Inmiddels ontstaat er een wachtlijst, dreigt tekort aan vrijwilligers. Wat HAP betreft is het maatschappelijk effect en de behoefte voldoende aantoonbaar en we roepen inwoners op zich te melden als vrijwilliger en vragen het college om hier een extra impuls aan te geven.

Mijn fractie heeft zorgen over het in stand houden van een belangrijke basisvoorziening in Haarlemmermeer, namelijk dorpshuizen en wijkcentra. Wij krijgen signalen over financiële problemen bij de exploitatie ervan door Stichting Maatvast. U kent het standpunt van HAP: deze centra moeten het

bruisend hart zijn van een dorp of wijk. Bewoners organiseren er activiteiten en kunnen er samen een kop koffie drinken en tegenwoordig zelfs een hapje eten. Wat HAP betreft is en blijft dat zo. Als je van inwoners vraagt meer voor elkaar te zorgen, heb je plaatsen nodig waar dat kán en dat begint in je eigen wijk of dorp. Kan het college zeggen of onze zorgen terecht zijn en als dat zo is, wat het eraan doet om deze zo spoedig mogelijk weg te nemen?

Participatie is voor HAP een belangrijk punt. Vooral ook omdat het helpt om draagvlak te krijgen als je samen met inwoners en ondernemers werkt aan een plan of een ontwikkeling. Het blijft een uitdaging voor elke situatie een passend participatietraject te vinden. Recent hebben we ervaren dat het ook lastig kan zijn het juiste proces te bepalen. Opvang van vluchtelingen is zo'n voorbeeld. Enerzijds een opdracht van de raad, anderzijds de signalen van inwoners. Mijn fractie is van mening dat u in dit proces op de goede weg bent. Wij willen hier benadrukken dat wij verwachten dat u voor dit gevoelige thema een passende oplossing vindt, waar alle signalen een plek in vinden. Uw vertaling zien wij graag zo spoedig mogelijk terug in een voorstel dat recht doet aan alle belangen, met oog voor de noodzaak van het bieden van een tijdelijk thuis voor vluchtelingen.

Bij Hoofddorp-Centraal zien we dat het een leerproces is, voor de organisatie, het bestuur maar ook voor de inwoners zien wij dat het proces goed loopt. Processtap 3 is in de raad behandeld. Wat ons opvalt is dat wij nog geen bedragen zien in de begroting van 2016 en de jaren daarna.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, u bent over uw spreektijd.

De heer RIP: Ik ben bijna klaar. Moeten wij daaruit concluderen dat er nog geen realisatieactiviteiten zullen plaatsvinden? We horen graag een reactie op dit punt.

Voorzitter, dit is het laatste. Kwaliteit van de leefomgeving is voor HAP belangrijk. Een inhaalslag is nodig omdat er afgelopen jaren onvoldoende geld is gereserveerd voor het onderhoud van de openbare ruimte. Of het nou fietspaden zijn, groen, wegen, sportvelden of accommodaties, er is veel gerealiseerd, maar onvoldoende nagedacht om geld te reserveren om dit netjes in stand te houden. Tot onze ergernis worden we hier de laatste tijd steeds vaker mee geconfronteerd. Toen de bomen nog tot de hemel groeiden was er kennelijk geen noodzaak over de toekomst na te denken. En daar betalen wij nu de rekening voor.

Hoog tijd dus om op de kleintjes te letten. Kan het college nadenken over manieren om invulling te geven aan samen met inwoners en ondernemers de openbare ruimte schoon, heel en veilig houden? Zoals u dat al doet met rotondes, die ondernemers kunnen adopteren en onderhouden. Wij zien graag dat ook inwoners die mogelijkheid krijgen. Als zij samen met hun buurtgenoten een stuk openbaar groen willen onderhouden, kan dat dan? Wij horen het graag.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Rip. Het woord is aan de fractie van Forza!, mijnheer Meijer, gaat uw gang.

De heer MEIJER: Voorzitter, dank u wel. Voor Forza! zal het belang van onze inwoners meer dan ooit leidend zijn bij de besluiten die we komende jaren met z'n allen in dit huis gaan nemen. Onze inwoners hebben vertrouwen gegeven aan de gemeenteraad om hun belangen te behartigen. Echter, het wanbeleid van onze regering en de Europese Unie op het gebied van massa-immigratie zal offers gaan vragen van onze inwoners die daar zelf niet om hebben gevraagd. De komende jaren zullen we honderden, misschien wel duizenden immigranten moeten gaan huisvesten en zal er een forse aanslag worden gepleegd op ons sociaal stelsel. Op geen enkele wijze wordt door het college hierop geanticipeerd. Het college heeft geen oog voor de dreiging die op ons afkomt, heeft geen plan B, sterker nog, ook geen plan A en dat baart onze fractie zorgen.

De gemeente krijgt in 2016 meer geld van het rijk en daarom zijn geen nieuwe bezuinigingen nodig. De reserves hoeven niet te worden aangesproken en de lasten voor onze inwoners en bedrijven worden behoudens de inflatiecorrectie ook niet verhoogd. Zelfs het rioolrecht hoeft niet te worden ver-

hoogd. Dat is goed nieuws. Nog geen vijf maanden geleden werd door het college bij de Voorjaarsrapportage nog geconstateerd dat de effecten van de crisis Haarlemmermeer hadden bereikt. Opmerkelijk dat het college nu, nog geen vijf maanden later, constateert dat het herstel van de economie is begonnen. Haarlemmermeer heeft de recessie volgens het college goed doorstaan. Een wel heel korte recessie dus.

Het wegvallen van de inkomsten van het Grondbedrijf van de afgelopen jaren leidde ertoe dat de gemeenteraad geld moest lenen om grote projecten te financieren. Daardoor is de schuldenlast fors opgelopen en dat vindt Forza! een zorgelijke ontwikkeling. Het college wil vastgoed gaan verkopen en andere keuzes maken met betrekking tot financieringen. Forza! is van mening dat we even pas op de plaats moeten maken en nu zeker geen grote investeringen in megaprojecten op onze hals moeten halen. Wat Forza! betreft investeren we in woningen, zoals de VVD ook al zei, dat wordt onze belangrijkste opgave de komende jaren. Samen met het rijk en de provincie zal er een nieuw masterplan moeten komen.

En voorzitter, hoe zit het eigenlijk met het traject 380 kV? Ook daar horen we heel weinig van. Ik had begrepen dat het, als het ondergronds gaat, ongeveer € 8 miljoen zou kosten. Ik hoor graag hoe het daarmee staat.

In april staat er, ondanks dat er in het begrotingsprogramma staat vermeld dat er in 2016 geen verkiezingen zijn, een mooi referendum voor de deur. Dankzij uniek initiatief van GeenPeil mogen onze inwoners zich uitspreken over het EU Associatieverdrag met Oekraïne, Georgië en Moldavië. Een staaltje democratie waar wij bij Forza! wel heel gelukkig van worden. We zijn heel benieuwd hoe het college dit referendum een plek gaat geven in de begroting van 2016.

Nu we het toch over participatie hebben, willen we het ook nog even hebben over de participatiedoelstellingen van het college. Het voornemen dat inwoners mogen meedenken, meepraten en meebeslissen over belangrijke zaken die hen aangaan. U snapt dat we in het licht van de komst van een eventuele noodopvang in Vijfhuizen nog weinig geloof hechten aan dit prachtige, maar ook voor de politiek nogal lastige voornemen. Maar ja, je zou eens echt met je inwoners moeten praten, nee, dan gaat het college liever in overleg met gewillige dorps- en wijkraden. Het maatschappelijke middenveld. Participatie is inwoners serieus nemen en niet alleen maar tegen hem of haar praten, maar ook luisteren. Dat zou het college ook eens moeten doen. U begrijpt dat Forza! de motie van Onafhankelijk Liberaal voor een referendumverordening van harte zal ondersteunen. Forza! vindt dat actieve participatie op deze manier verankerd wordt. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Meijer. Het woord is aan de fractie van D66. De heer Meiland.

De heer MEILAND: Voorzitter, dank u wel. In 1848 begonnen de gemalen Leeghwater, de Lynden en Cruquius met het leegpompen van de Haarlemmermeer in de Ringvaart. In 1852 was de Haarlemmermeer ingepolderd. De eerste Haarlemmermeerse burgemeester, Pabst, had vast niet gedacht dat er 150 jaar later een Floriade in het midden van de polder bij Vijfhuizen zou worden gehouden, laat staan dat er in de Expohal die onderdeel van de Floriade was, in 2015 vluchtelingen in een crisisopvang terecht zouden komen. Vluchtelingen uit een land, Syrië, dat toen beter bekend was als onderdeel van het Ottomaanse Rijk. Niet alles valt te plannen en niet alles valt te voorspellen.

Een vergelijking hiervoor is het verhaal van Flappie, wie kent het niet? Die wordt lange tijd dagelijks gevoed totdat het een flink konijn is. Het konijn zal op een gegeven moment vast en zeker ervan overtuigd zijn dat het een algemene regel is dat het dagelijks wordt gevoerd, maar dan, op kerstavond komt het toch bedrogen uit en wordt zijn overtuiging ruw onderuitgehaald. Ik zal het verhaal niet afmaken, en laat het aan uw fantasie over. Wat wil ik hiermee zeggen? Dat het moeilijk is voorspellingen te doen, maar dat we toch met het onvoorspelbare rekening moeten houden. Schiphol ligt in onze achtertuin, dat betekent dat er wel eens wat mis kan gaan, weten we uit het verleden.

Ook zijn we er duidelijk achter gekomen dat de Haarlemmermeer geen eiland is. De vluchtelingenproblematiek reikt tot aan onze voordeur. Uiteraard is het onmogelijk om met alle risico's rekening te houden, maar het college doet zijn uiterste beste een goede inschatting te maken van de meest relevante kwantificeerbare risico's. Dat laat de risicobeheersingsparagraaf duidelijk zien. Er zijn nog steeds grote risico's, met name de omlegging A9, ik noem het nog maar eens, kent een groot risico. Maar bij een zekerheidsniveau van 90% komt het totaal geschatte risico op € 68 miljoen uit. Als we dat afzetten tegen ons weerstandsvermogen kunnen we dat risico bijna drie keer dragen. Dat is uiteraard goed en wel en heel fijn, maar het is niet helemaal duidelijk wat het voor invloed op de cashflow kan hebben. Kunnen we makkelijk geld lenen als we de boot ingaan? Het weerstandsvermogen gaat immers niet gepaard met een pinpas. Kan het college daarover iets toelichten?

De begroting is verder weer ambitieus te noemen, zeker gezien de bezuinigingen die we willen gaan realiseren en reeds hebben doorgevoerd. Dat betekent dat er keuzes zijn gemaakt. Niet altijd fijn, maar noodzakelijk, willen we in de toekomst een sluitende begroting kunnen blijven presenteren. We moeten dus zuinig omgaan met de centen die we hebben, wat overigens altijd het uitgangspunt zou moeten zijn. Eigenlijk is er dan alleen nog voor 2019 een taakstelling van € 1,8 miljoen.

In het belastingplan is mijn fractie weinig opgevallen. De meeste verhogingen gaan op basis van indexatie. Ook de toeristenbelasting wordt weer verhoogd, dat raakt onze inwoners niet maar het is wel een mooie bron van inkomsten gezien het aantal toeristen dat in onze gemeente overnacht. Een nieuw fenomeen is Airbnb. Heeft het college zicht op hoeveel overnachtingen er op basis van Airbnb in onze gemeente zijn? Ik weet dat de gemeenten Amsterdam en Haarlem met Airbnb in gesprek zijn over de mogelijkheden van het innen van toeristenbelasting. Is dat ook geen mogelijkheid voor Haarlemmermeer? Graag hoor ik het van het college als die informatie beschikbaar hebben.

De VOORZITTER: Mijnheer Meijer, u wilt een vraag stellen? Gaat uw gang, kort graag.

De heer MEIJER: Mag het voorzitter? Dank u. Mijnheer Meiland, kunt u mij vertellen: bent u voor of tegen de verhoging van toeristenbelasting?

De VOORZITTER: Gaat u verder.

De heer MEILAND: Volgens mij hoeft ik daar niet voor of tegen te zijn, er wordt toeristenbelasting geheven en het wordt dit jaar geïndexeerd. Dat lijkt me prima.

De VOORZITTER: De heer Meijer.

De heer MEIJER: Dan kom ik even met een reactie. De toeristenbedrijven, zeker in Haarlemmermeer, en dan praat ik over de hotels, zijn natuurlijk helemaal niet zo blij daarmee, dat heb ik al eerder aangegeven, omdat de toeristenbelasting in Haarlemmermeer hoger is dan in Amsterdam. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?

De VOORZITTER: De heer Meiland.

De heer MEILAND: Dank u wel voor deze informatie. Dan ga ik verder met mijn betoog.

Verder is mijn fractie in de begroting een aantal dingen opgevallen die ik vanavond graag wil bespreken. Om te beginnen het onderhoud van onze kapitaalgoederen. Geconstateerd is dat een aantal kapitaalgoederen aan achterstallig onderhoud onderhevig is, onder andere de fietspaden, het rioleringsstelsel, kunstgrasvelden en maatschappelijk vastgoed zoals buurthuizen. Dat gaat de komende jaren nog geld kosten. Al deze kosten kunnen behoorlijk in de papieren lopen. Het college heeft inzake de riolering al toegezegd in 2017 een overzicht van to do's gereed te hebben. Omdat we niet in de shit

willen zitten, zou ik verwachten dat we nu al in onze investeringsplannen kosten begroten, ook al zijn deze PM-bedragen moeilijk in te schatten. Kan het college toelichten waarom dit niet is gedaan?

Dan bedrijfsvoering. Over de ICT en het raadhuis gaan we het binnenkort met elkaar hebben. Wat we al wel met elkaar hebben besproken, is het werken vanuit De Bedoeling en het principe total cost of ownership. Dat laatste zeer recent nog tijdens een sessie over bezuinigen. D66 is groot voorstander van dit principe en kreeg tijdens het debat de handen op elkaar van een grote meerderheid van de raad om hier meer te gaan doen. Ook het college sprak hier positief over, echter, wat schetst nu mijn verbazing als ik het stukje inkoop en aanbesteding in de programmabegroting lees? Geen woord over TCO, wel over de Spendanalyse, maar volgens mij gaat dat niet over duurzaam inkopen. Hoe belangrijk is duurzaam inkopen voor het college?

Over duurzaamheid gesproken: we dienen vanavond een motie in Heerlijk helder tapwater. We weten allemaal af van de plastic soep in de oceanen, dat water goed is tijdens het sporten en dat je van winkelen ook dorst krijgt en dan vaak even een flesje water koopt. Door makkelijke beschikbaarheid van tapwater op sportlocaties als het Haarlemmermeerse Bos of de Toolenburgerplas, kan de gemeente een bijdrage leveren aan het reduceren van het omloop komen van petflessen. In onze motie verzoeken we het college dan ook een aantal watertappunten te realiseren in 2016 en verder. De motie heeft u vandaag ontvangen en willen we in de volgende termijn graag met u bespreken.

Ook over het groen in onze gemeente dienen we een motie in samen met GroenLinks en PvdA. GroenLinks heeft net al wat toegelicht over de zomerstorm die afgelopen zomer flink heeft huisgehouden. We hebben een herplantplicht met elkaar afgesproken maar we hebben het idee dat de gereserveerde middelen onvoldoende zouden kunnen zijn. Met deze gezamenlijke motie laten we zien dat we willen dat Haarlemmermeer groen is en groen blijft.

Dan het Sociaal Domein. Belangrijke stappen zijn gezet om nieuwe taken van het rijk en provincie over te nemen. Ondanks de enorme bezuinigingen zijn wel heel zorgvuldige keuzes gemaakt, keuzes waarmee we nu best tevreden mogen zijn. Dat betekent niet dat we nu met z'n allen achterover kunnen leunen want het moet wel gaan werken. Binnenkort krijgen we hierover terugkoppeling, maar dat hadden we graag al voor de behandeling van de begroting gezien. De cijfers in de begroting zijn kloppend, maar sociaal is meer dan getallen. Om onze taak beter uit te kunnen voeren, hadden we graag de uitkomst van participanten en inwoners gehad om een beter oordeel over de begroting te kunnen vormen. Onze ambitie is dat onze inwoners van Haarlemmermeer zelf hun toekomstperspectief vorm en inhoud kunnen geven. En dat we moeten vertrouwen op de professionals en onze inwoners om aan de slag te gaan. Nu komt het erop aan dat we goed in de gaten houden hoe alles in de praktijk uitpakt. Waar het beter gaat en waar het beter kan. D66 vraagt daarbij aandacht voor het volgende: de afgelopen maanden hebben we veel gesprekken met stakeholders gevoerd zoals met Meer-team-medewerkers. Uit deze gesprekken blijkt dat we een format hebben gevonden, van dichtbij, maar nog geen adequaat antwoord hebben gevonden op de begrippen als maatwerk en vraaggestuurd werken. Wat we nu zien, is dat producten en diensten centraal worden ingekocht en decentraal worden toegekend. Daarmee doen we precies hetgeen wat we voorheen eigenlijk deden, toen de taken nog niet bij ons waren belegd. Juist nu is er een kans om het anders te doen en oude systemen van de AWBZ en jeugdzorg vaarwel te zeggen. Dit kunnen we bereiken door onze wijkteammedewerkers onze professionals vanuit hun eigen capaciteit en expertise een Meerbudget mee te geven. Oftewel, een eigen portemonnee. U kunt hierbij denken aan bijvoorbeeld 3% van het totale inkoopbudget. Dit budget is in het bijzonder bedoeld om de hulpvraag via Maatwerk of out-of-the-boxdenken te beantwoorden. Meer hierover leest u in de motie Meer-teams met maatwerkbudget die u inmiddels in uw bezit heeft en die we samen met de PvdA vanavond indienen.

Dan nog jeugdwerkloosheid. Eerder dit jaar hebben we de eindevaluatie Actieplan Jeugdwerkloosheid ontvangen. D66 viel het op dat bij het beschikbare aantal startersbeurzen van vijftig, er slechts zeven waren gebruikt. In het programma Maatschappelijke ontwikkelingen is een beleidsdoel dat onze jonge inwoners een opleiding afronden en dat ze een baan kunnen vinden. Hiertoe is er ook een aanpak schoolverzuim en voortijdig schoolverlaters. Als gemeente maken we ook onderdeel uit van het RMC,

waarbij het doel is vroegtijdige schoolverlaters alsnog een startkwalificatie te laten behalen. Het college lijkt ervoor te kiezen om de functie die de RMC-regio vervult als gemeente zelfstandig uit te voeren. Hoort het toekennen van startersbeurzen daar ook bij? En waarom wordt dit middel niet vaker dan zeven keer ingezet? Valt het beter te organiseren als we de functie die het RMC heeft vervuld zelfstandig gaan vervullen? Graag toelichting van het college.

Dan nog een vraag over het VNG Congres. In de begroting is daar € 150.000,00 voor opgenomen. Maar die kosten lijken ons nogal laag. Is die € 150.000,00 alleen onze bijdrage? Wat dragen anderen daar nog aan bij? Is er anders niet een nulletje vergeten?

Tot slot complimenten voor de begroting en de wijze waarop deze invulling aan het coalitieakkoord heeft gegeven. Met alle onzekerheden waarmee we te maken hebben, niet alleen vroeger, maar zeker ook nu is het lastig een sluitende begroting te maken. Complimenten dat het college weer is geslaagd. Daar wil ik het bij laten.

De VOORZITTER: Dank u zeer, mijnheer Meiland. Het woord is aan de heer Van der Linden, Onafhankelijk Liberaal.

De heer VAN DER LINDEN: Voorzitter, Onafhankelijk Liberaal maakt zich grote zorgen over de ambtelijke en bestuurlijke cultuur in onze gemeente. Wij spreken dan met name over het college en de ambtelijke top. Dit onderwerp is onderdeel van het onderzoek van de Auditcommissie naar de gang van zaken bij de bouw van het honkbalstadion. We zijn heel benieuwd hoe dit afloopt.

Geheime vergaderingen en geheime stukken dragen niet bij tot een open en controleerbare bestuurlijke cultuur. Het feit dat ambtenaren op cruciale plaatsen de gemeente verlaten of misschien ten onrechte op non-actief worden gesteld, baart Onafhankelijk Liberaal ernstig zorgen.

Het feit dat collegepartijen het college meestal blindelings volgen, maakt deze zorg van Onafhankelijk Liberaal niet minder, integendeel. Een voorbeeldje uit de nu voorliggende stukken: in de Voorjaarsrapportage wordt voor 2015 een tekort van € 4,2 miljoen gemeld. Daarvan wordt € 500.000,00 opgelost en de rest, € 3,7 miljoen, wordt gedekt uit de algemene dekkingsreserve. Het college belooft dat in de Najaarsrapportage nadere ombuigingen zullen worden voorgesteld om de onttrekking uit de algemene dekkingsreserve te verlagen. En wat zien we in de Najaarsrapportage? Het tekort over 2015 is opgelopen naar € 5,5 miljoen. Het extra tekort van € 1,8 miljoen wordt net als de € 3,7 miljoen gedekt uit de algemene dekkingsreserve. En geen woord meer over ombuigingen om dit tekort te dekken. En zojuist spraken de woordvoerders van VVD, HAP en D66 ook met geen woord over dit tekort van € 5,5 miljoen. Hoezo dualisme? Och ja, 'we hebben een dik spaarvarken' zei de wethouder Financiën dit voorjaar. Maar ja, op de Titanic was het ook feest...

De VOORZITTER: De heer Nobel wil u vraag stellen. Dat moet kort want ook hij was aan zijn spreek-tijd. U kunt dus ook geen spreek-tijd meer aan de heer Van der Linden geven.

De heer NOBEL: Korte opmerking, de VVD heeft het niet genoemd omdat het in de Najaarsrapportage terugkomt. We behandelen nu de programmabegroting, mijnheer Van der Linden.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Dank u wel. In ieder geval is er tot op heden geen enkele ombuiging voorgesteld, mijnheer Nobel.

In de programmabegroting wordt ook een voordeel ingeboekt vanuit het dividend van De Waterwolf en de Meerlanden. Waarom wordt dit in de portemonnee van de gemeente gestopt en niet teruggegeven aan de betalers: onze inwoners en met name bedrijven? Of heerst hier de cultuur van eigen zak eerst?

Dan de risicoparaagraaf. Vorig jaar vier pagina's en nu elf, zelfde lettertype en zelfde lettergrootte overigens. Een paar zaken vallen op: de 'herbegraafregeling Wilgenhof' wordt tot risico benoemd. Maar er was toch afgesproken dat alle kosten voortvloeiend uit de voorgenomen sluiting van deze begraafplaats door Rijkswaterstaat en Schiphol zouden worden betaald? Wat is hier veranderd?

Tot vreugde en verbazing van Onafhankelijk Liberaal wordt nu ook het risico van de omlegging van de A9 benoemd. Opmerkelijk. Volgens de opeenvolgende wethouders en woordvoerders van PvdA en VVD was daar toch geen enkel risico? Onafhankelijk Liberaal is natuurlijk blij met dit voortschrijdend inzicht. Maar het alsnog en veel te laat erkennen van dit gigantische risico, geeft in elk geval aan hoe kritiekloos bestuurd werd en wordt in Haarlemmermeer.

Voorzitter, we hebben nog een risico te melden. Er bestaan, zo hoorden wij vanuit Rijnland, grote zorgen rondom het baggerdepot van MeerGrond in onze polder. Is alles daar wel volgens de regels gestort? Wij denken aan het baggerschip van Cindu in Uithoorn. Dat ligt daar ook. Er zou sprake zijn van ernstige vervuiling rond MeerGrond. Wat is er aan de hand en wat betekent dit voor PARK21?

Tot slot, wat de financiën betreft, stelt het college met het gebruikelijk automatisme voor om een en ander met de inflatiecorrectie met 0,75% te verhogen. Dat levert in totaal zo'n € 600.000,00 extra op. Kan de wethouder van Financiën de raad uitleggen waarom dit, terwijl we volgens hem toch een goed gevuld spaarvarken hebben, nodig is? Gaan we nog meer spek kweken? Dat is toch niet nodig? Wat het dikke spaarvarken betreft: mijnheer Kuipers, waar is de VVD gebleven die vond dat we niet moesten sparen met het geld van onze inwoners? Onafhankelijk Liberaal dient daarom het amendement 'het is niet zo nodig', 'it ain't necessarily so' ter zake in.

Tenslotte wijst Onafhankelijk Liberaal op de algemene politieke toestand in de gemeente Haarlemmermeer. Onafhankelijk Liberaal is nog steeds verbaasd dat deze raad onlangs over veiligheid sprak, zonder acht te slaan op de komst van vele vluchtelingen. Onafhankelijk Liberaal is geen partij die haat zaait of op basis van vooringenomenheid en xenofobie stelling kiest tegen de komst van vluchtelingen. Onafhankelijk Liberaal wil dat Haarlemmermeer veilig is en blijft voor onze inwoners en voor onze gasten.

Over participatie. Onafhankelijk Liberaal doelt op het referendum. Een enkele partij heeft daar wat over geroepen, maar heeft geen daden bij de woorden gevoegd. Maar ja, dat is ook het spreekwoord van een club die niet de sympathie verdient van die partij, althans van de fractievoorzitter. Waarom heeft Haarlemmermeer eigenlijk nog steeds geen referendum? Onafhankelijk Liberaal stelt de raad voor daar nu mee te beginnen en dient daartoe de motie 'power to the people' in. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u zeer, mijnheer Van der Linden. Het woord is aan de PvdA, de heer Vonk. Gaat uw gang.

De heer VONK: Dames en heren, u heeft het ook gemerkt: de recessie is voorbij. We zien het aan het consumentenvertrouwen dat is gegroeid, in Haarlemmermeer zien we het ook aan de verminderde werkloosheid en aan het opkrabbelen van de woningverkoop. We hebben het bij de behandeling van de Voorjaarsnota al besproken. Het Tudorpark, landschapspark in Engelse stijl, wordt in flink tempo gebouwd en verkocht.

De opkrabbelende economie lijkt een extra ronde bezuinigingen niet meer nodig te maken. Maar in de begroting die hier voor ons ligt, worden de bezuinigingen van de afgelopen jaren nu zichtbaar. Jammer en pijnlijk en er is helaas niet aan te ontkomen. Het zal zichtbaar zijn in Haarlemmermeer, minder kwalitatief hoogwaardig op vele terreinen. We vinden dat vervelend, maar uiteindelijk vinden we het nodig om nu voor een sluitende begroting een solide financieel beleid toch uit te voeren. Een taakstelling voor € 1,8 miljoen na 2018, lezen we. En er staat bij dat het meerjarenbeeld onzekerder wordt per jaarschijf – de heer Meiland heeft er ook een filosofie over voorgelezen – dat wil zeggen, het college weet nog niet waar het de bezuinigingen zal zoeken. En het college hoopt eigenlijk dat de bezuinigingen door meevallers niet nodig zullen zijn. Dat hopen we ook. Maar we vragen het college toch soms

ons een beeld van de denkrichting te geven. Te meer daar we niet willen dat het volgende college na de verkiezingen van 2018 opgezadeld wordt met een financiële erfenis.

De begroting sluit met een nadeel van € 0,5 miljoen. Het college stelt voor dat te dekken met het voordeel dat in het jaar daarna wordt voorzien. Dat is, mits juist geformuleerd, voor de PvdA acceptabel. Je kunt het niet uit het jaar hierop volgend halen, maar je moet het uit het afgelopen jaar halen. Daarmee wordt duidelijk dat vanavond moties die een gat in de begroting schieten niet acceptabel zijn. Zo moet u ook onze motie over bomen planten als de storm is gaan liggen, lezen. Binnen mogelijkheden van de bestaande programma's, kunnen bomen worden herplant.

Er wordt fors bezuinigd om de lasten voor de inwoners niet te laten stijgen, de heffingen worden over het algemeen met niet meer dan een bescheiden inflatiecorrectie verhoogd. Wij zijn er trots op dat het de gemeente Haarlemmermeer lukt om dit voor onze inwoners voor elkaar te krijgen.

De transitie van het Sociaal Domein, de overheveling van een fors aantal taken op het gebied van het sociale zaken van het rijk naar de gemeente, is in Haarlemmermeer goed verlopen. Dat heb ik op deze plek al eerder geconstateerd en het beeld is niet gewijzigd. Financieel zit Haarlemmermeer op het goede spoor, het lukt ons binnen het in het coalitieakkoord afgesproken budget de sociale taken goed in te vullen. In de programmabegroting worden drie programma's nu samengevoegd naar twee programma's. Onze fractie is daar blij mee. Dat maakt de samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen makkelijker. We vragen het college deze ontschotting, zoals het wordt genoemd, verder door te zetten om optimaal maatwerk voor de inwoners mogelijk te maken.

De PvdA ziet dat preventie, het voorkomen van sociale problemen, veel beter is dan achteraf herstellen als het onheil is geschied. Voor de betrokken inwoners uiteraard, maar ook voor de gemeente en uiteindelijk is het goedkoper. We willen graag dat de gemeente hierbij voorbij haar primaire taak gaat en meer aandacht geeft aan preventie op het gebied van het Sociaal Domein. Daarom heeft mijn fractie samen met D66 de motie voorbereid die de Meer-teams hiervoor instrumenten geeft.

Ten slotte vraag ik net als de VVD aandacht voor woningbouw. Het college zal de inspanningen voor het realiseren van nieuwe woningen moeten maximeren op alle fronten, sociale huur, goedkope en middeldure koopwoningen en vrije sector, het luxe segment, moeten worden bijgebouwd. In 2016 wordt het realiseren van een substantieel deel van de doelstelling van in totaal circa 15.000 woningen een prioriteit. Door doorstroming naar goedkopere koopwoningen komen huurwoningen vrij en deze gemeente heeft grote behoefte aan extra sociale huurwoningen, voor de eigen bevolking en voor de statushouders. Ik roep het college op om alle zeilen bij te zetten voor het realiseren van zo veel mogelijk nieuwe woningen in Haarlemmermeer.

De PvdA had hiervoor eerder een motie voorbereid waarin we pleiten voor een revolverend fonds voor het financieren van de woningen en als het debat daar aanleiding toe geeft, kunnen we deze motie opnieuw indienen. Voorzitter, de PvdA ziet 2016 met vertrouwen tegemoet.

De VOORZITTER: Dank u zeer, mijnheer Vonk het woord is aan de ChristenUnie-SGP, mijnheer van Bezooijen.

De heer VAN BEZOOIJEN: Dank u wel voorzitter, voor deze vier minuten voor bijna 400 pagina's, het lijkt de begroting wel. We hebben veel meer te doen dan eigenlijk mogelijk blijkt.

Ik wil vanavond starten met een mededeling van een Belgisch politicus, 'voorspellen is moeilijk, vooral de toekomst'. En dan zou ik eigenlijk de politiek met het weer willen vergelijken. Dat blijkt ook moeilijk te voorspellen, het kan wisselvallig zijn, het kan vriezen of het kan dooien, het kan behoorlijk stormen en het kan bladstil zijn en alles wat daartussen ligt. Dat is het beeld dat bij ons ontstond bij de begroting; toch een vorm van zwaar weer.

Bij de bespreking van de Voorjaarsnota heb ik aangegeven dat we dachten aan code oranje of rood. We zitten nu toch een beetje op het niveau van code rood. Ik heb daar mijn stropdas vast aan aangepast.

We voorzien donkere wolken die kunnen wegwaaien maar die kunnen ook resulteren in buien. De kapitaallasten stijgen en we hebben nog een aantal dingen te gaan: A9, de afwikkeling van het Pioniersgebeuren, het SKWA, maar daar lijken de inkomsten toch wat mee te vallen, en niet in de laatste plaats ook de rijkswegen en daarnaast zijn er nog wat hypotheeklen vanuit het verleden.

In het collegeprogramma stond een heel nobel streven genoemd 'geen lastenverhoging voor de burgers'. Maar is dat wel zo heel verstandig op het moment dat je dat dan in uitwerking ziet in de vorm van achterstallig onderhoud? Want daar tendeeft het naar en dat is negatief en daar hebben onze burgers last van. Van de zijde van de eerste spreker van deze middag, het CDA, werd dat ook al nadrukkelijk genoemd. Voorbeelden in de meest recente besprekingen zijn het rioolonderhoud en de fietspaden, geen onderhoud betekent dat de kwaliteit en de kwantiteit vermindert.

De bomen, ook al een keer genoemd, ook al een gevolg van het weer. Inhaalslagen betekent 'lasten' en bij die lasten kun je de vraag stellen 'is dat dan gedekt?' Floriadetuinen worden gerenoveerd, althans, dat is het voornemen, maar zou onderhoud niet meer op zijn plaats en voordeliger zijn? PARK21 blijft in onze ogen een bron van aannames. Er wordt gesproken over kunst en er wordt wel wat bezuinigd, maar zien we liever een verlicht zwaard dan bijvoorbeeld groenonderhoud?

Sociale huurwoningen, het blijft een meerjarenprobleem/meerjarenzorg van het college. De herijking van de subsidies voor de sociale basisinfrastructuur is in 2017 € 1,5 miljoen en vanaf 2018 € 2,5 miljoen. We hebben het besloten bij de Voorjaarsnota, maar is dit wat we echt willen?

Ik wil afronden en samenvatten voorzitter. We hebben waardering voor de voorliggende stukken waarin naar beste weten en kunnen met heel veel inzet dingen heel duidelijk zijn neergezet en op het moment dat de uitgaven naar beneden gaan, gaan ook de kosten naar beneden en dan is het financieel ogenschijnlijk op orde, maar wat zijn daarvan de effecten? Ik vergelijk het maar even met een creditcard; op het moment dat je hem gebruikt, voelt dat heel goed, maar de factuur komt later. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Van Bezooijen. Dan is het woord aan de heer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Voorzitter, 2016 wordt een jaar van bezuinigingen en slimmer werken voor de gemeente en haar subsidieontvangers. Dus als reactie op de programmabegroting hebben wij de volgende opmerkingen.

Sociaal domein. Veiligheid en regeldrift bij zorg en werk. In de nota wordt gesproken over lange wachtlijsten en protocollen en papieren veiligheid. Het is goed dat er een Ketencalamiteitenplan Jeugdzorg is opgesteld maar hierbij onze vraag: voorzitter, is het niet verstandiger om minder regeldruk vast te stellen, wat minder budget en onnodige activiteiten kost?

Dan de aankondiging van ons amendement Behoud gereserveerde gelden fietspad Nieuwe Meer. Dat is vorige week al besproken. Het geld is geoormerkt voor de Nieuwe Meer maar daar kom ik in een tweede sessie op terug.

Stichting Maatvast heeft structureel een exploitatietekort door de overname van een spreekwoordelijk uit de kast uit het verleden. Er vindt nu een quickscan plaats van de problemen. EEN Haarlemmermeer ondersteunt een herijking van de subsidies waarbij zij naar boven worden bijgesteld.

Dan gebrek aan zekerheden bij zonne-energieprojecten: Meermaker heeft voor Tegenstroom alle zonnepanelen voorgefinancierd omdat Ymere nog geen garantstelling heeft gerealiseerd van € 1 miljoen. Voorzitter, is dit niet erg ruimdenkend? Ook bij TSY was geen garantstelling geregeld dus Meermaker faciliteert op toekomstige winsten en successen. Voorzitter, staren wij ons blind op toekomstige potentiële successen zonder zekerheid? Hierover zien wij graag een uitleg van de portefeuillehouder.

De AM Groep zal in 2016 een exploitatietekort hebben van € 576.000,00 veroorzaakt door een vermindering van de rijksbijdrage en de egalisereserve van de gemeente raakt hierdoor ook uitgeput. Is het niet belangrijk om een nieuwe businesscase te bouwen gebaseerd op de krachten van de me-

dewerkers? In een lokaal weekblad stond een interview met een bedrijf dat bijvoorbeeld blinde mensen outsourcet aan callcenters vanwege hun goede gehoor. Dit heet out-of-the-boxdenken!

Wat betreft de € 1,2 miljoen aan voorbereidingsinvesteringen voor het Huis van de Haarlemmermeer: afgezien van enkele voorbereidende ontwerpen hebben wij weinig concrete resultaten gezien. We zijn wel erg benieuwd of we voor het eind van het jaar nog wel iets concreets zien voor die € 1,2 miljoen.

Participatie, er is al meer over gezegd, de realisatie loopt achter op de verwachtingen. Geef nu eens duidelijk aan de inwoners en bedrijven aan wat er met hun inbreng zal gebeuren, is die sessie puur informatief of is het meedenken? En communiceert u dit alles zeer duidelijk naar buiten.

Dan de laatste. Over een eenmalige investering van € 212.000,00 in het groen van Badhoevedorp bij de A9, die wordt eenmalig gemeld en daarna niet meer. Er worden nogal wat bomen gekapt en verder komen we geen invulling meer tegen. Daar zie ik ook nog graag een antwoord op. Dit was mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Spijker. Het woord is aan de heer Beusenberg, Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De heer BEUSENBERG: Rinus is tevreden. Dank u. Voorzitter en geacht college, voor ons ligt de programmabegroting 2016-2019. En zoals we al van een aantal collega's hebben gehoord, zien ze het nogal zwart in. Wij helemaal niet want we zijn eigenlijk best tevreden, want het ziet er op het eerste gezicht netjes uit. Het is helder en een duidelijk stuk. De bedoeling is goed en het straalt vertrouwen uit die in de toekomst nodig is om op een juiste manier te besturen. Aan alles lijkt gedacht, maar wat echt opvallend is en positief is te noemen, is de aanpak van de duidelijke informatie met name van het Grondbedrijf en het grondbeleid. De raad wordt naar mening van SRH beter en vollediger geïnformeerd. Dat was vroeger wel anders. Onze complimenten daarvoor.

Het lijkt erop dat de boel op orde is of is gebracht. Om het helemaal in orde te maken stelt de fractie van SRH voor om de vermeende misstanden in grondtransacties uit het verleden alsnog te onderzoeken. Ook merkt de fractie van SRH dat het dualisme is teruggekeerd in onze raad, zij het mondjesmaat. Zowaar komen er situaties voor in de coalitie dat de coalitie meemaakt dat coalitiepartners anders stemmen. Ook dat was, of is eigenlijk, nieuw. De fractie van SRH juicht dat zeker toe. Dat hebben we, nogmaals, niet eerder meegemaakt.

Een aantal andere partijen heeft ook al de woningbouw aangetipt. Het college maakt zich zorgen over de toenemende krapte in de huursector en met name sociale huur. De fractie van SRH heeft in de afgelopen jaren meermalen bij het college erop aangedrongen de krapte en de grote vraag naar zowel sociale huurwoningen als goedkope koopwoningen adequaat aan te pakken. Vorige week nog heeft de fractie van SRH de wethouder een voorstel gedaan om desnoods op eigen initiatief en op enige gronden van de gemeente voornoemd probleem aan te pakken. Dit gebeurt ook in andere gemeenten. Jammer genoeg ziet wethouder Reneman er geen heil in om op deze manier dit grote probleem en tekort op korte termijn op te lossen en aan te pakken. Is dit een gemiste kans? De fractie van SRH is daar duidelijk over en zegt volmondig 'ja, dit is een gemiste kans'. Gelukkig wordt door het college wel voor een andere optie gekozen, om leegstaande kantoren om te bouwen tot woningen. SRH juicht dat toe, maar zou daarnaast ook willen pleiten voor een eigen ontwikkeling. Bestuur, samenleving en publiekscontact. Doel van het college is een dienstbare, betrouwbare en daadkrachtige overheid met een bestuur dat zichtbaar, herkenbaar en benaderbaar is. De fractie van SRH is het daar helemaal mee eens. Maar weet u hoe het is afgelopen met de heer Nico Fernhout van Plantasol? De man is failliet, jammer genoeg. En de familie Baars uit Badhoevedorp die een smeekbede deed in de media stond gisteren weer in de krant omdat deze mensen zich aan hun lot overgelaten voelen. Kunnen we als raad eventueel nog iets voor deze mensen betekenen? Is dit de dienstbare en daadkrachtige aanpak van het college of gaat de raad daaraan voorbij?

Er wordt veel geïnvesteerd in participatie en dat versterkt de betrokkenheid tussen de burger en de gemeente. Aldus het bestuur. Maar in Vijfhuizen werd door het college getracht door participatie het

draagvlak te meten. Maar vooraf werd gesteld dat er eigenlijk met de uitkomst van dat draagvlak weinig zou worden gedaan. Deze boodschap mag dan duidelijk zijn geweest, maar handig was dat zeker niet. Ondanks dat er in vele en allerlei kanalen werd opgeroepen tot verzet gaf de overgrote meerderheid van de bevolking uit Vijfhuizen aan niet tegen de opvang van vluchtelingen te zijn, zij het in mindere mate en minder alleenstaande of alleengaande mannen. De fractie van SRH had ook eerlijk gezegd niet anders verwacht.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, u bent over uw spreektijd heen. Wilt u gaan afronden?

De heer BEUSENBERG: Joh. Dat ga ik dan doen. Ik had al een heleboel zitten strepen, voorzitter. Maar dan moet ik helaas afronden. Ik had nog een heel leuke alinea.

Ik sluit af door te zeggen dat de fractie van SRH tot nu toe tevreden over het optreden van dit college in de periode vanaf maart 2014 is. Ga zo door en als u echt door de fractie van SRH wilt worden gewaardeerd, laat dan op uw initiatief de oude bij het college bekende dossiers alsnog onderzoeken. Er zijn mensen zwaar de dupe geworden van praktijken die je van een transparante dienstbare en betrouwbare overheid niet mag verwachten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg. Het woord is aan mevrouw Van der Helm, van de Christen-Democratische Volkspartij

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel voorzitter. Ik begin mijn bijdrage aan dit debat over de programmabegroting 2016 luchthartig en lichtvoetig. Want er ligt een goede programmabegroting voor. Er zijn zaken duidelijk geworden. Eindelijk concrete plannen op het coalitieakkoord Krachtig Samen Werken. Of niet?

Al lezend kwamen vragen omhoog bij een aantal grote vraagstukken waar we ons als gemeente volgend jaar over moeten buigen. Ik zal ze u niet onthouden. Hoe gaat het, beste collega's en college, met de dialoog, het gesprek tussen gemeente en inwoners? Voorbeeld is het Vluchtelingendebat. Hoe bevalt de participatiesamenleving u en onze inwoners tot nu toe? Hierbij refereer ik aan de ontwikkelingen in het Sociaal Domein. Welk licht in de duisternis hebben we gebracht voor inwoners van onze gemeente die kwetsbaar zijn? Bijvoorbeeld het vraagstuk over mensen die dakloos zijn. En als laatste: welke waarheid hebben we blootgelegd? Ik refereer aan het onderzoek naar het honkbalstadion dat binnenkort besproken wordt in de raad. Laat ik u met deze vier vragen meenemen door de programmabegroting 2016.

Een mooi technisch geschreven financieel stuk en nu zelfs gecompriemd. De programma's in deze begroting zijn van elf terug gebracht naar negen. Er is een efficiencyslag gemaakt, denk ik dan. Nou, eerder een onhandige combinatie bij met name het programma Zorg en Werk. Vier portefeuillehouders die met een budget van € 103 miljoen op vier beleidsterreinen moeten samenwerken. Dat levert tijd- en geldwinst op, denk ik dan. Graag hoor ik meer over deze samenwerking in de toekomst. Die zie ik niet vertaald, daar gaan we weer, in concrete plannen.

Er staan nog een aantal merkwaardige zaken in de begroting. Bijvoorbeeld bij programma 1 'Het centraal inschrijven van vluchtelingen voor het Centraal Orgaan Asielzoekers'. Daar staat dat het voortbestaan van deze activiteit afhangt van het feit of Nederland de komende jaren nog minimaal 500 vluchtelingen per jaar gaat uitnodigen. En als dat het geval is, heeft de gemeente – let op – de intentie om de dienstverlening voort te zetten. Deze fractievoorzitter had even een huh-momentje bij het lezen van deze passage. De realiteit geeft een andere werkelijkheid. Waarom wordt het dan zo opgeschreven? En o ja, de afsluitende zin hierbij is dat we hiervoor een vergoeding ontvangen. Gelukkig, daar kunnen we ons geen buil aan vallen. En zo kom ik nogal wat huh-momenten tegen.

Bijvoorbeeld bij het programma Zorg en Werk, waar de indicatoren nog in ontwikkeling zijn voor het Sociaal Domein. Waarom moet dat zolang duren? Vandaar dat we de motie van GroenLinks zullen ondersteunen, mede-indienen, om het college opdracht te geven om op korte termijn te komen met

een monitor op dit gebied. Het college heeft een klein jaar de tijd gehad om de decentralisatie in uitvoering te zien. Wat zijn de pijnpunten en waar zit de winst en hoe gaan we verder? Zo moeilijk kan dat niet zijn.

Waarom neemt het programma Mobiliteit de komende jaren toe met € 2,5 miljoen? Moet het paradepaardje van de VVD de andere maatschappelijke vraagstukken overschaduwen? Graag ga ik zowel met de VVD als andere collega's hierover straks in debat. Ik zeg niet dat het Deltaplan Bereikbaarheid niet gecontinueerd moet worden, maar de prioritering mag opnieuw worden bekeken.

Vanuit de programma's Veiligheid en het Sociaal Domein is door middel van invoering van het gebiedsbeheer en het gebiedsgericht werken een begin gemaakt met een ondersteunende verbinding vanuit het raadhuis richting onze inwoners. Goede zaak, vindt de CDVP want de hele organisatie moet het gebied versterken en niet alleen de desbetreffende manager daarvoor laten opdraaien. Van welke andere beleidsvelden wordt de verbinding op gang gebracht en wat is daar het tijdpad bij? Ik denk aan de economie en de ondernemers. Die hebben nog steeds last van de regelgeving en net als de VVD pleiten we ervoor dat we daar wat meer oog voor krijgen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm,...

Mevrouw VAN DER HELM: Ik ga afronden.

De VOORZITTER: Dat heeft u goed aangevoeld.

Mevrouw VAN DER HELM: Tijdens de programmabegroting van vorig jaar had ik het over grote maatschappelijke vraagstukken die op ons afkwamen. Daar had ik het Vluchtelingenvraagstuk nog niet meegenomen. We weten hoe gevoelig dit onderwerp bij onze inwoners ligt. En het zal wat voeten in aarde hebben om dit debat met respect te voeren. Maar ik durf te stellen dat er draagvlak is om vluchtelingen te helpen en dat als wij als gemeentebestuur zorgvuldig communiceren, het draagvlak alleen maar groter kan worden. Voor de verblijfsgerechtigde vluchtelingen dien ik samen met de fractie van GroenLinks een motie in. De strekking van deze motie is dat ook voor deze kwetsbare groep nieuwe inwoners eenieder in onze gemeente zijn hand moet uitsteken. Al was het alleen maar om ze te verwelkomen en ze een lichtpuntje te bezorgen tijdens hun verblijf in onze gemeente. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u zeer, mevrouw Van der Helm. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de raad bij deze begrotingsbehandeling. Er is een schorsing van de vergadering voorzien. Om 19.30 uur zal het college beginnen met de beantwoording. De vergadering is geschorst.

Eerste termijn reactie college

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering wordt hervat. Als u uw plaatsen wilt innemen? Het woord voor de beantwoording in eerste termijn is als eerste aan de wethouder Financiën, wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Voorzitter, dank u wel. Ik constateer dat er in de eerste termijn van de raad een zekere ontspanning is ten aanzien van de stand van zaken met betrekking tot het meerjarenbeeld van de financiën. Een aantal van u heeft ook gezegd dat het huishoudboekje op orde is, de financiën er solide voorstaan en dat is goed om te constateren. Dat is ook mooi, maar ik wil wel even ingaan op wat Forza! zegt, dat het wel een heel andere toon is dan het een halfjaar geleden bij de Voorjaarsrapportage was, want dat is ook zo. Het is goed ons te blijven realiseren dat deze solide financiële positie er is dankzij een aanzienlijk bezuinigingspakket dat we moet moeten doorvoeren met elkaar. Het is

dus niet zo dat we er zijn en het is niet zo dat we niet nog een aantal pijnlijke keuzes te maken hebben. U heeft ons kaders daarvoor meegegeven. Daar gaat onze bevolking ook zeker wat van merken. Dat is jammer, maar in het goede evenwicht dat we denken te hebben gevonden in de begroting is dat noodzakelijk. Ik heb het al eerder gezegd bij de Voorjaarsrapportage de periode van en, en, en is voorbij. GroenLinks zei al 'we zitten in een realistische periode', dat is ook zo, we kunnen ons niet overal meer uit financieren, we zullen steeds goed op de centen moeten letten en de ontspanning die u nu ervaart, komt misschien omdat u al een beetje gewend bent aan de bezuinigingen die voor ons staan. Tegelijkertijd verwacht het college niet dat er nog grote bezuinigingspakketten nodig zijn om de begroting goed op orde te houden de komende tijd en dat is wel enigszins een opluchting. De rijksfinanciën gaan toenemen. Dat betekent vaak ook dat er wordt doorgeplust naar de gemeenten in de begroting, dat betekent dat daar ook wat ruimte zal komen. Dat laat onverlet dat het heel onvoorspelbaar is wat het rijk gaat doen, de heer Noomen refereerde daar ook al aan. Hoe ga je daarmee om als gemeente? Een aantal gemeenten heeft geprotesteerd richting het rijk, zij vinden dat er meer voorspelbare rijksfinanciën moeten zijn. Dat vindt dit college ook, tegelijkertijd hebben we een goede algemene reserve om dat soort klappen op te vangen en we denken dat per saldo de plussen en minnen wel tegen elkaar zullen worden weggestreept.

Een aantal van u constateert ook, wat ook belangrijk is, dat de economische ontwikkeling aan het kenteren is. Dat is maar goed ook en dat merken we vooral in de woningbouw. In ons Grondbedrijf neemt de woningbouw aanzienlijk toe. Tegelijkertijd zien we dat er bij kantoren en bedrijven ook kapitaal begint vrij te komen, alleen dat zien we nog heel erg terug in onze gronduitgiftes en dat zal de komende jaren ook wel een aandachtspunt zijn, dat we daar flink op gaan duwen.

Per saldo is het beeld dus dat we er goed voor staan in die zin dat we goed gesteld staan voor de zaken die we te doen hebben. Maar we zullen nog wel met elkaar een aantal pijnlijke beslissingen moeten nemen waar onze bewoners ook wat van gaan merken.

Ik ga nu de bijdragen aflopen en ik probeer daarbij de zaken die voor financiën en verkeer zijn af te vangen. Het is mij niet gelukt om tot een goede clustering te komen dus soms moet u mijn reactie op uw bijdrage zien bij een ander.

Het CDA vraagt 'hoe realistisch zijn die inschattingen over die dividenduitkeringen?' Wij achten ze realistisch, anders zouden we ze natuurlijk nooit opnemen in de meerjarenbegroting. Belangrijker is hoe kijken De Waterwolf en de Meerlanden daartegenaan? Dat is ook iets dat we als onderwerp van gesprek hebben en die dividenduitkeringen gaan altijd in samenspraak met de Raad van Commissarissen en met de directie van deze onderneming en zij zien het ook als een verantwoorde dividenduitkering. En wij ook.

Het CDA vraagt zich af 'waar zien we de collegeprioriteiten terug in deze begroting?' Dat ziet u vooral in de zaken waarop we niet bezuinigen; Sociaal Domein, het Deltaplan Bereikbaarheid blijft onverkort overeind, we gaan voort met het participatietraject en economie blijft een topprioriteit. Duurzaamheid blijft volledig gefinancierd en in volle kracht voortgaan. Daarin vindt u de collegeprioriteiten terug in dit collegeprogramma. Daar hebben we misschien weinig tekst aan gespendeerd, maar het is wel zoals het is en dat is ook werkelijk zoals de gelden nu worden besteed.

U vraagt zich ook af 'wat bedoelde wethouder Reneman met die € 32 miljoen over die VOR2, dat het college zoveel uitgeeft aan onderhoud terwijl dat is besloten door het vorige college?' De VOR2 is wel besloten door het vorige college, maar niet gedekt door het vorige college dus dit college heeft daar zijn verantwoordelijkheid voor genomen, ook in financiële zin. Dus als de raad op zoek is naar het antwoord of dit college voldoende geld heeft vrijgemaakt voor beheer en onderhoud, vindt u dat terug in dit soort beslissingen die wij hebben genomen. Dat laat onverlet dat we ook in beheer en onderhoud een taakstelling hebben van, pak 'm beet, € 800.000,00. Dat is op een onderhoudsbudget van € 72 miljoen denk ik wel te overzien.

Dan kom ik bij de heer Nobel die zich zorgen maakt over de langlopende schuld. Daar vindt u het college aan uw zijde. We hebben in het collegeprogramma ook onze zorgen geuit over de langlopende schuld. Ik heb in eerder verband met u erover gesproken dat we de langlopende schuld inmiddels

voor lange termijn in kaart hebben en dat we met u willen spreken over handelingsperspectieven die er zijn en dat zullen we doen voor de Voorjaarsrapportage van 2016. De heer Nobel vroeg specifiek 'hoe moeten we dan aankijken tegen nieuwe investeringen die er zijn?' Je kunt als je aan langlopende schulden denkt, aan een aantal scenario's denken voor hoe je daarmee wilt omgaan. Eén is dat je temporeert met je investeringen en een andere is dat je op andere manieren probeert sneller af te lossen, weer een andere manier is dat je kijkt naar hoe je de komende tien, twintig jaar met die langlopende schuld kunt omgaan en misschien kunnen we dan wel meer schuld dragen dan we nu hebben. Maar nogmaals, het is heel verstandig om dat gesprek met elkaar aan te gaan als we dat allemaal voor u goed op een rij hebben gezet.

Mijnheer Nobel, u vroeg ook aandacht voor de langdurige investeringen in het onderhoud. Deze gemeente heeft de neiging om voor onderhoud geld te investeren, dus geld te lenen en dat dan uit te geven. Maar dat kun je misschien ook op een andere manier doen en op die manier kun je ook minder een wissel trekken op de toekomst als het gaat om schulden.

De vastgoedparagraaf in 2017 klaar. Ja, daar gaan wij ook van uit. Het is ook ons uitgangspunt. Over de timing van de voorstellen voor de herijking hebben we een brief aan u gestuurd en voor het einde van het jaar komen onze voorstellen naar uw raad toe. Die kunnen we dan begin volgend jaar met u bespreken.

U vraagt ook nog hoe het zit met de fte's in relatie tot de salariskosten. Het gaat daarbij om de begrote salariskosten. De begrote salariskosten zijn minder dan de werkelijke salariskosten omdat mensen vertrekken en daarmee vacatureruimte achterblijft. Die vacatureruimte wordt dan vaak via inhuur of anderszins weer ingevuld maar dat bedrag vindt u dan op een andere plaats in de begroting terug. En als u zegt dat u € 1 miljoen kunt vinden, is dat omdat u de werkelijke begroting heeft vergeleken met de begrote begroting voor 2016. Maar er zijn dus elders in de begroting nog uitgaven die daartegenover staan.

Dan het idee dat bij de Voorjaarsrapportage ook geopperd is door de VVD, om leges terug te geven aan ondernemers die met een goed idee of een innovatief idee komen. Dat vindt het college een interessante gedachte, met dien verstande dat het legesinstrumentarium daar eigenlijk niet geschikt voor is. Ik zal straks ook bij de reactie op de bijdrage van de heer Rip nog even terugkomen op onze systematiek rond de leges, maar onze leges dienen gewoon kostendekkend te zijn. Het is een charmante gedachte om daar iets mee te doen en het college heeft nog wel een ander instrumentarium om daar iets mee te doen dus we zouden graag uw bijdrage aangrijpen om met een voorstel te komen voor hoe we dat eventueel zouden kunnen uitwerken.

Dan kom ik bij mevrouw Ballieux en de motie MeerMonitor. Dat vinden we een heel goede motie die goed aansluit bij de manier waarop we willen omgaan met het Sociaal Domein, waarbij we de professional centraal stellen en ook de mening van de professional heel erg van belang achten. Het is zo dat op dit moment in het kader van de landelijke BBV-ontwikkeling nationale kengetallen worden ontwikkeld. We zouden dat even willen afwachten en verder doen we met ongeveer dertien andere landelijke monitoren mee. Het lijkt ons heel goed om in het tweede kwartaal van 2016, zoals u schrijft, met een voorstel te komen en dan kunnen we deze zaken even voor u op een rij zetten en kijken hoe we daarmee zouden kunnen omgaan. Maar we vinden het een mooi initiatief.

U vraagt, of roept op, om na te blijven denken over de risico's die er zijn bij grote projecten. Zeker. En we gaan in gesprek over een nieuwe verordening grote projecten waar we eenzelfde manier van werken als we hebben met de grondsystematiek, waarvan de heer Beusenberg al zei dat het zo'n goede en inzichtelijke manier van werken is, met risico's en rapportages, willen toepassen op onze investeringsprojecten. Dus dat staat scherp op het netvlies en daar zullen we zeker het komende jaar nog met u over te komen spreken.

U vraagt zich ook af of het realistisch is dat rijksgeld in balans moet worden gebracht met gemeentelijke uitgaven als het gaat om het Sociaal Domein. Vooralsnog is dat wat ons betreft realistisch en we hebben daar altijd de kanttekening bij gemaakt dat niemand tussen de wal en het schip mag vallen dus daar waar we dat niet kunnen nakomen, hebben we een behoedzaamheidsreserve aangelegd

waaruit we kunnen putten. De doelstelling van het college blijft om aan het eind van deze collegeperiode wel dat evenwicht te hebben bereikt en we werken heel hard daaraan en met de huidige rijksmiddelen die we hebben, kunnen we wat we met nu aan uitgaven hebben, goed in balans zijn. Dat vertrouwen blijven we houden.

De heer Rip geeft als advies mee om een A4'tje te maken voor de begroting. Er is een begrotingskrantje waarin op een inzichtelijke manier met veel grafische elementen ook voor burgers inzichtelijk wordt gemaakt hoe de begroting in elkaar steekt, dus bedankt voor de tip, maar we doen het al.

U vraagt ook hoe het zit met het onderzoek naar het ontsluiten van de kleine kernen. Dat staat op de SAR van de raad; het eerste kwartaal van 2016 komen we daar bij u op terug. We hebben wat Connexion-gegevens nodig, daar is een beetje het wachten op. Maar daar zijn we druk mee doende.

U vraagt zich ook af hoe je moet omgaan met onrendabele producten, zoals u dat noemde, met leges die moeilijk kostendekkend te krijgen zijn, dus waar de inkomsten vanuit leges niet in verhouding zijn tot de uitgaven. Het streven van het college blijft om alle leges kostendekkend te laten zijn in alle gevallen. We hebben daar voor de grafrechten een uitzondering gemaakt omdat we daar de afgelopen jaren enorme verhogingen hebben moeten doorvoeren en als we dat nog verder doorzetten, zijn we bang dat we van burgers dingen vragen die we niet kunnen vragen. Maar het streven blijft om in alle gevallen kostendekkend te zijn, maar we kunnen daar natuurlijk altijd met elkaar een uitzondering op maken. Dat hoeft u dus niet uit de legessystematiek te halen. Ook volgens de begrotingsregels geldt: leges zijn leges en die moeten ook als zodanig worden gekwalificeerd.

Een belangrijke vraag die u stelt is: hoe zit het nu met het streven van het college om ook kleine kernen adequaat aan te sluiten op het OV-netwerk en de beleving van onze burgers die dat geeft als het gaat om bushaltes en haltering? Daar zit wel een kwestie. Dat heeft ermee te maken dat in die AM-concessie wordt gekeken naar de ontsluiting van kernen op het niveau van de hele regio, de hele Stadsregio en dan met name aan de zuidflank van Haarlemmermeer. Dan kan het zo zijn dat vele mensen er in de regio op vooruitgaan, maar mensen in kleine kernen die dat meemaken erop achteruitgaan. Ik heb al eerder genoemd dat het belang van enkelen moet worden gewogen tegen het belang van velen. Die enkelen zijn dan onze bewoners en dat zijn de mensen waar u contact mee heeft en die velen zitten in het openbaar vervoer en daar heeft u misschien iets minder contact mee. Dat kan wel leiden tot spanning en daar zijn we ons bewust van, ook in de Stadsregio zijn we ons daarvan bewust en we proberen er zoveel mogelijk helderheid over te verschaffen maar het kan echt gebeuren dat sommigen in onze gemeente erop achteruitgaan, opdat velen buiten onze gemeente in de regio erop vooruitgaan.

U vraagt een update over het HOV-Lisserbroek. Noord-Holland en Zuid-Holland zijn nog met elkaar in conclaaf over de vorm van de oversteek die er moet zijn en dat gesprek is nog niet afgerond. De beide colleges van Zuid-Holland en Noord-Holland hebben in hun collegeprogramma's opgenomen dat er een verband ligt tussen de Duinpolderweg en de HOV-Lisserbroek. De huidige tussenstap die wordt genomen bij de Duinpolderweg waar een halfjaar wordt genomen om nog een keer te kijken naar nut en noodzaak, vertraagt ook de HOV-verbinding Lisserbroek.

De heer Meiland vraagt of we problemen zullen hebben met onze cashflow, met onze liquiditeit. Vooralsnog is het zo, misschien de laatste tijd minder, maar tot een halfjaar geleden kregen we gewoon geld toe als we gingen lenen. Dus we hoeven ons geen zorgen te maken over onze cashflow; we kunnen te allen tijde geld lenen en dat is in het verleden ook altijd zo geweest. De relatie die dat heeft met onze schuldenpositie is minder scherp dan u misschien aanvankelijk dacht of ik misschien opmaak uit uw vraag.

U vraagt ook nog hoe Airbnb-aanbiedingen zich verhouden tot de toeristenbelasting. Cocensus, onze uitvoerder voor onze belastingen, schuimt de Airbnb-pagina's af om te kijken of er partijen zijn die aanbieden in onze gemeente en als dat zo is wordt er een aanslag geheven, dus Cocensus probeert ze in het vizier te hebben. Ik denk wel dat we minder een inkomstenbron daaraan zullen hebben dan dat in Amsterdam het geval is. Maar goed, fair deal, als Airbnb moet je toeristenbelasting betalen. En er wordt geprobeerd om dat in het vizier te krijgen.

Onafhankelijk Liberaal had een heel mooie gedachte 'dat dividend, is dat niet eigen zak eerst?' In zekere zin is dat zo, maar dat dividend kwam natuurlijk ook al weer uit onze eigen zak want zowel de Meerlanden als De Waterwolf zijn partijen die door ons gefinancierd worden via contracten. Dus het lijkt me ook niet meer dan normaal als wij ze te veel geld hebben gegeven en zij te veel winst hebben gemaakt dat we dat dan ook eerst in onze eigen begroting tot wasdom proberen te brengen.

Forza! vraagt zich ook af waarom we indexeren en heeft daarover een motie ingediend. Ik wil even met u de motie doornemen. In de motie wordt ervan gerept dat we zo'n...

De VOORZITTER: Dat was Onafhankelijk Liberaal, wethouder.

Wethouder RENEMAN: Sorry, wat zei ik?

De VOORZITTER: Forza!

Wethouder RENEMAN: Excuses. De motie van Onafhankelijk Liberaal. Een kleine € 700.000,00 aan indexatie, daar worden de graf- en begraafrechten en afvalstoffenheffing genoemd. Dat zijn sluitende systemen, dus als je daar niet indexeert, blijven die kosten daartegenover staan en moet je daarop bezuinigen. Verder wordt er in de motie gezegd dat er voldoende ruimte is om te bezuinigen en dan komt duurzaamheid ter sprake, maar dat is een collegeprioriteit dus dat willen we niet doen. De bibliotheek, maar die draait mee met de herijking subsidies, interne verrekeningen, de IOS-systematiek staat ook in de begroting voor meer dan € 1 miljoen genoemd. Verkoop vastgoed, staat ook in de begroting opgenoemd, nieuwbouw raadhuis, dat is nu juist weer een collegeprioriteit, dus in de motie zien we ook weinig extra aan goede manieren om te bezuinigen, dus die moeten we ontraden.

De PvdA vraagt over de € 1,8 miljoen die we doorschuiven naar 2019, 'heeft u nog wel een idee van hoe u dat zou moeten invullen?' Wat het college betreft houden we vast aan de bezuinigingskaders die we hebben afgesproken bij de Voorjaarsrapportage voor 2015. Dat betekent dat we eerst naar oud voor nieuw kijken. Dus dan ga je zoeken in je begroting of er andere zaken zijn die je zou kunnen schrappen. Lukt dat niet, dan gaan we kijken naar de mogelijkheid om op het niveau van de begroting te bezuinigen, dus dan gaan we kijken of we over de verschillende posten heen zaken kunnen aanpakken waarbij we de collegeprioriteiten ontzien en op het allerlaatst komen we pas bij de collegeprioriteiten uit. Dat is het trapje dat we bij dit soort bezuinigingen willen aflopen. Er zijn verder geen concrete ideeën want zoals u zelf al zei, het is zo moeilijk om te beslissen of dat nu een hard getal is en je kunt hopen dat je minder moet bezuinigen, maar het kan ook zo maar zijn dat je veel meer moet bezuinigen en dan heb je spijt dat je op een te laag niveau bent begonnen met bezuinigen. Het is ook even afwachten als het heel slecht uitvalt om daar een goed voorstel voor te kunnen doen.

U vraagt zich ook af – eigenlijk roept u op om verder door te gaan met het ontschotten in de begroting van het Sociaal Domein. Dat zullen we zeker doen. Mevrouw Van der Helm van de CDVP vroeg 'waarom zie ik daar...

De VOORZITTER: U bent nu over de 17,5 minuut, we hadden afgesproken dat ik u dat zou melden.

Wethouder RENEMAN: Ik ben bijna klaar. Ik had het toch niet slecht ingeschat, voorzitter. Mevrouw Van der Helm vraagt zich af 'waarom zie ik nog geen efficiëntie-effecten daarvan terug?' Ik denk dat wij bij het Sociaal Domein de komende tijd echt ons best gaan doen om dat in te regelen en dat we op een later moment vanzelf de voordelen van ons systeem gaan merken in onze begroting, maar dat is gewoon te vroeg nu. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u zeer, wethouder, namens de raad. Het woord is aan wethouder Nederstigt. O, mijnheer Rip heeft een vraag aan u. Dat kan.

De heer RIP: Ik vroeg me af, ik loop nu naar voren want ik heb inderdaad een paar vragen voor wethouder Reneman, maar ik kan het ook bewaren tot we alles in een keer doen. Wat is het protocol?

De VOORZITTER: U mag vragen stellen als u zegt 'dat vind ik echt belangrijk voor de voorbereiding van mijn tweede termijn'. Bijvoorbeeld als u een antwoord heeft gemist, als het echt in het financiële deel zit dan mag u ervan uitgaan dat de wethouder daarop in had willen gaan. Dus u mag dat vragen als u dat van belang vindt, ook voor de voorbereiding van de tweede termijn die uw fractie dadelijk moet doen.

De heer RIP: Dan heb ik een tweetal vragen ter verduidelijking. Ik had het inderdaad over de toezegging in de vorige begrotingsraad, dat ging over het netwerk OV kleine kernen. Ik heb u toch wel goed verstaan, dat is een eigen netwerk in onze 26 kernen, dat bedoelt u toch ook?

Wethouder RENEMAN: Ja, of een aanvulling op de AM-concessie. Dat ligt er een beetje aan hoe dat uitpakt.

De heer RIP: U gaat op zoek naar die combinatie. Het tweede was wat u zei over die passage over 1000 inwoners en dat ligt naar ons idee toch erg ver van hoe onze inwoners in de Haarlemmermeer dat beleven. Hoor ik nu dat het een beetje gemiddeld is, hier een plusje, daar een minnetje en dan blijven we in evenwicht? Ik heb het gevoel dat de plusjes buiten onze gemeente liggen, in Haarlem en Amsterdam, en het gaat mij om de plusjes binnen onze gemeentegrenzen.

Wethouder RENEMAN: Ik probeer hier heel genuanceerd antwoord op te geven. Per saldo zullen er meer mensen uit Haarlemmermeer met het openbaar vervoer gaan, ook met de nieuwe concessie. Dus per saldo gaan er meer mensen uit de Haarlemmermeer met het openbaar vervoer naar hun werk of naar een andere bestemming dan dat bij de huidige concessie het geval is, in weerwil van het feit dat dat betekent dat sommige haltes worden opgeheven.

De heer RIP: Nu moet ik natuurlijk nadenken, u denkt er ook even over na, want wat bedoelt u daar precies mee?

De VOORZITTER: Laten we daar de schorsing voor gebruiken.

De heer RIP: Ik kom er denk ik nog wel op terug.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter, ik had het meer aan mijn collega's gevraagd voor het debat maar ben ook benieuwd wat de wethouder ervan vindt dat er voor 2018 in het programma mobiliteit € 2,5 miljoen is begroot. Kunt u daar wat meer licht op werpen?

De VOORZITTER: Dat wordt echt debat. U had het inderdaad nadrukkelijk aan uw collega's gevraagd. Ik ga u niet uitnodigen om nu al aanvullende vragen te stellen aan het college, want het is juist de bedoeling dat uw raad met elkaar, en daarna met het college in debat gaat. Het college gaat door met de beantwoording in eerste termijn, wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, dank u wel en ook bedankt voor de felicitaties van zojuist. Sta ik toch in het zonnetje, waar ik eigenlijk helemaal niet zo veel zin in had, want ouder worden is altijd wat lastig.

De VVD heeft de vraag gesteld waarom de gemeente nog middelen voor het passend onderwijs ter beschikking stelt. Net als bij veel andere gemeenten is in de tijd dat de afbouw van de schoolbegeleidingsdiensten plaatsvond, ervoor gekozen om de vrijkomende middelen te geven aan leerlingenzorg. Nu de Wet passend onderwijs is ingesteld, zien we dat de scholen meer middelen krijgen en we zullen deze bijdrage afbouwen naar nul. Dat is een van de maatregelen die we gaan doen binnen de herijking subsidies. In hetzelfde thema vroeg de HAP of het nog zin heeft om te onderzoeken of de maatschappelijke stages levensvatbaar zijn. De verplichte stage is landelijk afgeschaft, ook de middelen die daarvoor beschikbaar werden gesteld. We hebben toentertijd even kort gepolst in het periodiek overleg en het enthousiasme bij ons onderwijs om dat op te pakken was niet zo groot. Dat had vooral te maken met het feit dat er middelen tegenover zouden moeten staan, maar ook heel veel menskracht. Ik wil het wel in de aanstaande LEA, de Lokaal Educatieve Agenda, nogmaals onder de aandacht brengen, maar ik wil de verwachtingen niet al te hoog laten oplopen.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, gaat uw gang.

De heer RIP: Ik hoor wat u zegt, maar, als we het vorig jaar belangrijk vonden en u dat antwoord ook al gaf, maar u toch zou onderzoeken of er draagvlak voor was en of het levensvatbaar was en ik dit nu moet horen, zonder dat ik een stuk gezien heb waaruit ik kan opmaken dat u een onderzoek heeft gedaan, vind ik dat wel een beetje mager, moet ik eerlijk zeggen. Want de achterliggende gedachte is namelijk zo belangrijk. Als het onderwijsveld niet wil meewerken, heb ik wat meer houvast nodig om dat zelf te kunnen beoordelen en wellicht dat we dan iets anders kunnen verzinnen. Ik vind dit wel heel karig, na een jaar een toezegging te hebben gehad, u zegt eigenlijk ...

De VOORZITTER: Interrupties moeten wel kort zijn, zeker in dit deel van het debat. Wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, ik snap dat de heer Rip teleurgesteld is, maar ik heb niet gezegd dat ik een onderzoek zou doen, ik heb gezegd dat ik het mee zou nemen in het periodieke overleg en zou kijken of er belangstelling voor was. Ik geef u nu terug dat die belangstelling nogal dunnetjes was en ik geloof niet dat we ons als gemeente actief moeten gaan inzetten om sturing te geven aan het onderwijs. We hebben het onderwijs zelf nodig daarin. Dat is hetgeen er is. We hebben wel aangegeven dat als de scholen steun hiervoor zoeken, we daarvoor openstaan, maar dan moet het wel bij het onderwijs zelf vandaan komen.

D66 vroeg hoe het zat met het onderzoek of we zelfstandig de ROC-functie willen gaan doen. Zoals staat aangegeven, we gaan dat onderzoeken. We gaan kijken of we lokaal misschien nog beter en nog dichter bij de leerlingen en vooral bij het op school houden van de leerlingen kunnen komen. Dit is een onderzoek dat we nu aan het uitvoeren zijn. Daar komen we binnenkort bij u op terug. Het gaat erom om deze mensen die schoolverlater zijn, of nog aan het twijfelen zijn, nog beter op school te houden. Het is slechts een onderzoek en we gaan kijken of dat beter kan worden ingevuld.

HAP vroeg ook wat de stand van zaken was van het programma van Duurzaamheid. Los van het feit dat we zoals we met elkaar hebben afgesproken de monitor waarin de resultaten en de stand van zaken ook met het oog op de doelstellingen, in het midden van het afgelopen jaar met u hebben gedeeld – dat geldt voor 2014 – kan ik aangeven dat voor het uitvoeringsprogramma van 2015 70% van de plannen die voorzien waren zijn gestart. Er waren 57 acties en 41 van die zaken lopen nu.

De aanstaande monitor moet u verwachten ergens in het tweede kwartaal van 2016. Dan krijgt u in ieder geval de stand van zaken van wat we daarmee hebben bereikt. De Samenwerkingsagenda Energie staat in ieder geval op de rol voor het eerste kwartaal 2016. Dat hadden we u ook meegegeven en daarin gaan we aangeven hoe we de door het rijk gestelde doelstellingen gaan halen, hier in Haarlemmermeer. Dan hebben we het over de doelstelling van 16% opgewekte duurzame energie in 2023. U gaf ook even in de slipstream van die opmerking mee 'en hoe zit het nu met de wind op het

land?' Zoals al eerder met u gedeeld, heeft de provincie toegezegd om de locaties die wij hebben aangereikt als mogelijke locatie voor een windmolenpark te onderzoeken en dat gebeurt op dit moment. We verwachten dat ze daar binnenkort mee terug zal komen. Begin 2016 moet de provincie haar eigen doelstelling presenteren aan het rijk, dat is die 685,5 megawatt en dan gaan we kijken of er een kans of een mogelijkheid is dat Haarlemmermeer daarin wordt opgenomen geheel of voor een deel van de plannen van het burgerinitiatief Stichting Windmolenpark Haarlemmermeer-Zuid.

GroenLinks had gevraagd of de gelden die geoormerkt zijn voor PARK21 daadwerkelijk daaraan worden besteed. Uw raad is budgethouder en die bepaalt de begroting. Dat hebben we vastgelegd in de besluiten van 2013 en 2014, als we het hebben over PASO-gelden, de NRG, nota Ruimte gelden en over de besteding van het RIH-fonds. De voortgangsrapportage heeft dat ook eerder vastgesteld en binnenkort komen we weer met een voortgangsrapportage. Mar u gaat daarover en u heeft daar ook al een besluit over genomen.

De VOORZITTER: Dames en heren, u begrijpt dat het college ook een onderlinge spreekijdverdeling heeft afgesproken en ook deze wethouder zit nu aan zijn taks.

Wethouder NEDERSTIGT: Dan ga ik afronden, maar niet zonder te zeggen dat ik wat verrast was over de opmerking van Onafhankelijk Liberaal; ze hadden het over ernstig vervuilde grond in het baggerdepot. Dit is nieuw voor mij en wij spreken op regelmatige basis en controleren op regelmatige basis bij het depot. Dat hier wel lichtvervuilde grond is, is ook de bedoeling van het baggerdepot om dat te zuiveren, maar ernstig verontreinigde grond is mij niet bekend en ik geloof ook niet dat dat aan de orde is.

Ik reageer even kort op het amendement van EEN Haarlemmermeer. Er is binnenkort een sessie gepland hierover dus wellicht is het amendement wat voorbarig, zeker als we de wetenschap hebben dat de gelden voor het fietspad waar u het over heeft, gereserveerd blijven voor een recreatieve voorziening. Mocht het zo zijn dat we naar aanleiding van die sessie zeggen 'het is inderdaad technisch niet mogelijk om dat fietspad dat we ooit voor ogen hadden te realiseren', dan blijft dat geld gereserveerd voor een recreatieve toepassing. Dat kan ook een fietspad zijn met een andere ligging. Maar ik stel voor dat we dat naar de sessie trekken die binnenkort wordt gehouden.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Het woord is aan wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. Ik heb meteen de neiging om wat sneller te gaan praten als ik weet dat de klok achter me loopt. Velen van u hebben gesproken over het Sociaal Domein en ook met het college geconstateerd dat het Sociaal Domein op koers ligt. Dat is mooi want dit is het eerste jaar, een overgangsjaar, en het is goed te constateren dat we daarbij de juiste zorg en de juiste ondersteuning kunnen leveren aan onze inwoners. Tegelijkertijd concludeerde u ook dat de focus nu moet liggen op de transformatie en het is ook zeker niet toevallig dat ook onlangs het innovatiecongres Pionieren in de polder is gehouden. Dat was natuurlijk juist bedoeld om te kijken of we, samen met instellingen, samen met vrijwilligers kunnen zoeken naar ideeën en mogelijkheden om het nog beter te doen. Een van de thema's die daar een rol speelden, was het maatwerkbudget zoals dat ook in de motie van PvdA en D66 langsgekomen is. Eigenlijk vraagt u om een soort regelvrij budget. Dat is best een goed idee, denken we als college, alleen moeten we dat wat meer uitwerken en ik denk dat u ons daar ook even de tijd voor moet geven. Aan de ene kant hoeft dat niet alleen bij het Meer-team neer te slaan. Er kunnen ook andere groepen of instellingen zijn die daar gebruik van kunnen maken namens de gemeente en bovendien, 3% van € 120 miljoen is wel heel erg veel, dus laten we even kijken of we begin volgend jaar met een goed voorstel kunnen komen zodat u ook tevreden bent en wij meer kunnen betekenen voor onze inwoners qua maatwerk.

Als tweede onderwerp de vluchtelingen. Velen van u hebben daar ook iets over gezegd, de vluchtelingenopvang en de vraag in hoeverre in het kader van participatie de meningen van bewoners zijn

meegenomen. U weet dat we van plan zijn aankomende week een besluit te nemen. Daar zullen we u van op de hoogte stellen en als u het presidium volgt, zullen we er op 26 november a.s. met elkaar over spreken. In het kader daarvan was er een motie van de CDVP over integratiebeleid verblijfsge-rechtigden, dus eigenlijk de statushouders weer. Ik denk dat het goed is dat het college ook daarvoor begin volgend jaar met een plan van aanpak komt omdat we merken dat met de grote instroom van statushouders op dit moment er ook meer druk komt op die instellingen die die begeleiding moeten doen, Vluchtelingenwerk, maar ook anderen. We zijn zeker van plan om nog eens even te kijken wat ervoor nodig is om die begeleiding goed te laten verlopen.

Een groot onderwerp is wonen en velen van u hebben met het college de zorgen gedeeld over de wo-ningmarkt. Dat hebben we al een paar keer hier in deze raadzaal gedaan. De woningmarkt in Haar-lemmermeer zit danig op slot, zeker waar het de sociale huurwoningen betreft en dat is ernstig omdat daardoor degenen die een woning nodig hebben niet aan de beurt komen. U weet, dat heeft vele kan-ten. Het is niet alleen dat er meer sociale huurwoningen zouden moeten komen, maar ook dat aan de onderkant wat tijdelijke woningen kunnen worden toegevoegd. U weet dat we daar plannen voor heb-ben samen met Ymere. Maar het is ook dat we aan de bovenkant in het zogenaamde derde segment woningen nodig hebben, huurwoningen met een huur van tussen de € 700,00 en € 900,00 per maand. Dus de motie die door de VVD is ingediend, Schop in de grond, zie ik wel als een steun. Aan de ande-re kant had ik de indruk dat de VVD toch een echte impuls wilde geven, dus ik dacht dan zal er ook wel geld bij zitten of iets anders, maar helaas is dat niet aan de orde. Het is meer een soort opdracht aan ons. Dan moet ik u teleurstellen en dat heb ik al eens eerder gezegd, tenzij u de opdracht geeft om weer een gemeentelijk woningbedrijf te stichten, maar zolang dat er niet is, ga ik geen woningen bouwen. Dat doe ik niet, dat doet het college niet, dat doet de gemeente ook niet meer. U weet dat toen ik voor de Nieuwe Kom met een voorstel kwam om geld in sociale huurwoningen te steken via een constructie, ik u heel helder heb verstaan 'dat is eens, maar nooit weer'. Om het zo maar uit te drukken. Toen was het nodig. We moeten nu andere middelen zoeken om anderen te bewegen om die woningen neer te zetten en daar zijn we ook druk mee bezig. U heeft in de Tussenbalans toegan-kelijkheid sociale huursector al heel veel gelezen wat we aan het doen zijn en waar we het aan het doen zijn. De Zuidrand van Hoofddorp wordt binnenkort op de markt gebracht en we proberen natuur-lijk wel de markt die op dit moment gunstig is, aan te boren en dan zeker niet alleen de sociale ver-huurders, de corporaties, want u weet dat daar niet veel geld meer zit, maar ook de beleggers dus daar komen we binnenkort met elkaar over te spreken, en ook de kantorenloods. Er was een vraag van de fractie van de HAP of we de kantorenloods inzetten. Die zetten we in juist om te kijken hoe we kantoren kunnen ombouwen naar woningen. We hopen ook binnenkort wat meer successen op dat vlak te melden, maar het zijn taaie processen. Het gaat allemaal niet vanzelf.

Dan ga ik naar het onderwerp bedrijfsvoering en het project Huis van Haarlemmermeer. Daar zijn twee vragen over gesteld. De fractie van de VVD vraagt naar de stand van zaken van het project Huis van Haarlemmermeer. U weet dat in het genomen raadsbesluit van april 2015 een planning zat en conform planning zullen we eind van dit jaar als college een besluit nemen over het vervolg en dan zullen we dat ook zo snel als mogelijk naar u toe laten komen.

De fractie van HAP vroeg nog of wij voldoen aan de door de staatssecretaris gestelde normen voor de beveiliging van persoonsgegevens. Het is wat lastig want er zitten verschillende regelgevingen onder, het is ook niet één staatssecretaris, het gaat om verschillende wetten zoals in het Sociaal Domein bij burgerzaken en rond HRM. We voldoen nog steeds aan alle normen zoals die door het rijk worden gesteld en we doen ook assessments. Voor een deel doen we dat zelf en voor een deel laten we dat doen, om zeker te weten dat we dat allemaal goed hebben beveiligd en onze functionaris gegevens-bescherming rapporteert daar jaarlijks over in de jaarstukken.

Dan nog is er volgens mij nog één element blijven staan, de motie watertappunten van GroenLinks en D66. Vanuit volksgezondheid een mooie motie met een mooie strekking. Toevallig dat u twee plekken noemt waar u graag een watertappunt wilt hebben, waar die al staan; bij de Toolenburgerplas en in het Haarlemmermeerse Bos. Zelfs in het winkelcentrum van Hoofddorp staat er al een. Wij hebben

daar geen specifiek budget voor maar er zijn er een aantal via wijkbudgetten geplaatst. Dus het is ook heel goed mogelijk als bijvoorbeeld een dorps- of wijkraad ons een voorstel doet waar die watertap-punten zouden kunnen komen. Dan kunnen we daar verder aan meewerken met behulp van de wijk-budgetten. Daarmee dacht ik alle vragen en opmerkingen beantwoord te hebben.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, u heeft iets gemist in de beantwoording?

De heer RIP: Een verduidelijking. Laat ik daarmee beginnen. U heeft het over taaie processen om van kantoren woningen te maken. Ik begrijp dat, maar dat horen we wel heel vaak, dat het steeds taai is. Waar ligt dat aan? Kunt u daar wat meer over zeggen? En het tweede is: bent u bereid de staatsse-cretaris naar Haarlemmermeer te halen om hier van gedachten te wisselen over het LIB?

Wethouder HORN: Voorzitter, op de laatste vraag zal mijn collega ingaan, over het LIB. Het eerste, die taaie processen, ik heb het al eerder gezegd, het is natuurlijk heel belangrijk dat we zelf geen kan-toren in eigendom hebben. Het zijn kantoren van anderen en die staan in de boeken van beleggers of andere eigenaren en vaak staan ze veel te hoog gewaardeerd in de boeken, dus ze moeten eerst af-waarderen. Als u nu het succes ziet dat we voor de eerste keer gaan behalen met de twee kantoren aan de Kruisweg – hopelijk, als u daar binnenkort de juiste beslissing over neemt – die we gaan slo-pen om daar woningbouw te plegen – AM gaat dat doen – is daar een heel bijzondere constructie toe-gepast waarbij wij eerst iets moeten opkopen en daarna weer verkopen en u zult zien dat daar de Grex ook niet volledig positief zal eindigen. Het is ook een kwestie van heel goed kijken, daar waar we mogelijkheden zien om eigenaren te verleiden, om die stap te zetten en naarmate het langer duurt, zullen ze ook eerder daartoe geneigd zijn omdat ze dan natuurlijk ook steeds meer verlies lijden.

De VOORZITTER: Ik weet zeker dat wonen ook een onderwerp wordt voor debat, mijnheer Rip.

De heer RIP: Ja, maar een korte opmerking. Moeten we als raad misschien de verwachtingen wat temperen op dat gebied?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm op dit onderwerp? Wethouder Horn.

Wethouder HORN: De verwachting temperen. Ik zei al, de motie van de VVD roept ons op om 750 ex-tra woningen neer te zetten in twee jaar tijd, dat is een verwachting die je niet moet neerleggen. We gaan daar niet over. Maar wat u niet hoeft te temperen, is dat de markt op dit moment goed is en dat we alles in het werk moeten stellen om daar gebruik van te maken en dat doen we ook. Onlangs heb-ben we nog toegezegd om met die locatiekaart naar u toe te komen en er zijn op dit moment allerlei initiatieven gaande en we zullen u op een later tijdstip u daarvan verwittigen.

De VOORZITTER: Dan de heer Nobel op dit punt, wonen. Gaat uw gang.

De heer NOBEL: Wat de VVD van het college en specifiek de wethouder Wonen verwacht, is een ac-tievere houding zodat we uiteindelijk misschien wel die 750 extra woningen kunnen realiseren.

De VOORZITTER: Wethouder, afrondend.

Wethouder HORN: Als u suggereert dat dit college niet voldoende actieve houding heeft, hoor ik dat ook graag, maar dan is dat misschien een ander soort motie dan de motie die u nu neerlegt. Ik denk dat er door mij als portefeuillehouder, en met mij het college, maar ook alle ambtelijke ondersteuning, keihard wordt gewerkt om datgene wat nu in de markt gaande is naar ons toe te trekken.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat mevrouw Van der Helm een ander onderwerp dan het wonen heeft. Ik zie nog over de motie mijnheer Van der Linden, gaat uw gang.

De heer VAN DER LINDEN: Ik vroeg het net al aan de VVD, want de VVD vraagt niet aan de wethouder 750 woningen te bouwen, maar maatwerk te leveren zodat een en ander op gang komt. U heeft het over taaie processen als het gaat om bedrijfsgebouwen, maar er is nog een taai proces in deze gemeente. Als je ontwikkelaars en beleggers en bouwers spreekt, een Timpaan, een De Vlieger of een Verwelius, wordt juist verteld dat de gemeente zich zo lastig opstelt als ze willen gaan bouwen. Ik begrijp dat we bepaalde uitgangspunten hebben, differentiatie, blablabla. Maar daarnaast wordt juist vanuit de markt verweten dat de gemeente zich ontzettend lastig opstelt en ik lees deze motie met name zo dat we aan het college vragen om die taaie processen van de kant van de gemeente voor zover dat kan wat soepeler laten verlopen.

De VOORZITTER: Wat mij betreft het laatste over deze motie want die komt vast ook in tweede termijn terug. Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Nogmaals de toezegging dat we alles in het werk stellen om ook de partijen die u noemde mijnheer Van der Linden, binnen te halen. Dat doen we zeker. Als daar partijen zijn die zeggen dat het niet helemaal lukt, laat ze maar naar mijn tafel komen dan gaan we ernaar kijken, maar u heeft wel kaders gesteld en binnen die kaders moeten we wel opereren. Maar we gaan dat zo goed als mogelijk faciliteren en ik denk dat we op een later tijdstip daar zeker nog meer over zullen kunnen zeggen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik hoorde de portefeuillehouder op de motie integratiebeleid verblijfsgerechtigde vluchtelingen zeggen dat hij met een plan komt begin volgend jaar. Ik probeer die toezegging beter te horen want we hebben meer voorgesteld, namelijk een integraal actieplan met een aantal organisaties. Als ik de toezegging hoor dat die ook geraadpleegd worden, weet ik hoe verder te handelen met deze motie, dus portefeuillehouder, hoe breed wordt het actieplan ingestoken?

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Zoals ik al heb gezegd, we gaan daar een plan voor maken. Uiteraard moet dat in integraliteit want er zijn verschillende aspecten daarbij of het nu wonen is, of integratie, of Nederlandse taal leren, enzovoort, inburgering en dat gaan we zeker met de verschillende partijen doen dus daar kunt u gerust op zijn.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan wethouder Elzakalai. U heeft het woord.

Wethouder ELZAKALAI: Dank u wel voorzitter, ik zal ingaan op de onderwerpen die mijn portefeuilles aangaan. Om te beginnen economie. De VVD gaf aan 'hoe zit het met het beleid, hoe gaan we om met trends en ontwikkelingen die onze kant op komen?' In het coalitieprogramma hebben we daar een punt van gemaakt, daar heette het nog visie op winkelcentra. We hebben dat wat verbreed, we hebben dat nu visie op alle commerciële voorzieningen genoemd en dat raadsvoorstel wordt dit jaar nog naar uw raad gestuurd.

U vraagt 'is de motie Freezone daarin verwerkt?' Die motie kwam wat later, nadat we al begonnen waren met het maken van dat beleid, maar het is wel iets dat daar al een aardig goede plek in heeft gevonden want het is juist van belang dat je je concentreert op de sterke winkelcentra en dat je het aantal winkelvierkantemeters niet uitbreidt, maar misschien zelfs zou moeten inkrimpen, maar ook dat je

de blurring, de brancheervaging met het James Bond-voorbeeld dat u aanhaalde, mogelijk maakt. Dat zijn ook echt de trends en ontwikkelingen die gaande zijn in 'commerciële voorzieningen'-land en dat is ook iets dat we als college zeker voorstaan en waar we ook handen en voeten aan willen geven. We gaan ervan uit dat we daar nog uitgebreid op zullen ingaan als we dat raadsvoorstel commerciële voorzieningen bespreken.

Velen van u zeiden 'de economie trekt aan en een onvermijdelijk effect is dat de arbeidsmarkt ook aan het bewegen is. Dat zien we hier ook. We zien dat er ambtenaren zijn die een andere uitdaging vinden en dus ook een andere baan hebben gevonden. Dat is normaal en als we dat vergelijken met andere gemeenten is dat niet anders dan bij anderen. We zitten op het gemiddelde. Wel is het zo dat we als gemeente een flexibele schil hebben omdat je niet altijd kunt voorzien wat voor werk er op je afkomt en je daarmee ook kunt schuiven. Soms is het ook nodig om extra inhuur tijdelijk in te zetten om bepaalde zaken voor elkaar te krijgen en dat kan ook wat extra kosten met zich meebrengen. Voor ons is het altijd de afweging 'wat doen we? Stellen we iemand aan of huren we hem tijdelijk in?' en die afweging wordt altijd gemaakt waarbij altijd het uitgangspunt is dat als er een vacature komt, we eerst proberen die intern in te vullen en pas later gaan we extern werven. De oplossing daarvoor is strategische personeelsplanning. Dat is ook iets waarmee we een jaar geleden zijn begonnen. Daarmee maken we inzichtelijk wat de kennis is en de talenten zijn van onze medewerkers en hoe we die kunnen inzetten. Dat doen we niet alleen. We hebben een flexibele pool hier in de gemeente, maar dat doen we niet alleen. De gemeente Haarlemmermeer is ook een van de initiatiefnemers van wat nu Regio-FlexWerk heet, dat betekent dat je met andere gemeenten, maar ook met de Veiligheidsregio en de rechtbank of de omgevingsdienst personeel kunt... 'uitwisselen' is niet echt het goede woord maar dat je personeel bij elkaar kunt detacheren of anderszins. A, is dat goed voor de personeelsplanning, maar B, is het ook goed vanuit goed werkgeverschap omdat je ook een ambtenaar die wellicht een beetje vastzit in zijn rol de mogelijkheid geeft om een kijkje te nemen in een andere keuken en zo misschien een andere stap te maken. Dat brengt me ook bij de opmerking van de VVD die vroeg 'hoe zit dat met de opleidingskosten, kan daar kan niet bezuinigd worden?' We hebben de afgelopen jaren het bedrag van € 1,8 miljoen aan opleidingsbudget in de begroting zitten. We gaan het met € 200.000,00 minder doen dit jaar en dat zal best een uitdaging worden want we zitten ook in de transitie van het Nieuwe Werken en dat betekent ook dat er misschien meer gevraagd wordt van medewerkers en dat moet je kunnen ondervangen met opleidingsmogelijkheden.

De VOORZITTER: De heer Rip.

De heer RIP: Nog even terug naar het personeelsbeleid, ik hoor u over een flexibele schil, ik kan alleen nog niet de touwtjes aan elkaar knopen. Mijn inzet was 'meer dan 60% van de ambtenaren die hier werkzaam zijn, zijn niet woonachtig in de Haarlemmermeer'. De boodschap was 'ze staan niet met de voeten in de klei en wij vinden dat dat meer zou bijdragen aan de betrokkenheid binnen onze gemeente'. Hoe zit het met strategisch personeelsbeleid als het gaat om mensen met een andere cultuur en mensen met een handicap? Dat waren de vragen die ik had. Ik snap uw mobiliteitsverhaal met de regio, maar ik wil zo graag intern binnen de Haarlemmermeerse grenzen wat antwoorden van u weten.

De VOORZITTER: De heer Nobel ook op het punt van personeelsbeleid?

De heer NOBEL: Inderdaad over het opleidingsbudget. Ik vroeg me af: in hoeverre staat dat in verhouding tot het individuele loopbaanbudget dat de ambtenaren hebben want in een artikel dat onlangs in Binnenlands Bestuur is verschenen, blijkt dat slechts 5% hier gebruik van maakt. Dus als u nu aangeeft we gaan € 200.000,00 bezuinigen, komt dat dan alleen daar vandaan of gaan we ook echt kijken naar het opleidingsbudget in het geheel?

De VOORZITTER: Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Het gaat over het geheel. We hebben € 1,8 miljoen aan opleidingsbudget en de vraag is hoe gaan we dat inzetten? We gaan het met € 200.000,00 minder doen terwijl de uitdagingen groter zijn. Dat moeten we gewoon doen door slim inkopen; wat is de essentie van een opleiding, kun je die misschien wel of niet doen of ...? Dat zijn strategische keuzes die we gaan maken en die moeten we maken.

En tegen mijnheer Rip wil ik zeggen; ik was nog bezig met mijn verhaal over strategische personeelsplanning maar dat komt goed uit want u zegt 'moeten we niet werknemers hebben die uit de gemeente Haarlemmermeer komen?' Voor mij staat kwaliteit voorop en waar je vandaan komt is niet het belangrijkste. Het kan natuurlijk wel als je uiteindelijk twee exact gelijke kandidaten hebt en de een komt uit Haarlemmermeer en de ander van ergens anders, dat je voor de Haarlemmermeerder kiest, maar het gaat om de kwaliteit van wat geleverd kan worden op de vraag die er is.

Met betrekking tot medewerkers met een arbeidsbeperking, daar zal mijn collega wethouder Reinders zo meteen op ingaan.

De VOORZITTER: De heer Meijer op dit punt?

De heer MEIJER: Ik weet niet of het mag, voorzitter, mag ik mijnheer Rip wat vragen?

De VOORZITTER: Nee, dan wordt het echt debat. Dat moet u dadelijk doen.

De heer MEIJER: Maar het gaat hier wel over eigenlijk. Maar goed.

Wethouder ELZAKALAI: Tot slot vroeg mijnheer Rip hoe het ging met het aantal stages dat we hier hebben. Ik heb het zo geïnterpreteerd. Momenteel hebben we ongeveer twintig stagiaires rondlopen, maar de ene stage duurt een jaar en de andere duurt twee maanden dus gemiddeld hebben we tussen de vijftig en zestig ingevulde stageplekken per jaar.

Dan de stand van zaken Hoofddorp-Centraal. Zoals u weet is fase 2 afgerond en wordt nu gewerkt aan fase 3. Waarbij we eerst, het klinkt een beetje vreemd, het laaghangend fruit plukken. De eerste sessie over fase 3 vindt op 24 november a.s. plaats. Ook daarvoor bent u als raad van harte uitgenodigd. Na fase 3 zal de kredietaanvraag voor de uitvoer van de maatregelen komen en afhankelijk daarvan, zal wat daaruit komt worden verwerkt in de P&C-producten die daar nog achteraan komen.

Dan de vraag over de 380 kV en hoe staat het daar mee? Sinterklaas komt weer dichterbij dus we kunnen vast oefenen, ja. De 380 kV gaat echt beginnen. Als u over de A9 naar het noorden rijdt, ziet u al die Wintrackmasten staan, maar vanaf 2016 worden de sleuven gegraven en zo'n sleuf is 40 meter breed dus dat zal zeker impact hebben op de omgeving. U zult dus zeker zien dat ze worden aangelegd. Hoe zit het met de woningbouw die daar is? Een vraag van mevrouw Ballieux van GroenLinks. In Parels aan de Ringvaart, dat plan dat uitgaat van versterken van de vier dorpen langs de Ringvaart, Cruquius, Beinsdorp, Zwaanshoek en Lisserbroek, worden die dorpen groter en wordt daar gebouwd naar de vraag die er op dat moment is waarbij 'eerst bewegen dan bouwen' een heel belangrijke voorwaarde is. Vandaar dat al is begonnen in Cruquius en onlangs ook de eerste stappen zijn gezet in Lisserbroek. Dat interfereert niet met het 380 kV-tracé dat nu wordt aangelegd.

De VOORZITTER: Die rijmt ook, '380 kV-tracé', maar de heer Meijer heeft daar nog een vraag over.

De heer MEIJER: Misschien moet de wethouder Financiën dat beantwoorden, maar ik maak me wat zorgen over de financiering van dat traject want als het ondergronds moet gaan hebben we gelezen dat dat ongeveer € 8 miljoen zou kosten. Daar lees ik zo weinig over terug. Kunt u mij daar iets over zeggen?

Wethouder ELZAKALAI: Het is goed dat u mij de gelegenheid geeft dit te verduidelijken. Dat hebben we ook aan u raad gemeld in een brief eerder dit jaar. We hebben ten tijde van de aanleg van die 380 kV gezegd 'als die naar het oosten kan, dus langs de A4, zijn we als gemeente bereid om daar € 8 miljoen aan bij te dragen zodat het onder de grond kan'. U weet dat hij aan de westkant is gekomen dus dan hoeft de gemeente die € 8 miljoen niet meer te betalen want hij zit nu aan de westelijke kant dus de kosten zijn allemaal gedekt. Dat staat ook in de brief die u heeft gekregen en hier zit geen extra financiering meer bij.

Tot slot vroeg de heer Rip 'kunnen we de nieuwe staatssecretaris uitnodigen?' Dat kan natuurlijk. Ik denk dat dat ook in het kader van een inwerkprogramma of zo goed kan zijn want het is ook rond het LIB et cetera best een bewogen jaar geweest. De voorganger van mevrouw Dijkma, staatssecretaris Mansveld, is hier ook op visite geweest en met haar hebben we de ronde Rijsenhout gemaakt om het maar zo te zeggen. Maar er is veel meer gebeurd de afgelopen jaren. Zo hebben we een maand of twee geleden een knelpuntenanalyse bij het ministerie ingeleverd. 28 knelpunten zijn daar aangedragen. Dat zijn de kleine transformatielocaties in deze gemeente waar het mogelijk zou moeten zijn om in te breiden. In september is de vraag gesteld 'hoe moet het met de toekomst van de luchtvaart'. Ik heb daar zelf in de Tweede Kamer aandacht voor mogen vragen en de uitkomst daarvan, heeft u misschien ook in de krant gelezen, is een actieagenda. Staatssecretaris Mansveld heeft die actieagenda toegezegd en ik ben er wel van overtuigd dat die er ook gaat komen want het is heel erg belangrijk dat we richting de luchthaven blijven uitstralen dat een sterke luchthaven een sterke regio nodig heeft en andersom. Als we daar de staatssecretaris met een bezoek extra van kunnen doordringen, leid ik haar van harte rond.

De VOORZITTER: Mijnheer, dit was zo'n mooi betoog, heeft u daar toch nog een vraag over?

De heer RIP: Ja, het was echt mooi. Het is de bedoeling, en misschien is dat niet te realiseren, maar ik zou graag willen dat de staatssecretaris achter het kathedraal gaat staan en dat we met haar van gedachten kunnen wisselen over het LIB. We snappen allemaal dat die luchthaven er moet zijn met alle bijbehorende toeters en bellen, dat snappen we allemaal. Maar ik hoor u niet zeggen dat u dat gaat doen, ik wil met haar van gedachten wisselen over waarom we er wel kunnen slapen als het in een hotel is, waarom we er wel in kazernes kunnen slapen en er geen zeilboot met een 16-metermast door de Ringvaart mag. Daarover wil ik met haar van gedachten wisselen.

De VOORZITTER: Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: U kunt altijd een e-mail sturen en vragen of ze op de koffie komt in uw mobiele fractiekamer, dat zou natuurlijk wel kunnen. Maar het is natuurlijk een heel complex vraagstuk waar door het rijk, de sector, wij als lokale overheden en de bewoners, eigenlijk de ORS, de Omgevingsraad Schiphol heel veel van dat soort dingen worden geregeld en het is niet zo'n een-tweetje dat als de staatssecretaris zegt 'oké, we hebben het er even over', het dan zou zijn geregeld. Het is een heel complex van maatregelen. Je moet de uitgangspunten onder ogen blijven zien en die zijn dat een sterke luchthaven een sterke regio nodig heeft en als we daaraan werken met elkaar, weet ik zeker dat het goed komt.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip.

De heer RIP: Ik ben niet ongevoelig voor een sterke regio en een sterke luchthaven, zeker niet, maar ik ben wel gevoelig voor het feit dat we hier een aantal kernen met inwoners hebben die op een sterf-huisconstructie lijken. Dat wil zeggen dat je er nog geen kippenhok mag bouwen en dat baart mij zor-

gen en ik wil graag dat we met elkaar van gedachten wisselen om te kijken of we daar allicht iets in kunnen veranderen.

De VOORZITTER: Ten slotte de wethouder.

Wethouder ELZAKALAI: Met betrekking tot dat laatste punt is ook die knelpuntenanalyse gemaakt die ik net ook aanhaalde, waarmee juist de kleine inbreilocaties bij het ministerie onder de aandacht zijn gebracht. Dit is geen grootschalige woningbouw, dit zijn inderdaad de pompstationnetjes en de oude kassen in Rijsenhout die een woonbestemming krijgen. Ik vind de Piet Lansehof nog steeds het mooiste voorbeeld. Dat was binnen een week uitverkocht en uiteindelijk kon het niet omdat het weer net niet paste. Dat zijn de voorbeelden waar het juist zou moeten kunnen. Laten we die knelpuntenanalyse afwachten en laten we hopen dat als het ministerie zegt 'oké, daar mogen jullie het een en ander doen' – dat hangt ook samen met de uitkomsten van de SMASH-discussie waar de staatssecretaris ook nog een klap op moet geven, maar daar wacht ik al op sinds 18 juli 2014 dus dat is al een tijdje – dat daar nu wel enige vaart in komt.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter. Ik wil beginnen met het punt waarover ik eigenlijk van u al lemaal de meeste zorgen over heb gehoord en dat is kwaliteit van de leefomgeving van onze inwoners. Ik heb u een heleboel dingen horen zeggen waaronder 'een inhaalslag' en 'achterstalligheid' maar ook 'het mag kwalitatief best wat minder hoogwaardig', of 'u moet eens anders kijken naar onderhoud' en 'de bomen groeien niet meer tot de hemel'. Duidelijk is vooral dat dat laatste juist is. Het is ook duidelijk dat uitgangspunt ontstaan is in een tijd dat er financieel zeker mogelijkheden waren, maar dat de keuzes anders zijn gemaakt en daar betalen we nu helaas de rekening voor. Nu zijn er geen keuzes te maken tussen grote investeringen met hoge exploitatiekosten en een inhaalslag op onderhoud, nu moet er worden bezuinigd en dat betekent dat we keuzes moeten maken, maar met aanzienlijk minder beweegruimte dan eerder. Dus vooral slimmer en efficiënter werken. En meer doen met minder en daarom hebben we u ook de beheerplannen voorgelegd en die heeft u al besproken in uw raad en u heeft ze ook vastgesteld. De bedoeling was om die achterstanden inzichtelijk te maken – dat was al een hele stap vooruit – en zorgen dat we met elkaar plannen maken om in ieder geval de meest urgente zaken op basis van veiligheid op te lossen en dan verder naar de toekomst te kijken want na de VOR waarvoor we middelen hebben vrijgemaakt, zal er ook een VOR3 moeten komen met opnieuw ingrijpende maatregelen. Daarom hebben we u ook gevraagd in diezelfde sessie om het gesprek over de kwaliteit van de openbare ruimte met elkaar aan te gaan. We zullen zorgen dat we dat begin volgend jaar ook gaan doen zodat u ook de gelegenheid heeft om aan te geven wat voor u een goede kwaliteitsnorm is.

Er zijn een aantal wijken gerealiseerd in de tijd, zoals ik het net al zei, dat de bomen tot in de hemel groeiden en het effect daarvan is dat er een heel hoge norm wordt gehanteerd, ook voor het in stand houden van groen en openbare ruimte. Ik denk dat het tijd is dat we met elkaar afspreken wat voor u een goede norm is voor specifieke gebieden of voor de wijken of voor de ruimte daaromheen en om op basis daarvan de beheerplannen naar de toekomst toe af te stemmen.

Wat we ook gaan doen, de heer Nobel had het daarover, is kijken naar het hergebruik van voorzieningen waar dat kan. En dat doen we al, maar uw suggestie over demontabele speelvoorzieningen waar dat kan, gebeurt het al, maar het is er zeker één waar we rekening mee gaan houden, al staat natuurlijk de veiligheid wel voorop. Zeker waar het om speelvoorzieningen gaat. Ook kijken we naar het betrekken van inwoners, waarover ik HAP heb gehoord, bij initiatieven om ook zelf stukjes van hun eigen leefomgeving te onderhouden of te adopteren. Daar zijn we in het kader van participatie al mee bezig en daar waar inwoners initiatieven hebben, vinden ze bij ons zeker gehoor.

Dat even over de openbare ruimte in het algemeen. Maar er is ook een opmerking gemaakt door Onafhankelijk Liberaal, mijnheer Van der Linden, u vroeg mij iets over De Wilgenhof. Dat vond ik bijzonder. U vroeg iets over de kosten van een contract dat in het verleden is gesloten. Een van mijn voorgangers heeft dat getekend in 2001 en daarin was afgesproken dat het overgrote deel van de middelen deel zou worden ingezet om meer terpen aan te leggen. Dat is gebeurd en de overgebleven middelen van destijds zijn daarna in een reserve gestort en die reserve zal in 2017 zijn uitgeput. Maar volgens mij refereerde u meer... Ik ga gewoon even luisteren naar wat u wilde zeggen, dan gaat u het vast nog een keer zeggen.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Volgens mij was de basisafsprake dat alle kosten van herbegraven van de begraafplaats De Wilgenhof ten laste zouden komen van Schiphol omdat de begraafplaats dicht ging in verband met de aanleg van de vijfde baan. Nu zit er kennelijk lucht tussen waardoor de gemeente daar nu wel risico loopt en dat verbaasde mij.

De VOORZITTER: De wethouder.

Wethouder STEFFENS: Ik durf u niet uit het blote hoofd niet te zeggen of de kosten voor herbegraven daarbij zaten. Ik kan wel zeggen dat de kosten herbegraven op dit moment hoger zijn dan ze een aantal jaar geleden waren en dat dat betekent dat we dat als risico hebben benoemd. Maar daar kom ik later bij u op terug in de raad in de breedte. Alleen in dit verband is dat even alles wat ik daarover kan zeggen.

Dan over participatie, daarover is ook een aantal dingen gezegd en als ik me niet vergis was het mevrouw Ballieux van GroenLinks die iets vroeg over de positie van de gemeenteraad waar het gaat om participatie. Op dit moment is de griffier samen met de kwartiermaker Participatie en de Werkgroep Werkwijze Raad bezig om te bespreken hoe de raad het beste de rol zou kunnen invullen. We wachten natuurlijk met belangstelling af wat er uit dat proces komt en uw raad zal daarover beslissen.

Dan is er ook nog het een en ander gevraagd over participatie waar het gaat over Hoofddorp-Centraal maar als ik me niet vergis heeft wethouder Elzakalai daar al het nodige over gezegd. Nee? Dan ga ik die nog even meenemen. Als ik me niet vergis was het de heer Spijker die eigenlijk in het algemeen zei 'er gebeurt niet zo veel met de inbreng van die participanten' en ik herken me daar helemaal niet in mijnheer Spijker. Als het gaat om Hoofddorp-Centraal zijn we juist heel concreet aan het evalueren – ik maak even mijn zin af als u het goed vindt – hoe het gaat met de herkenning van de participanten van hetgeen wat ze hebben ingebracht. Wij krijgen terug dat ze daar zeer positief over zijn en als het gaat om andere trajecten, want daar heeft u misschien ook aan gerefereerd, wil ik zeggen dat we zeker als het gaat om de communicatie over waarover geparticipeerd kan worden, dus in de uitnodigingen en brieven die mensen vooraf krijgen, aandacht wordt besteed aan 'gaat dit over meedenken, meepraten of meebeslissen'. Als mensen in specifieke situaties dat daar niet tevreden mee zijn, kan ik ze alleen maar aanraden ons dat te laten weten want daar kunnen we iets van leren, dat is niet de bedoeling.

De VOORZITTER: De heer Spijker.

De heer SPIJKER: Ik dank voor de uitleg maar ik krijg heel vaak te horen dat het vooraf vaak onduidelijk is, 'je mag je mening geven', 'dank u, dat is uw mening en wij doen er niets mee'. En dan is het belangrijk te laten weten 'we peilen de mening' of 'uw mening is van belang en we gaan er iets mee doen' of 'wilt u echt meedenken, meebouwen' en het komt vaak nog onvoldoende naar buiten wat de doelstelling is. Dat bedoelde ik.

Wethouder STEFFENS: Ik hoor uw signaal. Ik geef u mee als u concrete signalen hoort, zeg mensen dat ze dat vooral bij gebiedsmanagement moeten neerleggen maar ik herken me er eerlijk gezegd in de breedte van het hele traject niet zo in. Maar goed, dat zijn uw signalen en brengt u vooral over dat ze die bij gebiedsmanagement kunnen neerleggen.

Ik wil even ingaan op datgene wat in een motie is verwoord van een aantal partijen, PvdA, GroenLinks en D66 als ik het goed heb, met betrekking tot bomen. U had de motie Als de storm is gaan liggen genoemd. Daarover het volgende. We hebben u in september geïnformeerd over het aantal bomen dat gesneuveld is en hoe we ermee omgaan en de kosten daarvan. Maar de dag van vandaag weten we meer en ik wil u daarin niet laten schrikken, maar ook een deel van de oplossing bieden want u gaat wel een beetje schrikken, denk ik. Door die storm zijn er namelijk meer dan 500 bomen gesneuveld en in september was de verwachting nog dat we op zo'n 350 zouden uitkomen. Er zijn ook meer dan 20.000 takken in bomen gesnoeid in het kader van veiligheid en dat heeft natuurlijk ontzettend veel geld gekost en ik kan u verklappen dat u in de Najaarsrapportage daar iets over terug zal vinden of heeft gevonden, ik weet niet of u het al heeft gelezen, daar is ruim € 800.000,00 mee gemoeid. Dat is alleen het opruimen en weghalen van alles wat de storm heeft veroorzaakt in Haarlemmermeer. Dat is ontzettend veel geld. Het gevolg is, wat u terecht ook stelt, dat het een behoorlijke kaalslag is geweest.

Elk nadeel heeft zijn voordeel, om daar maar mee te beginnen; als bomen al uit de grond zijn en zijn afgevoerd en je wilt herplanten, is dat een stuk goedkoper want je hoeft er alleen maar een boom naar terug te brengen. Dus met de middelen die we in de beheerplannen voor 2016 hadden gereserveerd die bedoeld waren voor onder meer herplant, kunnen we veel meer bomen herplanten omdat we ze niet meer hoeven weg te halen en af te voeren, want dat heeft de natuur al voor ons gedaan. Dat gaat om minstens 100 bomen extra bovenop hetgeen we van plan waren in 2016. Daarnaast zit in het reguliere budget nog minstens voor 50 bomen extra want dat zijn bomen die jonger waren dan 15 jaar en daarvoor zit in het reguliere onderhoud gewoon budget, in 2016 komen daar nog 50 voor terug. De PvdA heeft hierover ook concrete vragen gesteld waarvan de antwoorden naar ik meen volgende week bij u terecht komen, maar u kunt ervan uitgaan dat van die 500 bomen in ieder geval in 2016 150 worden teruggeplant dus dat gaat het aanzien al veranderen. Het zijn er 350 te weinig, zo kun je ook redeneren maar ik denk dat van de overige bomen er ook een heleboel waren waarvoor gold dat ze bijvoorbeeld al dood waren, in bosplantsoenen stonden waar we volgens het beleid niet vervangen en bomen die op plekken stonden waar mensen er veel overlast van hadden waarvan we hebben gezegd 'als dat ooit te ver gaat, dan halen we hem weg', dat is dan nu ook gebeurd. Ik kan alleen zeggen 'met de middelen die we hebben, kunnen we meer doen dan we verwacht hadden'. Ik hoop dat dat voor u in ieder geval wat verlichting brengt in de zorgen die u heeft voor het jaar 2016.

De VOORZITTER: De heer Vonk mag een vraag stellen en ik wijs de wethouder erop dat u nu in de ruime marge van de tijd zit.

De heer VONK: Is dan ook het voornemen van het college om in 2017 en 2018 die overige bomen aan te vullen?

De VOORZITTER: De heer Beusenberg ook een punt over bomen?

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, SRH heeft vorig jaar voorgesteld om eventueel te kijken of er een verzekering zou kunnen worden afgesloten. Toen werd dat weggehoond want dat zou te veel geld kosten, ik hoor dat er nu ruim € 800.000,00 schade is en er moeten nog een hoop bomen worden teruggeplant. Misschien is het toch verstandig en misschien is de wethouder het met mij eens dat er eens gekeken moet worden naar een verzekering want u weet dat er nog heel veel stormen zullen komen alleen al door de klimaatverandering.

De VOORZITTER: De heer Koomen.

De heer KOOMEN: In aanvulling op de vraag van de PvdA, er is nu per saldo sprake van achteruitgang, de volgende storm kan er zomaar aankomen, maar het is fijn om te horen dat de wethouder ermee bezig is en de ambitie heeft en op zoek is naar de middelen. Daar kunnen we als raad mee helpen, maar de vraag is niet alleen of we de bomen gaan herplanten maar ook in welk tempo dat gebeurt want de heer Van Dijk gaf ook al aan 'wanneer komt de rest?' Welk tempo heeft u voor ogen? Het is uw budget, maar komt volgend jaar de rest als we geen nieuwe storm krijgen, of duurt dat nog tien jaar? Dat vind ik wel van belang.

De VOORZITTER: Mevrouw Berk.

Mevrouw BERK: Eigenlijk heeft de heer Koomen het zo mooi verwoord dat ik me daarbij aansluit. Het enige dat ik nog daarbovenop wil zeggen is dat het feit dat we ieder jaar bomen kwijtraken door stormen wel iets is dat we moeten meenemen bij de beeldkwaliteitsplannen want het kan zomaar heel veel uitmaken voor die beeldkwaliteitsplannen en juist met natuur is het niet zo, als met straten, stenen of weet ik veel wat, dat het beeld hetzelfde blijft. Het kan door omstandigheden van buitenaf erg beïnvloed worden. Ik hoop dat u dat in uw beeldkwaliteitsplan gaat meenemen.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee op dit punt.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel voorzitter. Wat een uitgelezen kans is dit, nu zijn er zoveel bomen gesneuveld in de storm, ook misschien in bosplantsoenen en ook op plekken waar de bomen te hoog waren en waarschijnlijk overlast gaven door de schaduw. Misschien kunnen we op die plekken nu ook bloeiende heesters neerzetten. Dat is een stukje goedkoper. En zoals u weet hebben we in Duurzaamheid 2.0, maar ook in de beheerplannen gezegd dat het zo aardig zou zijn in het kader van de diversiteit om daar eens iets anders te doen. Mag ik u er nog een keer op wijzen dat dat ook een van de afspraken is die we met elkaar hebben gemaakt?

De VOORZITTER: Wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ik begin even met het laatste. Ja, die diversiteit hebben we afgesproken dus het antwoord op uw vraag is 'ja, omdat we dat hebben afgesproken'. Zoals ik zei, in bosplantsoenen worden ook geen bomen teruggeplant en op een aantal plekken zullen we het ook op deze manier gaan oplossen. Allereerst richting mevrouw Sedee.

Dan zegt GroenLinks 'je raakt zoveel bomen kwijt bij iedere storm, gaat u dat meenemen?' U gaat straks de beeldkwaliteit bepalen. Dat gesprek wil ik graag met uw raad hebben dus dan hebben we ook de mogelijkheid om keuzes te maken, maar wel binnen de budgetten die we hebben. Dat betekent als je het een doet, moet je het ander laten. Dat is voor mij het gegeven waarmee ik aan het werk ben. En per saldo is het achteruitgang, daar heeft u gelijk in, mijnheer Koomen. Het tempo, tien jaar, dat hoop ik niet maar ik hoop dat u mij vergeeft dat ik u niet kan zeggen 'het is over twee jaar opgelost'. Ik denk dat dat ook niet reëel is met de middelen die we hebben, maar nogmaals als we over de beeldkwaliteit nieuwe afspraken maken, zullen we de budgetten ook navenant moeten aanpassen en dan kan het zijn dat we misschien iets minder aan wegen doen en iets meer aan bomen als u dat met elkaar belangrijker vindt. Maar we moeten eerst wel de afspraken over de gewenste kwaliteit met elkaar hebben gemaakt en dan kunnen we zien wat we met de budgetten daarmee kunnen. Ik meen dat de heer Vonk zei 'doet u nu de rest in 2017 en 2018?' Elk jaar gebeurt dat vanuit de herplant en de afspraken die we met elkaar hebben, maar ik durf niet te zeggen of we de 350 gaan halen in die twee jaar. Dat heeft ook te maken met wat kan, maar dat heeft ook met budgetten te maken. Ik zou net zo goed als u allen willen zorgen dat ze er weer zouden staan waar we het met elkaar hebben afgespro-

ken dat we herplant willen, want er zijn afspraken over waar wel en waar niet. Maar ik kan u niet beloven dat dat allemaal in twee jaar is gebeurd.

De VOORZITTER: Mevrouw Berk, ook in tweede termijn zullen we het nog over de moties hebben dus ook over bomen. U wilt nu nog? Gaat uw gang.

Mevrouw BERK: Dank voorzitter. Ik werd even getriggerd door iets dat de portefeuillehouder heel terecht zegt, je kunt het niet voospellen. We hebben het hier over schade ten gevolge van natuurgeweld. Als we het hebben over vorstschade aan de wegen wordt daar ook een voorziening voor opgenomen. Daar wordt gerepareerd en wordt er ook niet eerst gezegd 'we kijken eerst of het in het beeldkwaliteitsplan past om dat weer op te knappen'. Er is in mijn ogen een verschil met regulier onderhoud en in dat geval heeft u helemaal gelijk, maar dit is onverwachte schade.

De VOORZITTER: De heer Vonk wil over de orde dus misschien is hij het met mij eens dat dit eigenlijk een debat is dat in tweede termijn thuishoort.

De heer VONK: Ik had een andere opmerking, ik meende dat de woordvoerder van GroenLinks niet mevrouw Berk was in deze termijn en merk op dat hier mevrouw Berk ineens tevoorschijn komt.

De VOORZITTER: Zo ziet u waar de souplesse van de burgemeester toe leidt, als ik een deel van het debat al laat gebeuren. In tweede termijn kan per onderwerp wel worden gewisseld. Maar ik wil u echt oproepen om nu niet ten finale het bomendebat te voeren. Ik herinner de wethouder eraan dat de heer Beusenberg nog geen antwoord heeft gehad op zijn punt van de verzekering en die had hij wel als informatieve vraag gesteld. Mevrouw Van der Helm, is het echt nodig? Ik laat geen debat toe.

Mevrouw VAN DER HELM: Ik wil een vraag stellen die nog niet is beantwoord, daar kom ik zo op terug.

Wethouder STEFFENS: Er is helemaal niet gehoord toen u dat zei, mijnheer Beusenberg, daar herken ik me niet in. Misschien dat u op een ander duidt, maar ik geef u mee dat ik vanaf deze plek niet kan overzien op dit moment of een verzekering verstandig is, maar ik herinner me wel dat er toen is gezegd 'dat kost gewoon zo veel geld, dat is bijna niet op een goede manier te verzekeren'. Maar ik kan u het antwoord schuldig blijven en zorgen dat u het alsnog krijgt.

De VOORZITTER: Heel kort, de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. U zou het kunnen onderzoeken. U zegt het kost zo veel geld, maar we hebben nu € 800.000,00 schade en er gaan nog heel veel stormen komen.

De VOORZITTER: De wethouder zegt dat u een antwoord krijgt op uw vraag en daarmee is het dan onderzocht. Voordat ze u dat antwoord geeft. Mevrouw Van der Helm, uw vraag was?

Mevrouw VAN DER HELM: Over versterken van gebiedsgericht werken had ik gezegd 'dat gebeurt vanuit de organisatie, dat vind ik een goede zaak' en er werd een verwijzing naar gemaakt dat het naast veiligheid en Sociaal Domein in de andere disciplines in de loop van het jaar aan bod zou komen en ik was benieuwd welke disciplines. Pagina 38 uit mijn hoofd.

De VOORZITTER: Wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Sorry, ik heb pagina 38 nu niet op het netvlies. Ik herken de vraag ook niet ik zal straks even kijken of ik kan zorgen dat u in tweede termijn daar een antwoord op krijgt.

Mevrouw VAN DER HELM: Dat snap ik voorzitter, als ik mag reageren maar het gaat me erom of...

De VOORZITTER: Nee, als de wethouder zegt dat ze nu geen antwoord kan geven en u toezegt dat ze dat in tweede termijn wil doen, is dat volgens mij heel ordentelijk.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, ik weet dat u hebt gezegd dat ik niet meer zoveel tijd heb maar er is wel één...

De VOORZITTER: Geen tijd, dit is de ruime marge al.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter. Er is één ding dat heel belangrijk is dat nog overblijft waarop ik u antwoord wil geven en dat zijn zorgen die ik in ieder geval bij CDA, HAP en EEN Haarlemmermeer heb gehoord, maar ook van anderen, over onze dorpshuizen, wijkcentra en jongerencentra. Ik wil daar het volgende over zeggen want de vragen waren divers, maar misschien dat ik in deze beantwoording het meest wel heb meegenomen. Maatvast heeft in 2013 22 dorpshuizen, wijkcentra en jongerencentra in beheer en exploitatie genomen. U heeft in de Voorjaarsrapportage al een aantal middelen toegevoegd, structureel en incidenteel, maar we hebben toen aangekondigd dat we echt beter moesten kijken wat hier nu aan de hand was en vooral wat de oorzaken waren. Die analyse is gedaan en we willen daarmee een afdoende structurele oplossing aanbieden voor het geheel omdat we allemaal willen dat we een gezonde exploitatie krijgen in onze dorpen en onze wijken zodat de mensen die op elkaar worden aangewezen om voor elkaar te zorgen en de hand naar elkaar uit te steken, een plek hebben waar ze dat kunnen doen. Uit dat onderzoek is gebleken dat er een aantal factoren zijn op basis waarvan we denken dat de problematiek is ontstaan. Dat is A dat Maatvast is gestart zonder enige vorm van reserve. Dat is niet echt gebruikelijk. Ze zijn in het begin geconfronteerd met achterstanden zowel in de accommodaties, als ook bij het personeel waar het gaat over hoe zij het personeel zouden graag zouden inzetten en hoe het personeel op dat moment inzetbaar was. Ze zeggen terecht 'we willen acteren vanuit een professionele standaard'. Dat heeft vooral te maken met veiligheid en ook met onderhoud, maar ook met personeelszorg. We denken, in tegenstelling tot hoe dat beeld misschien eerder was, dat het niet zo is dat Maatvast posten heeft opgevoerd die een ambitie bevatten die ze ook hadden kunnen laten. We denken niet dat dat zo is, maar we waren toentertijd in het begin wel verrast over bepaalde maatregelen die ze hebben gekozen. Achteraf bezien denken we dat dat de juiste maatregelen zijn geweest want we moesten wel verder en we hadden ook een vraag vanuit de gemeente, naast de ambitie die Maatvast als organisatie zelf had. Voor ons als college is vast komen te staan dat we Maatvast structureel onvoldoende subsidie geven op dit moment en dat ze naar een adequaat niveau moeten om hun taken goed te kunnen uitvoeren. Daarom bespreek ik komende dinsdag met het college een raadsvoorstel waarmee we, als het college dat kan ondersteunen, zorg gaan dragen voor een structurele oplossing zodat die taken adequaat kunnen worden uitgevoerd en ze vanuit die basis naar de toekomst mogelijk nog doorgroeimogelijkheden vinden naar een ander ambitieniveau dan we nu met elkaar hebben afgesproken. Dus ja, ik deel uw zorgen en ja, we zorgen voor een structurele oplossing en dat is geen kleine oplossing, kan ik u al vertellen, maar dat is wel een oplossing waarvan wij als college vinden dat die verantwoord is en dat die past in datgene wat in onze sociale basisinfrastructuur nodig is. Daarmee ben ik door mijn informatie heen, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan is het aan wethouder Reinders als een van de laatste sprekers namens het college om iets in te lopen op de tijd die het college overschreden heeft. Dat gaat ons lukken. Wethouder Reinders.

Wethouder REINDERS: Het doet me goed dat de raad zo met mij meeleeft op het punt van de spreek-tijd. Ik denk dat ik heel kort en puntig een aantal vragen dat hier gesteld is, kan beantwoorden. Over inkoop en aanbesteding is een aantal dingen gewisseld vanavond. D66, mijnheer Meiland, vroeg zich af 'is duurzaamheid niet belangrijk bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid?' Uiteraard is dat een belangrijk onderdeel. We hebben in ons inkoop- en aanbestedingsbeleid drie speerpunten geformuleerd, duurzaamheid, social return en ook lokaal ondernemerschap. Maar u zult ook begrijpen dat we op dit moment wel proberen om het bedrijfseconomisch concept van total cost of ownership goed een plek te geven. Het hoeft niet zozeer met het inkoop- en aanbestedingsbeleid, maar dat moet natuurlijk wel gebeuren bij de clusters die daadwerkelijk ook hun leveranciersvragen uitzetten en we werken op een aantal terreinen ook wel met het TCO-concept. Op dit moment loopt er ook een verkenning naar een onderwijshuisvestingsproject dat op basis van die TCO-gedachte zal worden aanbesteed. Maar ik moet wel zeggen dat we ook tegen een spanningsveld tussen TCO enerzijds en bijvoorbeeld de huidige financiële afspraken met het rijk anderzijds aanlopen. We doen het nu wel, we hebben er zeker ook aandacht voor en ik denk dat u daar in de komende tijd nog wel meer over zult vernemen.

De VVD heeft ook een vraag gesteld over het inkoop- en aanbestedingsbeleid namelijk 'wanneer wordt dat geëvalueerd?' Dat is ook een collegeafpraak. U kunt begrijpen dat we op dit moment ook naar aanleiding van het werk van de accountant de prioriteiten iets hebben moeten bijstellen waardoor ons team Inkoop- en aanbestedingsbeleid op dit moment met name bezig is in het kader van het controlprogramma waar we al eerder met elkaar over hebben gesproken een aantal zaken goed op de rit te zetten. Maar ik zeg u toe dat de evaluatie die ik eigenlijk voor mezelf nog voor 2015 had bedacht, u niet later dan het tweede kwartaal van 2016 zal bereiken.

De Participatiewet kwam ook even voorbij. De HAP vroeg hoe het zit met een groei van 7% van de bijstandsgerechtigden; hoe pakken we dat aan, mensen aan het werk? Dat raakt misschien ook wel een beetje de motie van de CDVP want deze groei waar u terecht op wees, heeft echt te maken met de verwachte komst van statushouders. We zetten in 2015 al keihard in op werk. Dat doen we onder andere samen met Randstad en YourSelect, maar ook hier zult u zien dat naar de toekomst toe het beroep van mensen op bijstandsuitkeringen ook in onze gemeente zal stijgen en dat heeft alles te maken met statushouders. Dat is ook de reden dat u de afgelopen periode vanuit het college heeft gezien dat drie mensen zich op dit moment bezig houden met alles wat met vluchtelingen en de eventuele komst van een asielzoekerscentrum te maken heeft. Ik doe dat vanuit mijn rol ook voor sociale zaken.

De banenafpraak kwam ook nog even voorbij in de bijdrage van HAP: wat doet de gemeente zelf om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te nemen? We hebben – dat heeft u ook kunnen opmaken uit de woorden van mijn collega-wethouder Elzakalai – een notitie in voorbereiding waarin dat strategisch personeelsbeleid ook voorbij komt. We zijn voornemens om in ieder geval in 2016 vijf mensen – en dat is helemaal conform de doelstelling die we als gemeente Haarlemmermeer ook moeten leveren waar het gaat om onze bijdrage aan die banenafpraak – middels detachering aan het werk te helpen.

Ik heb ook nog de vraag van D66 gekregen...

De VOORZITTER: De heer Rip wil u denk ik iets vragen over de detachering en...

De heer RIP: Meer over de vorm. Ik hoor u zeggen 'ik kom met een notitie naar de raad', kan ik dat vertalen als 'u geeft de raad inzage in de strategische personeelsvisie van de gemeente'?

Wethouder REINDERS: Volgens mij heeft mijn collega Elzakalai die vraag al beantwoord, dat dat inderdaad het strategisch personeelsbeleid is van de gemeente Haarlemmermeer.

De heer RIP: Maar ik bedoel dat we daar als raad inzage in krijgen.

De VOORZITTER: Dat is u toegezegd door wethouder Elzakalai. Nee?

Wethouder REINDERS: Als u er prijs op stelt, kan het altijd naar de raad, dat weet u.

De heer RIP: Mijn fractie stelt het zeer op prijs wat meer zicht te krijgen op het strategische personeelsbeleid van deze gemeente.

Wethouder REINDERS: Waarvan akte.

De VOORZITTER: Het is een collegebevoegdheid, maar u kunt daar altijd met het college over praten.

Wethouder REINDERS: Zo is dat. Ik kreeg van D66 samen met mijn collega Nederstigt ook nog de vraag hoe het nu zit met de RMC. Voor de mensen die niet weten wat dat is, dat is de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten in relatie tot de Startersbeurs. Ik moet u melden dat wat betreft de Startersbeurs we eigenlijk anno 2015, bijna 2016, moeten concluderen dat de Startersbeurs zich eigenlijk niet meer goed verhoudt tot de afspraken die we in de regio hebben gemaakt rond wat ik maar even concurrentievervalsing binnen onze arbeidsmarktregio noem. Een aantal gemeenten heeft er bewust voor gekozen om juist niet gebruik van te maken van die Startersbeurs en een aantal heeft ervoor gekozen dat juist wel te doen, zoals de gemeente Haarlemmermeer. Dat staat op gespannen voet want we moeten binnen de grens van onze arbeidsmarktregio, maar ook over de grens van de arbeidsmarktregio's heen, zorgen voor, zoals dat dan zo mooi heet, een level playing field. Verder vind ik het relatief beperkte beroep op de Startersbeurs niet op voorhand slecht nieuws want dat betekent eigenlijk ook, en dat is ook een constatering die we met cijfers kunnen aantonen, dat ook zonder de Startersbeurs heel veel jongeren gelukkig hun weg naar de arbeidsmarkt hebben gevonden.

De VOORZITTER: De heer Meiland.

De heer MEILAND: Voorzitter, dank u wel. De heer Reinders geeft aan dat er van concurrentievervalsing sprake zou kunnen zijn, maar je helpt jongeren juist aan een startkwalificatie dus volgens mij is het een soort stageplek die je faciliteert bij werkgevers. In hoeverre is er sprake van concurrentievervalsing?

Wethouder REINDERS: Die vraag kan ik simpel beantwoorden, het is een loonkostensubsidie. Dus als de ene gemeente die wel toepast en de andere niet, betekent dat automatisch dat voor werkgevers andere afwegingen mee gaan spelen dan misschien altijd de beste kandidaat.

De VOORZITTER: Dank u zeer.

Burgemeester WETERINGS: Dames en heren, de fractie van Forza! heeft nog gevraagd hoe het college omgaat met de kosten die gemoeid zullen zijn met de voorbereiding en het houden van het referendum dat begin april gaat plaatsvinden, ook in onze gemeente. Dat is in financiële termen een autonome ontwikkeling die we meenemen bij de Voorjaarsnota. Hij kon niet worden geraamd bij de voorbereiding van deze begroting dus die zult u ook terugvinden bij de Voorjaarsnota.

Onafhankelijk Liberaal heeft een motie ingediend met betrekking tot het laten opstellen van een referendumverordening. Het college heeft daar geen opvatting over in die zin dat we voorstander zijn of tegenstander. We vinden dat uw raad zich daarover moet uitspreken, wij geven wel mee dat daar waar u vraagt dat er in de referendumverordening zowel het raadplegend als het raadgevend referendum zou moeten worden opgenomen, de VNG sinds een aantal jaren in de standaardverordening het

correctief raadplegend referendum niet meer heeft opgenomen. Dat komt omdat er vaak discussie over ontstaat of de raad van tevoren moet gaan vaststellen of hij wel of niet de besluiten moet terugdraaien die met correctief referendum aan de bevolking worden voorgelegd. Ik kan het me voorstellen als u zegt dat er eerst een notitie moet komen over wat de voors en tegens zijn van de verschillende vormen van het referendum.

De fractie van D66 heeft de vraag gesteld of de raming van € 150.0000,00 die in de begroting staat voor het VNG-congres het totaal van de kosten van dat congres is. Nee, dat is onze bijdrage als gemeente en we worden als organiserende gemeente met name gevraagd om bijdragen te leveren in de organisatie van minimaal 25 excursies en 25 deelcongressen, de locaties, de gemeentelijke ontvangst en een deel van de kosten van het avondprogramma. Wellicht weet u dat ook van de deelnemers aan het congres een eigen bijdrage wordt gevraagd en de kosten van het congres zoals dat plaatsvindt in een hangar op Schiphol zijn voor rekening van de VNG. Dat is globaal de verdeling. Ons aandeel stelt u met deze begroting ook vast op die € 150.000,00. De heer Van der Linden over het referendum?

De heer VAN DER LINDEN: Ja, over de nadelen van het referendum. Misschien heb ik u niet goed begrepen. Zegt u dat u als college dat wilt opstellen of zegt u 'neem het mee in de beraadslaging'?

Burgemeester WETERINGS: Ik heb aangegeven dat het college geen voorkeur of afkeur uitspreekt over wel of niet laten opstellen van een referendumverordening. Dat is de hoofdkern van uw motie. Daar zeggen we 'laat de raad zich daarover uitspreken'. Maar als u in uw motie opneemt dat ook het correctief raadplegend referendum daarin zou moeten staan, ...

De heer VAN DER LINDEN: Dat is niet de bedoeling.

Burgemeester WETERINGS: Dat is niet uw bedoeling.

Ten slotte, in het laatste betoog van mevrouw Van der Helm het 'huh-moment'; wat vreemd dat er een passage staat over zorgen die er mogelijk zijn over € 500.000,00 raming inkomsten voor de inzet voor COA daar waar we als gemeente breed voor meerdere gemeenten diensten voor het COA verrichten als de vreemdelingen hier komen en ingeschreven moeten worden in het bevolkingsregister. Dat is een overeenkomst die we nu een paar jaar hebben met het COA omdat we in onze gemeente door de aanwezigheid van Schiphol specifieke deskundigheid hebben om dat te kunnen doen. Die verrichten we ook voor andere gemeenten en dat wordt vergoed door het COA. U heeft terecht geconstateerd, vreemd dat die zorgen nog in de begroting staan. Ik kan me herinneren dat we in de zomer bij de voorbereiding van de begroting die zorgen nog hadden, 'zal dat nog wel zo zijn?' en zo ziet u hoe snel de ontwikkelingen gegaan zijn. Bij de vaststelling van de begroting hadden we deze passage moeten veranderen, maar die is er doorheen geglipt. Het is terecht dat u dat opmerkt, wat vreemd dat dat er nog staat. Maar het heeft verder niets te maken met onze inzet en onze betrokkenheid om juist die serviceverlening naar het COA te blijven doen en ik denk dat u terecht opmerkt 'we kunnen in de toekomst voorlopig alleen maar meer dienstverlening op dat punt moeten gaan verrichten'.

Dat is de beantwoording van het college in eerste termijn.

De VOORZITTER: Ik stel voor te schorsen tot 21.25 uur. Dan is het debat in tweede termijn. Voorzien is dat u aan de hand van clusters met elkaar discussieert. U vindt de clusterindeling, waarbij ook de moties en amendementen zijn betrokken, ondertussen in uw digitale system iBabs. En ik zal conform afspraak met het presidium bij loting een fractie aanwijzen die als eerste mag kiezen welk onderwerp aan de orde komt. Dat voor de orde na 21.25 uur. Ik wijs u op de afspraak die is gemaakt dat niet alleen de woordvoerders in eerste termijn aan die debatten kunnen deelnemen, maar dat er per fractie één spreker per cluster is. Niet meerdere sprekers bij een cluster. Ik dank u. Geschorst tot 21.25 uur.

Tweede termijn raad

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is hervat. U heeft de lijst van moties en amendementen aangetroffen en ook gezien hoe de clusterverdeling van de moties en amendementen is gemaakt bij de hoofdstukken uit de begroting. Ik kan u melden dat de fractie van EEN Haarlemmermeer, de heer Spijker, het amendement met betrekking tot het fietspad Nieuwe Meer heeft ingetrokken dus die is niet meer aan de orde en de fractie van Onafhankelijk Liberaal heeft een wijziging aangebracht in hun motie Power to the people waarbij het dictum wordt 'om een referendumverordening op te stellen waarin het raadgevend referendum wordt vastgesteld.' Zo is het, mijnheer Van der Linden? Ja. Mevrouw Van der Helm gaat uw gang.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter, ik heb het antwoord van de portefeuillehouder over onze motie integratiebeleid verblijfsgerechtigde vluchtelingen goed gehoord, ik houd de motie aan. Ik wacht op zijn plan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Motie 7 is aangehouden. En de heer Van Bezooijen heeft mij gemeld dat hij de vergadering heeft verlaten omdat hij zich niet lekker voelde. O, de HAP is nog niet terug. De medewerkers van de griffe zijn al bezig hen te manen.

De heer MEIJER: Voorzitter, als u duidelijk aangeeft dat we om 21.25 uur beginnen, geldt dat ook voor de HAP. De rest van de partijen is er ook dus wat mij betreft gaan we gewoon beginnen.

De VOORZITTER: We hebben het goede gebruik in deze zaal om toch echt pas het debat te beginnen als iedereen er is. Ik zie de heer Rip al aankomen.

Ik herhaal even voor de fractie van HAP dat het amendement van EEN Haarlemmermeer over het fietspad Nieuwe Meer is ingetrokken en de motie van Onafhankelijk Liberaal is gewijzigd en die zit al zo in gewijzigde vorm in uw digitale versie. Als eerste krijgt de fractie van EEN Haarlemmermeer de gelegenheid om een onderwerp van een van de clusters aan de orde te stellen. Mijnheer Spijker, gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel, ik ga voor het cluster kwaliteit fysieke omgeving, Als de storm is gaan liggen. Ik heb goed geluisterd naar de woorden van de wethouder en ik snap dat we een beperkt budget hebben, maar aan de andere kant is groen heel erg belangrijk. We hebben een megastorm gehad, we weten niet wat er nog gaat komen, maar ik denk dat we de komende tijd een analyse moeten maken op welke plekken waar bomen zijn weggewaaid het voor de beeldkwaliteit heel erg van belang is te herplanten. Er zullen plekken zijn waar dat minder van belang is, maar er moeten prioriteiten worden gesteld. Ik denk dat we door de instelling van een prioriteitenplan de mogelijkheid kunnen creëren een verstandig budget en verstandig plan of action te maken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik wil nog even de orde doornemen met u. We hebben voor dit deel van de vergadering 1,5 uur staan. Het zijn tien clusters, ik houd het gemiddelde van tien minuten per cluster aan om te zorgen dat we in de planning blijven zoals we die hebben afgesproken. Mevrouw Booij heeft het woord, gaat uw gang.

Mevrouw BOOIJ: Dank u wel, dank u wel mijnheer Spijker, dat u over dit onderwerp begint. We hebben net goed geluisterd en op zich zijn we heel tevreden met de aanpak zoals de wethouder die voorstelt. U heeft het over benoemen van prioriteiten. We hebben 160.000 inwoners in deze gemeente, bent u niet bang dat we dan 160.000 verschillende prioriteiten krijgen?

De VOORZITTER: Het zijn er nog 145.000 volgens de...

Mevrouw BOOIJ: Bijna niet meer, ik ben vast vooruit aan het denken.

De VOORZITTER: Ik maak even een rondje en dan gaat de heer Spijker reageren. Mevrouw Berk, gaat uw gang.

Mevrouw BERK: Dank u wel voorzitter. Ik vind 160.000 inwoners best heel mooi klinken, des te belangrijker dat we zorgen dat we een mooie groene omgeving hebben want groen is waard, groen verhoogt de economische waarde van je vastgoed. Maar dank u wel, mijnheer Spijker. Ik ben het met u eens, het is goed om te kijken welke dingen het eerste moeten want je kunt het niet in één keer doen, 500 bomen terugplaatsen. Maar ik maak me een beetje zorgen over het tempo want we kunnen ervan uitgaan dat we de komende tijd nog wel een of twee keer zo'n storm krijgen en als ik dan hoor van de portefeuillehouder dat ze met al haar inspanningen, die we overigens zeer waarderen, waarschijnlijk tussen de 250 en 300 bomen kan terugplanten waar dan ook al het reguliere onderhoud in zit, denk ik 500 bij deze stom, over anderhalf jaar misschien nog eens 300 bomen, over drie jaar misschien nog eens een keer zo'n storm. Ik maak me ernstig zorgen of we dat tempo kunnen bijhouden. Ik maak me ernstig zorgen dat moeder natuur sneller gaat met het weghalen dan wij ze erbij kunnen zetten op dit moment.

De heer KOOMEN: Ik zie dat de wethouder binnen de portefeuille met de middelen die ze heeft probeert zo goed mogelijk te voldoen aan de opgave, maar de opgave is een herplantplicht die wij onszelf hebben opgelegd. Die streven we ook na bij anderen. Ik heb een brief van het college gezien, ik meen aan ProRail, waarin we ook vragen 'voldoet u aan uw herplantplicht?' Dus ik kan me voorstellen – met name gericht aan mijn collega's – dat we dat ook zelf willen nakomen. Nu sluit ik me aan bij de zorgen die er zijn, sterker nog, volgens mij is het reële verhaal dat we erop achteruitgaan want we houden die herplant niet bij. Dat blijkt. Ik was geschrokken van de 500 bomen, maar even snel rekenend, zie je dat we er de komende jaren op achteruitgaan en dat moeten we met elkaar niet willen. Dus moeten we een plan bedenken hoe we die achteruitgang stoppen en in ieder geval zorgen dat we gelijk blijven en daar is kennelijk dan meer geld voor nodig, begrijp ik.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u voorzitter, het voorstel van de wethouder klinkt ons goed in de oren. Bij een volgende storm zullen er niet zoveel bomen sneuvelen als er nu zijn gesneuveld want het zijn eigenlijk de bomen die niet meer zo goed zijn, die sneuvelen, dus de beste bomen blijven staan. En waarom denken we niet twintig, dertig jaar vooruit en planten we jongere bomen op plekken waar bomen zijn gesneuveld die minder geld kosten? Daar heb je misschien nu niets aan en over vijf jaar niet, maar over tien, twintig jaar zijn dat volwaardige bomen. Dus een beetje vooruit denken, dat kost niet zo heel veel geld, en dan besparen we ook nog eens een keer een gemeenteraad of een college over dertig jaar heel wat centen. Ik denk dat het een combinatie kan zijn van verschillende factoren waardoor we op termijn ook het volume aan bomen hebben dat we eigenlijk zouden willen hebben.

De VOORZITTER: Ik ga via de heer Koning naar de wethouder en dan de heer Spijker.

De heer KONING: De motie ging uit van 350 bomen. Vervolgens zegt de wethouder in haar beantwoording 'ik heb goed en slecht nieuws'. Het slechte nieuws was 'het zijn er geen 350 maar 500', vervolgens is het goede nieuws dat ze er 150 gaat vervangen, dan zitten we weer precies op de 350 van de motie en tot mijn stomme verbazing zegt de PvdA dat ze dat een heel goede aanpak vinden. Mijn tweede suggestie was exact hetzelfde als die van de heer Van Dijk, is het dan geen goede suggestie om daar heel jonge boompjes neer te zetten die in onze vruchtbare klei ontzettend snel zullen groeien?

De VOORZITTER: Ik ga eerst naar de wethouder en de heer Spijker. Wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ik begin met de woorden van de heer Koning, namelijk dat we misschien even goed moeten nadenken hoe we een aantal dingen aanpakken, ook de heer Van Dijk zei daar iets over. Ik ga even naar de woorden van de heer Koning over het goede en het slechte nieuws. Ik kom eerst met het slechte nieuws, dat is 'als u denkt dat die 500 bomen binnen de herplantplicht allemaal teruggeplant zouden worden, is het antwoord nee'. Ook als er geen storm was geweest was dat niet gebeurd want we planten niet alle bomen terug. Daarover hebben we kortgeleden met u afspraken gemaakt. Dan is het goede nieuws dat het natuurlijk jonge bomen zijn die we herplanten en geen volwassen bomen, want anders kon u uw portemonnee keer drie trekken. Dus ja, dat zijn kleine bomen en dan wordt er natuurlijk wel goed gekeken naar welke boom op die plek wel goed tot zijn recht komt. En dan is het leukste nieuws misschien wel dat ik in de tussentijd even heb gevraagd hoe het nu zat met de ruimte en wanneer het dan af zou zijn. De bomen die in aanmerking komen voor herplant, dat zijn er dan nog 100 meer dan ik u net heb verteld, zijn eind 2016 allemaal in de grond gezet dus misschien bent u nu nog wel blijer dan u net was.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, bent u ook blij want u hebt het onderwerp aan de orde gesteld?

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, ik ben absoluut blij. We hebben 100 bomen meer gekregen dan we verwacht hadden. En mevrouw Booij, helaas, inderdaad, we kunnen niet iedereen in Haarlemmermeer blij maken. Ik zou graag de bomengever willen zijn hier in Haarlemmermeer, maar er zijn plekken waar het belangrijk is dat daar bomen staan en je hebt ook plekken waar het wat minder nodig is. Je zult niet iedereen blij kunnen maken, hoe graag we dat ook allemaal willen.

De VOORZITTER: Mevrouw Booij.

Mevrouw BOOIJ: Ik wilde graag tegen mijnheer Koning zeggen dat ik dan beter luister naar mevrouw Sedee dan u dat doet, want die kwam met dezelfde opmerking, waarop de wethouder zei 'natuurlijk doen we dat gedifferentieerd'. Daar ben ik blij mee, mijnheer Koning.

De VOORZITTER: Mevrouw Berk.

Mevrouw BERK: Goed nieuws om te horen dat in de luttele tijd die wij hebben besteed aan dit debat er al 100 bomen meer worden geplant. Beter kan je niet op je wenken worden bediend, zou je zeggen. Maar wat ik nu even bottomline wil horen, is hoeveel bomen zijn we kwijt en hoeveel worden er teruggeplant? Want aan de ene kant zegt u 'we gaan extra terugplanten' en aan de andere kant zegt u 'we gaan niet de volledige herplantplicht doen'. Kunt u dat even heel klip-en-klaar zeggen? Hoeveel worden er niet teruggeplant?

De VOORZITTER: Voor ik de wethouder het woord geef, kijk ik even of de drie heren die hier staan ook nog even iets willen zeggen. Doet u het dan nu want ik ga dit onderwerp afronden. De heer Koomen.

De heer KOOMEN: Ik zit in dezelfde richting dus ik wilde eigenlijk het antwoord afwachten, maar ik ben heel blij met het antwoord van de wethouder want ik begrijp dat we eigenlijk in 2016 alles wat we zouden herplanten, alsnog gaan herplanten. Dan denk ik, is 2016 een reële termijn? Dat zou mooi zijn als dat lukt, dan houden we het als gemeente toch groen. Ik hoor graag of dat klopt, de aanname volledig terugplanten en dus geen achteruitgang in het totale groen.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Even doorgaand op wat de heer Beusenberg heeft gezegd en richting het college advies geven wat verzekering betreft, hoge bomen vangen veel wind dus houd ze klein, en lindebomen zijn een soort onkruid, die blijven meestal staan.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, dit is wel een inkoppertje, maar ik doe het gewoon niet.

De VOORZITTER: Wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, om even te beginnen met de aanname van mevrouw Berk dat ik zou zeggen dat we niet voldoen aan de herplantplicht, dat heb ik niet gezegd. O, ik dacht dat u dat was en dat u daarnaar vroeg, maar u eindigt uw betoog daarmee. Dus voor de helderheid, alle bomen die we zouden herplanten als we al het geld hadden dat we zouden willen hebben, heeft meer te maken met de afspraken die we hebben in het bomenbeleid en de herplant die we doen, namelijk niet in alle bosplantsoenen komen alle bomen terug en bomen die al overlast gaven voor omwonenden waarvan we zeiden 'die gaan we niet kappen, maar als ie omvalt, oké'. Dan blijft er een x-aantal bomen over en ik heb in eerste termijn gezegd 'er zijn er 50 die jonger waren dan vijftien jaar die we in 2015 vanuit de reguliere budgetten gaan terugplanten' dat gaan we ook doen, dan hebben we er 100 die vanuit de VOR kunnen worden teruggeplant en dat is meer dan gebruikelijk omdat ze al eruit zijn en afgevoerd zijn en nu alleen maar te hoeven worden teruggeplaatst. En daarnaast stond in de planning voor 2016 – want daar vroeg u naar, hoe lang duurt het nog – dan kunnen er nog 100 bomen bovenop dit aantal worden bijgezet. Dat betekent dus dat er 250 niet worden teruggeplant maar daarvoor heb ik u net de argumenten gegeven vanuit uw eigen beleid. Dit is wat het is.

De VOORZITTER: Dank u zeer. De heer Spijker mag het cluster kwaliteit fysieke omgeving afronden.

De heer SPIJKER: Ik dacht dat ik dat in de vorige ronde al had gedaan. Ik ben helemaal blij met alles wat is gezegd.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan ga ik een tweede fractie uitnodigen een onderwerp uit te kiezen en dat is de fractie van Forza! De heer Van Dijk, gaat uw gang.

De heer VAN DIJK: Voorzitter, even een blik werpen op de lijst en de motie die ons het meest aanspreekt is de motie Power to the people van Onafhankelijk Liberaal, onze Fortuynistische evenknie, zagezegd. Het is een motie die we zelf ook ingediend hadden kunnen hebben. We hebben binnen onze fractie een ander pad daarvoor uitgezet, maar hij ligt nu voor en we vinden dat een prachtige motie. Het is een motie die burgers daadwerkelijk een stem geeft bij belangrijke onderwerpen die in hun omgeving spelen. We hebben het hier constant over 'is er wel draagvlak, is er geen draagvlak, wat vinden onze inwoners?' en we denken allemaal het beste te weten wat onze inwoners vinden, maar de enige manier om echt te weten wat onze inwoners vinden, is door hen te vragen mee te doen met een referendum en op die manier hun mening kenbaar te maken zodat we als raad daar iets mee kunnen en wij ook overtuigd kunnen raken van wat nu echt de wens is van onze inwoners. Dus wat ons betreft een prima motie die we graag onder de aandacht willen brengen

De VOORZITTER: De heer Van der Linden, gaat uw gang.

De heer VAN DER LINDEN: Dat ik dit mag meemaken! Ter ondersteuning van wat de vorige spreker net zei, het is 2015, onze bevolking is mondig en kundig genoeg om af en toe wat zelf te kunnen vinden. Natuurlijk, in principe zitten wij hier met het mandaat van de kiezer van vier jaar, maar er kunnen

zich situaties voordoen, dat zien we ook bij de opvang van vluchtelingen, dat het best goed is om eens te horen wat onze inwoners ervan vinden. We zien in Vijfhuizen een enquête waarvan we ons afvragen hoe representatief die is. Maar bij bepaalde onderwerpen geven we onze burgers een podium. Wat de tekst van de motie betreft, er zijn in deze raadzaal tien mensen voor, want de tekst is overgenomen – goed gestolen is beter dan slecht verzonnen – van D66. Diverse D66-fracties in den lande hebben in hun gemeente dezelfde motie ingediend. Soms aangenomen, soms niet en wat mij betreft gewoon aannemen. We zijn een volwassen gemeente en we gunnen onze inwoners de kans om ook mee te praten daar waar het nodig is.

De VOORZITTER: De heer Vonk.

De heer VONK: Voorzitter, eigenlijk wilde ik ook wat de heer Van der Linden zei herhalen. We zijn als raadsleden gekozen voor vier jaar, dat is een machtiging die we hebben gekregen van onze inwoners om goed besluiten te nemen waarbij we het algemeen belang van alle inwoners afwegen. Dat is een groot goed en daar hecht de PvdA zeer aan. Tegelijkertijd zie je dat de democratie in beweging is zoals alles in de wereld en dat er ook kleinere initiatieven mogelijk zijn, dat er beslissingsbevoegdheid wordt gedelegeerd naar wijkraden, dorpsraden en andere kleinere eenheden in de gemeente en dat vinden we een goede zaak. We hebben het idee dat er inmiddels zeer veel mogelijkheden zijn zoals burgerinitiatieven en andere mogelijkheden om die burgerparticipatie uitgebreid mogelijk te maken.

De VOORZITTER: De heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Alleen al om het feit dat SRH zou willen weten hoe de bewoners denken, met name over het vraagstuk rond de vluchtelingen, zijn we helemaal voor de mogelijkheid een referendum te houden in de gemeente Haarlemmermeer want ik denk dat de overgrote meerderheid van de inwoners in Haarlemmermeer helemaal geen bezwaar heeft tegen de opvang van mensen die in nood zijn. Het zou heel goed zijn als we daar massaal mee instemmen want – Forza! is al gehalveerd – maar dan is het eigenlijk helemaal niet meer nodig.

De VOORZITTER: De heer Koomen.

De heer KOOMEN: Het zal u niet verbazen, ook richting Onafhankelijk Liberaal, dat D66 geen moeite heeft met de tekst van de motie. Een referendum kan een prima oplossing zijn en kan heel goed toepasbaar zijn, dat moet je per situatie bezien. De vraag die ik heb is: voor welk probleem is dit een oplossing? We gaan een verordening opstellen, maar is er dan nu een drempel waarom we het niet zouden kunnen toepassen? Dus het is een beetje zoiets van 'oké, we gaan papierwerk maken, maar waarom... voor welk probleem?'

De VOORZITTER: De heer Rip.

De heer RIP: Voorzitter, in ons verkiezingsprogramma staat het ook genoemd. We vinden het een instrument dat je moet kunnen gebruiken en daarom denk ik dat je in ieder geval de voorwaarden moet scheppen en ik denk dat dat wordt bedoeld met de motie van Onafhankelijk Liberaal. Ik hoorde u ook wat zeggen over een passage die eruit gaat, neem ik aan, mijnheer Van der Linden? Ik wil tegen mijn collega van Forza! zeggen: het probleem dat ik had toen u dat wereldwijd bekend maakte, over het referendum in het kader van de vluchtelingen, was dat elke nuance ontbrak in de geest die u voor ogen heeft met dat referendum. De nuance geldt ook voor de mensen waarover het gaat en dat ging met name over de vluchtelingen. Dat vind ik het gevaar van een referendum op dit specifieke onderwerp.

De VOORZITTER: Dadelijk mag u reageren en ook de heer Van der Linden want aan hem zijn ook vragen gesteld. Ik maak even een ronde langs degenen die zich gemeld hebben als spreker. Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Ja, dank u voorzitter. Ik sluit aan bij de heer Vonk, we zijn volksvertegenwoordigers, we hebben nog belangenbehartigers van onze inwoners door de verschillende dorpsraden en ik denk dat je het onze inwoners er niet makkelijker op maakt met een simpele 'nee' of 'ja' en dat je een verwachting schept die je straks niet kunt waarmaken. Ik heb ook moeite met wat u net zei, 'want dan kunnen we de gewillige dorpsraden buitenspel zetten'. Wat bedoelt u daarmee? Dat heeft u echt gezegd.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Als het gaat om het laten meebeslissen en mee laten denken door de inwoners van Haarlemmermeer zal GroenLinks daar natuurlijk altijd heel breed over denken. Maar het is niet zo dat inwoners niet een punt kunnen agenderen in de gemeenteraad, want al met 400 handtekeningen kunnen ze op basis van een burgerinitiatief elk punt naar voren brengen. Wat we ook altijd zeggen tegen inwoners is 'als er iets is, kom sowieso bij de fracties langs, dien je punt sowieso raadsbreed in en het moet dan wel heel vreemd lopen als het niet minimaal door een aantal fracties wordt opgepikt en er een sessie wordt aangevraagd'. Ik geloof dat het wat dat betreft best laagdrempelig is en dat elk punt daadwerkelijk kan worden geagendeerd, ook op initiatief van onze inwoners. Dat wil niet zeggen dat we op voorhand tegen een referendum zijn, maar ik sluit me helemaal aan bij wat mijnheer Rip zegt over het maken van de koppeling nu, aan het moeilijke vraagstuk waar we op dit moment voor staan, ten aanzien van de asielzoekers en hoe we dat doen en hoe we onze verantwoordelijkheid daarin nemen. Ook daarin hebben wij het gevoel dat dat niet de directe koppeling is die we moeten maken.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk, gaat uw gang.

De heer VAN DIJK: Ik sluit me helemaal aan bij wat mevrouw Mulder van GroenLinks zegt. Het is een instrument dat in principe jaren vooruit zou moeten kunnen en voor verschillende mogelijkheden moet kunnen worden ingezet. Er moeten ook voorwaarden aan worden gesteld. Het is niet zo dat je elke dag een referendum moet houden, dan worden mensen ook referendummoe. Maar het gaat om ingrijpende onderwerpen die mensen persoonlijk aangaan. En wat betreft de veronderstelling dat de nuance weg is, uiteindelijk stemmen we hier in deze raad ook voor of tegen een voorstel, maar wel nadat er een goed debat is geweest. Ik kan me voorstellen dat je geen referendum houdt zonder dat je daar een uitgebreide participatie aan vooraf hebt laten gaan met voorlichting en bijeenkomsten waarna uiteindelijk, net als wij hier in de raad, mensen gewoon ja of nee kunnen zeggen. Dus die nuance, dat probleem van de heer Rip, zie ik persoonlijk niet. Nogmaals, het is een goed instrument dat ook nog eens een keer in het actieplan Participatie staat beschreven als instrument. Daar staat heel duidelijk dat het referendum een middel is om de hoogste trede van de participatieladder, meebeslissen, mogelijk te maken. Dus het college heeft in zijn programma het referendum gewoon opgenomen, dus nogmaals, een goede motie die wij zeker zullen steunen.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Het referendum is een van de participatiemiddelen dus wat dat betreft, laten we dat de burger dan ook meegeven, met uiteraard een goede voorlichting. Raadgevend, het is niet beslissend of besluitvormend, het is gewoon een middel om je te laten horen. Ik meende van de

heer Koomen de vraag te hebben gehoord 'welk probleem los je op met een referendum?' Heb ik dat nu goed verstaan? Of heb ik het verkeerd begrepen? Dat kan D66 toch nooit hebben gezegd?

De heer KOOMEN: Nee, dat heeft u inderdaad verkeerd begrepen. Mijn vraag is waarom u nú een verordening wilt laten opstellen want het is een prima instrument dat we kunnen toepassen. Er zou ons nu ook niets van weerhouden om dat te doen, ik leg overigens nadrukkelijk niet de koppeling met het vluchtelingendebat, dus ik wilde zeggen 'als we dat nu zouden willen, zou dat kunnen', maar ik vraag me af waarom u nu een verordening wilt opstellen want daar gaat volgens mij dit debat over. Dat staat in wat u opdraagt. Het debat gaat niet erover of een referendum een goed idee is of niet. Ja, maar dat hangt van de situatie af.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Eerlijk gezegd, de koppeling die nu plaatsvindt, wat ons betreft is het ook goed dat het pas over een halfjaar aan de orde is en we erover stemmen. Dan koppelen we het los van actuele problemen. Het gaat erom: geef dit middel aan de burgers, klaar.

De VOORZITTER: Ik wil daar als uw voorzitter ook van zeggen dat het in dit land wel goed is om de wijze waarop we verkiezingen en directe volksraadpleging plegen, vast te leggen. Dat doen we bij verordening. Dat is een wettelijke mogelijkheid die gemeenteraden hebben gekregen. Als je een verordening vaststelt, leg je vast, ook voor de bevolking, op welke wijze, onder welke voorwaarden je een raadplegend referendum gaat houden. Het is beter die discussie met elkaar te voeren wanneer er geen directe aanleiding is 'gaan we nu wel of niet een referendum doen?' Ik denk dat het niet verstandig is om nu even op een achternamiddag te besluiten 'laten we een referendum houden over de vluchtelingenopvang, omdat daar nu een actuele aanleiding toe is'. Als de raad het wil, is het een bij wet toegestaan instrument dat de raad zelf, door het aannemen van de verordening, aan zichzelf kan geven. En ik wil benadrukken, het is inderdaad een raadgevend referendum. De raad kan altijd ook met kennis van de uitslag zelf bepalen hoe hij met die raad gegeven door de bevolking omgaat bij de beslissingen die de raad neemt.

De heer Van der Linden en dan mag de heer Van Dijk het debat afronden.

De heer VAN DER LINDEN: Ter ondersteuning van wat de voorzitter zegt, het gaat erom een van de middelen te geven. Richting de PvdA nog een korte opmerking: D66 is een jonge partij, die is gewoon van deze tijd en de PvdA blijft blijkbaar in het verleden steken, we hebben nu het referendum, het zijn nieuwe tijden en uw partij moet ook eens wat moderner gaan denken.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk, aan u het laatste woord over dit onderwerp.

De heer VAN DIJK: Dank u voorzitter. Ik denk dat ik heb gezegd wat ik heb willen zeggen en daar sluit ik mee af.

De VOORZITTER: Dan mag nu de fractie van Onafhankelijk Liberaal een onderwerp aangeven.

De heer VAN DER LINDEN: Voorzitter, de woningbouw en dan met name de motie van de VVD om het college te prikkelen. Ik heb naar die motie gekeken. Is het een steunmotie richting het college? Die mogen we nooit steunen, die zijn overbodig, volgens de heer Kuipers, dus we hebben hem gelezen als een motie van wantrouwen, die steunen we natuurlijk onmiddellijk. Maar alle gekheid op een stokje, we hebben te maken met een recessie in de bouw. Voor de autonome groei van onze bevolking hadden we de afgelopen jaren zeker 6000 woningen moeten bouwen, dat hebben we niet gedaan. Dat is de recessie geweest. Ik lees de motie als een prikkel 'college, ga aan de slag, ga vooral geen

huizen bouwen maar ga kijken waar je dingen in gang kunt zetten en op gang kunt brengen'. Zoals ik net al heb gezegd bij de interruptie, ik hoor uit de bouwwereld, ook van de eigenaren van gronden in de Westflank, 'wij willen graag bouwen, maar de gemeente doet zo lastig'. Daarom willen we graag die motie steunen, vanuit de prikkel richting het college, 'ga aan de slag'.

De VOORZITTER: De heer Nobel.

De heer NOBEL: Voorzitter, het einde van het betoog van de heer Van der Linden is exact waarvoor de motie is ingediend. Het is zeker geen steunmotie en ook geen motie van wantrouwen. We willen een impuls geven aan de markt. Wij denken dat het goed is om beleggers aan tafel te krijgen om als overheid nog meer een faciliterende rol te hebben. Laat eens zien waar die grond beschikbaar is. Het college zal ook met een ontwikkelplan komen met een kaart waarvoor ontwikkelaars digitaal inzichtelijk wordt waar ze precies kunnen ontwikkelen. Ik denk dat het college die impuls nodig heeft en deze motie biedt die impuls.

De VOORZITTER: De heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Ik wil er even iets meer van weten. U geeft aan dat er ontwikkelaars zijn die woningbouw willen ontwikkelen, maar u stelt tegelijkertijd dat ze tegengewerkt worden door de gemeente. Moet ik dan denken aan bestuur of aan ambtenaren? Het is nogal wat, wat u zegt.

De heer VAN DER LINDEN: Ik denk dat als het college... Sorry, voorzitter.

De VOORZITTER: We doen even een ronde zodat ook andere collega's u nog vragen kunnen stellen. Mijnheer Rip.

De heer RIP: Voorzitter, over één ding zijn we het denk ik met elkaar eens, dat we woningen nodig hebben. Maar waar ik het absoluut niet mee eens ben, is dat dit college een passieve houding wordt verweten. Ik wil daar enige nuance maken richting de VVD, ik vind dat dit college met iets dat op slot zit, en al jaren op slot zit, zijn uiterste best doet om het vlot te trekken. Daarom was mijn inbreng om op de kleintjes te letten niet zo gek. We hebben pas geleden besloten tot een dure, laat ik zeggen een 'VVD- kantorenloods'. Laten we die dan transformeren tot aanjager van de woningbouw, dan hoeft het niet zoveel te kosten. Want ik heb ook het college gehoord dat er dan wat geld bij moet en ik heb nog niet gehoord wie hier de rekening gaat betalen.

De VOORZITTER: De heer Koomen.

De heer KOOMEN: Mijn vraag is: wat wil de VVD precies, want natuurlijk zijn extra woningen hartstikke mooi, maar er staat 'al het mogelijke in werk te stellen', 'op de korte termijn een extra impuls' en dan '750 woningen', een exact aantal. Dus dat wekt de indruk dat er binnen twee jaar 750 woningen worden gerealiseerd, ik hoor zelfs de Westflank. Wat gaan we dan loslaten? Gaan we bestemmingsplannen wijzigen, gaan we het 'eerst bewegen, dan bouwen'-principe loslaten? Gaan we extra geld steken in woningbouw als gemeente? Dat roept bij mij allerlei vragen op die door de abstracte terminologie niet wordt beantwoord. En het wekt de indruk, dan ga ik mee met wat de HAP zei, dat we er extra geld in gaan steken of dat de gemeente nu iets niet goed doet. Dan ben ik ook benieuwd, net als de heer Beusenberg zei, wat de gemeente dan nu niet goed doet. Want we hebben best veel bouwlocaties en er is plancapaciteit, alleen die bouwlocaties komen onvoldoende van de grond. Het is inderdaad vervelend, maar is dat de markt, of is het ons college dat daar te weinig doet? Ik ben er nog niet van overtuigd dat het aan het college ligt.

De VOORZITTER: De heer Klijn.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter. Ik ben ook enigszins verbaasd over de motie van de VVD. Ik heb de indruk dat het college op dit moment ontzettend veel doet als het gaat om bouwen voor de toekomst, als het gaat om tijdelijke woningen, om sociale koop en net boven de sociale koop. We hebben onlangs een brief van het college over gehad over welke plannen er allemaal zijn. De VVD wil graag meer en op zich vinden we dat wel goed, maar in het voorstel van de VVD vinden we niet terug wat het dan mag gaan kosten. We hebben daar een aantal weken geleden een voorstel voor gedaan, een motie die we hebben aangehouden, met het voorstel om bijvoorbeeld het resultaat van 2015 in een pot te stoppen en daar een BV mee op te richten en andere partners voor te vinden. Dat zouden dan al die aannemers kunnen zijn die staan te popelen om te gaan bouwen zoals ik begrijp. Laten we dat op die manier gaan doen. Dat is een systeem dat we hebben bedacht waarmee steeds meer woningen zouden kunnen worden gebouwd, bijvoorbeeld in de sociale sector. Je kunt bijvoorbeeld als gemeente grond in erfpacht uitgeven zodat de grondkosten laag zijn. Je kunt sociale woningbouw plegen, hebben we berekend, waarbij je voor € 500,00 huur per maand zou kunnen gaan verhuren. Van die € 500,00 huur die je binnen krijgt, kun je weer meer woningen bouwen en we zijn benieuwd wat de VVD daarvan vindt. En als ze daar niets van vinden, ben ik wel benieuwd of ze bereid zijn om het college geld mee te geven in de begroting om extra dingen te realiseren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Koning.

De heer KONING: Het is nu eenmaal een feit dat door tal van oorzaken die buiten het bereik van het college liggen de laatste jaren een geringe woningbouw is gerealiseerd. We hebben zelf bij de laatste Voorjaarsrapportage gezegd dat we wel de indruk hebben dat het college op een inventieve manier probeert om daar toch zo veel mogelijk invulling aan te geven. We zien dit ook absoluut niet als een motie van wantrouwen en ook niet als een steunmotie maar meer als een prikkelmotie 'doe nou toch nog even een extra inzet en inventariseer nog eens integraal wat er meer gedaan kan worden om de woningproductie te verhogen'.

De VOORZITTER: Mevrouw Berk.

Mevrouw BERK: Dank u wel voorzitter. Waar we het met de VVD eens zijn, is dat juist die net iets meer betaalbare koop en huurwoningen voor de groep die niet meer in de sociale woningbouw terecht kan, heel belangrijk is. Tot zover. Maar alle andere dingen die de VVD heeft genoemd rond deze motie, zijn bij het bespreken van de woonvisie en de overeenkomst met Ymere en dergelijke allemaal aan de orde geweest. We hebben met z'n allen het college allang gevraagd dit te doen dus nu nog een extra prikkel; welke extra prikkel wilt u? We hebben het college al gevraagd om sociale woningbouw te plegen en we hebben het college al gevraagd om met andere ontwikkelaars dan alleen maar Ymere aan de gang te gaan en we hebben al gevraagd om het zo makkelijk mogelijk te maken voor iedereen en we hebben gevraagd om onze gemeente als het ware in de uitverkoop te gooien om die woningmarkt maar op gang te brengen.

Wat dat betreft zou GroenLinks graag willen dat niet alleen aandacht wordt besteed aan het bouwen maar ook aan de vraag 'waarom willen mensen verhuizen?' Want dat er moet worden doorgestroomd is duidelijk, maar doorstromen kun je ook bevorderen door nadrukkelijker aan mensen te vragen, zoals bijvoorbeeld de ouderen en zoals bij van Groot naar beter in Lisserbroek, en om nadrukkelijk uit te zoeken waarom die mensen willen verhuizen en te kijken of je daar persoonlijk in kunt bemiddelen. In andere steden is bijvoorbeeld een seniorenmakelaar daarin heel succesvol. Dat soort dingen zou ik graag willen en niet alleen maar zeggen 'college, doe je best' want volgens mij doet het dat al.

De VOORZITTER: Ik vraag u het toch kort te houden. We proberen het te houden op gemiddeld tien minuten. Ik ga via mevrouw Van der Helm naar de heer Van der Linden. Dan vraag ik of wethouder Horn namens het college iets wil zeggen en dan krijgt de heer Nobel het woord want die is ook aangesproken door een aantal van u. Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter. Laten we het kort houden, ik kan de argumenten van mevrouw Berk van GroenLinks goed volgen. We hebben erover gesproken en we hebben gezegd dat we wat meer gaan doen aan transformatie want we hebben heel veel leegstand, met name in kantorenlocaties, daar is ook de VVD mee gekomen. Ik krijg een gevoel van Rupsje Nooitgenoeg – het is wel naar een andere persoon binnen de VVD overgegaan – maar laten we eerst de plannen die we hebben liggen, uitvoeren voordat we verder gaan.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Wat Onafhankelijk Liberaal betreft, is er geen twijfel mogelijk. Ik weet zeker dat het college en deze wethouder daar waar gebouwd kan worden, zal proberen ervoor te zorgen dat dat ook gaat gebeuren. Toch zijn er situaties waarbij de markt blijkbaar – want we willen de markt geen free right geven maar we horen wel daarover – belemmeringen ziet. Ik kan niet aan het college vragen welke belemmeringen dat zijn. Je zou een sessie kunnen beleggen met grondeigenaren 'wat zien jullie voor problemen of uitdaging?' De vraag aan het college is dan: wat kunnen we doen als raad om het college te faciliteren opdat er gebouwd wordt. Volgens mij wil de wethouder dat ook best, maar wel op een goede en verstandige manier.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter, voordat er enig misverstand over zou kunnen bestaan, dit college, en ik als wethouder, doe mijn stinkende best om te zorgen dat dit voor elkaar komt. Daar heb ik geen prikkelende motie voor nodig. Wat ik lastig vind in de motie is dat er allerlei wollige tekst staat, de heer Koomen van D66 zei het ook al, maar wel twee harde getallen staan, namelijk minimaal 750 woningen extra in twee jaar tijd. Dat is een afrekenmethodiek die mij in ieder geval niet aanstaat. Want ik ben niet degene die ze bouwt. Als ik ze zou bouwen, ben ik het helemaal met u eens, dan kun je inderdaad zeggen dat u mij eraan kunt houden om dat te bouwen als u mij de middelen daarvoor geeft, maar die middelen hebben we niet. Ik denk dat het goed is nog eens met u door te nemen, dat kunnen we begin volgend jaar doen bij de BVR Wonen, welke zaken er nu allemaal in ontwikkeling zijn. Een aantal van u noemt de Parels aan de Ringvaart, u weet dat Landgoed Wickevoort binnenkort van start gaat. In Zwaanshoek zijn een aantal inbreilocaties, over Lisserbroek is van de week nog met mijn collega's een uitgebreide sessie geweest waar alle ontwikkelaars met de inwoners van Lisserbroek aan tafel zaten om ook daar participatie in de manier van bouwen te laten plaatsvinden. Ik heb hier toevallig de krant van vandaag, daar staat Prachtig wonen in Noorderkwartier, dat is het Woodwardterrein in Hoofddorp-Noord. Ik zie hieronder nog een advertentie, dat is het Noordelijk Park van Nieuw-Vennep waar op drie plekken gebouwd is en wordt gebouwd. Ik kan het allemaal nog voor u op een rijtje zetten en ik verwacht dat ik nog best in staat ben te kijken naar een aantal mogelijkheden om misschien nog verder in de markt te zetten. Ik heb u al gezegd 'die locatiekaart met de marketingstrategie komt naar u toe' en ik denk dat we daarmee openstaan voor hetgeen er in de markt op dit moment gebeurt. Nogmaals, als er een ontwikkelaar is die zegt 'we lopen tegen een muur op', staat mijn deur open om met ze te spreken, maar u moet wel beseffen dat het altijd binnen de kaders moet die u ook heeft meegegeven; de structuurvisie en alle andere middelen die we hebben. Kortom, aan prikkels hebben we voldoende op dit moment, maar om op deze manier een soort opdracht mee te geven, terwijl je zelf niet degene bent die het uitvoert, is lastig en dat is hetgeen waartegen ik bezwaar maak. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u. De heer Nobel.

De heer NOBEL: Voorzitter, om allereerst een aantal misverstanden uit de weg te ruimen: ik vind niet dat het college niets doet, in tegenstelling, ik vind dat het college goed aan de slag is, maar deze motie is gewoon bedoeld als extra prikkel. Het is de VVD er veel aan gelegen om beleggers aan tafel te krijgen die willen investeren in die middensector. We kunnen ook constateren dat sommige ontwikkelingen nog niet zo snel gaan als we zouden willen. Het college, en de portefeuillehouder in het bijzonder, heeft het altijd over de ontwikkelkaart. Die ontwikkelkaart heeft u ons een jaar geleden beloofd dus als u zegt 'ik heb geen prikkel nodig',...

De VOORZITTER: Ik kijk even voor een korte tweede termijn. Kort graag, mijnheer Rip.

De heer RIP: Ik heb genoeg gehoord. Ik ben allergisch voor overbodige moties, en prikkels doen zeer dus daar heb ik ook niet veel mee en ik vind echt dat dit college alles uit de kast haalt om van iets dat jarenlang op slot zat, want het is niet van dit college dat we opeens geen woningen meer hebben, het slot van die deur af te krijgen. Ik heb daar vertrouwen in.

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen nog, gaat uw gang.

De heer KOOMEN: Ik snap de zorgen van de VVD en de teleurstelling wel, dat we meer hadden willen realiseren dan er de afgelopen jaren is gebeurd maar de vorm die nu is gekozen, qua inhoudelijke formulering, biedt naar mijn idee te weinig perspectief richting het college. Als het nu een motie ontwikkelkaart was geweest bijvoorbeeld, was het iets concreter geweest. Ik heb best goede dingen gehoord waarvan ik denk 'nou, als we daar nog nadere informatie over krijgen, of een sessie over waar dan de belemmeringen en de bezwaren zitten, college, informeer ons eens?' dat we daarmee meer vooruitkomen. Ik begrijp de zorg maar zie nog niet dat dit de oplossing gaat bieden.

De VOORZITTER: Anderen? De heer Klijn, gaat uw gang.

De heer KLIJN: Ik ben heel tevreden met het antwoord van de portefeuillehouder. Het is inderdaad een prikkel, maar wat mij betreft een motie die op dit moment niet nodig is. Ik wacht graag het overzicht af dat we binnenkort krijgen van de portefeuillehouder met alle locaties die er zijn. En als we er aanleiding toe zien, zullen we alsnog de motie die ik net noemde, waar verder niemand op in is gegaan, maar dat is niet erg, indien en als we denken dat er meer nodig is dan er gebeurt. Maar er gebeurt al heel erg veel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Berk.

Mevrouw BERK: Dank, voorzitter. Ik denk dat we een interessante discussie krijgen als we de BVR Wonen bespreken. Ik denk dat de portefeuillehouder heel goed doorheeft wat we daar willen horen. Ik zou heel graag willen dat we kijken naar mogelijkheden om het scheefwonen aan te pakken, straks misschien met de wettelijke maatregelen van de heer Blok. Daar willen we wel op wachten.

De VOORZITTER: Wethouder nog behoefte? Gaat uw gang.

Wethouder HORN: Heel kort, ik denk dat ik van mevrouw Berk en anderen goed heb gehoord wat u wilt en dat ik ook dezelfde urgentie voel om de kansen te pakken die zich nu voordoen. Ik kom daar graag bij u op terug. De locatiekaart moet op korte termijn kunnen worden afgerond dus daar kom ik ook met u op terug en dan kunnen we ook laten zien waar we mogelijkheden zien om het nog te laten versnellen.

De VOORZITTER: De heer Nobel nog en dan het laatste woord aan de heer Van der Linden.

De heer NOBEL: Voorzitter, ik wil graag nog één ding over de kantorenloods zeggen. Die is ook een aantal keer besproken. Die staat wat de VVD betreft redelijk los hiervan want het is niet nadrukkelijk niet de bedoeling om nu extra geld vrij te krijgen voor wonen, de kantorenloods is echt bedoeld voor de herstructurering dus ik vond die opmerking van de CDVP enigszins misplaatst.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden heeft het laatste woord bij dit onderwerp, gaat uw gang.

De heer VAN DER LINDEN: Alles is gezegd, voorzitter. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u zeer. De fractie van de CDVP mag een onderwerp uitkiezen.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter, er staat geen motie bij, maar ik wil het over economie en met name ondernemen hebben. Kan dat? Oké. In mijn bijdrage en de bijdrage van de VVD hebben we het over ondernemen gehad. Ondernemers worden nog steeds geconfronteerd met vele regels en beperkingen. Wat doet het college concreet om deze zorgen bij ondernemers weg te halen, of in ieder geval in gesprek te gaan? Een van de veel gehoorde klachten is dat vergunningen wel wat sneller gaan, maar dat ze bij een aantal zaken, bijvoorbeeld ondernemers die een bedrijfsruimte willen, of een huis boven een pand, tegen willekeur aanlopen. Daar wil ik graag met mijn collega's en ons college over spreken.

De VOORZITTER: Wie van u? De heer Beusenbergh, gaat uw gang. Thema economie en vergunningen.

De heer BEUSENBERGH: Mevrouw Van der Helm, u had het erover dat willekeur plaatsvindt met het oog op ondernemers. De meeste panden, winkelpanden of bedrijfspanden zijn voorzien van bestemmingsplannen. Kunt u uitleggen wat u precies bedoelt?

Mevrouw VAN DER HELM: Meteen voorzitter, of straks?

De VOORZITTER: Ik wil even een rondje maken. De heer Nobel, gaat uw gang.

De heer NOBEL: Voorzitter, dank u wel. De VVD heeft in de bijdrage ook geconstateerd dat de economie aantrekt, we hebben de collega's ook de vraag voorgelegd wat ze zouden vinden van de teruggave van leges. We zijn erg benieuwd wat onze collega's daarvan vinden. Bovendien vraag ik mevrouw Van der Helm maar ook het college wanneer een nieuw aanbestedingsbeleid komt en vinden de raadsleden ook niet dat er een nieuw aanbestedingsbeleid moet komen en niet alleen een evaluatie van het aanbestedingsbeleid?

De VOORZITTER: De heer Meiland, gaat uw gang.

De heer MEILAND: Ik was net als de heer Beusenbergh op zoek naar een voorbeeld. Ik hoop dat mevrouw Van der Helm een voorbeeld kan geven van wat ze precies bedoelt.

De VOORZITTER: De heer Vonk.

De heer VONK: De PvdA heeft de indruk dat de gemeente Haarlemmermeer heel constructief met ondernemers omgaat. Haarlemmermeer is ook een ondernemersgemeente en daar is het college op

ingesteld dus ik zie niet direct het punt dat u noemt, dat willekeur en een soort terughoudendheid bij ambtenaren wordt geconstateerd. Aan de andere kant zie ik ook het punt dat er regels zijn, die worden wel eens neerbuigend 'regeltjes' genoemd en dan bedoelt men dat regeltjes moeten worden afgeschaft. Maar regels zijn er ook om te voorkomen dat er James Bond-achtige toestanden ontstaan; James Bond gebruikt niet alleen champagne, maar is ook voorstander van overmatig geweld en rijdt ook met dure auto's dwars door de winkel heen, dat is volgens mij in het winkelcentrum niet de bedoeling en dat is geen overbodig regeltje dat wordt afgeschaft.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Misschien is het goed als mevrouw Van der Helm even de ruimte krijgt om dat punt van de willekeur toe te lichten, maar als het gaat om visie op ondernemen en het verder uitbouwen daarvan, zeker ook wat het midden- en kleinbedrijf betreft, wil ik daar nog wel even met u van gedachten over wisselen. Ik heb ook gezien in de programmabegroting dat het college voorstelt om begin 2016 een start te maken met kijken en onderzoeken, vooral voor het midden- en kleinbedrijf, wat daar gebeurt en hoe dat verder kan worden geholpen of gefaciliteerd en zoals u weet hebben we van GroenLinks nog steeds het sessieverzoek in de maak. Dat zou mooi kunnen samenvallen op dat moment. Als het daarom gaat, kom ik u zeker tegemoet, maar ik ben toch even nieuwsgierig wat u met willekeur bedoelt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm gaat daarop reageren en dan vraag ik de wethouder te antwoorden op de vragen over het aanbestedingsbeleid.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u, voorzitter. Bijvoorbeeld in Nieuw-Vennep, aan de Tarwestraat 9, is een ondernemer gevestigd die mag een woonhuis boven zijn onderneming hebben en anderhalf jaar later mag het twee huizen verderop niet. Dat is niet uit te leggen. Dat is een voorbeeld. Ik denk dat er genoeg andere voorbeelden zijn in verschillende gebieden en dan kan het zijn dat het misschien aan het bestemmingsplan ligt, maar als je een precedent schept dat het bij de één kan, vind ik dat je het ook bij de ander moet doen. Dat valt niet uit te leggen.

De VOORZITTER: Wethouder Reinders.

Wethouder REINDERS: Ik kan me voorstellen dat het in de dynamiek van deze avond de heer Nobel is ontgaan, maar ik heb gezegd dat de beleidsevaluatie in het tweede kwartaal van 2016 komt en het is goed gebruik van dit college om eerst te evalueren, eerst even na te denken, voordat we met nieuwe voorstellen komen. Uiteraard zal dat dan in een pakketje naar de raad toekomen. Ik stel voor dat we het ongeduld nog even vasthouden en dan volgend jaar, uiterlijk tweede kwartaal, daar verder over van gedachten wisselen.

De VOORZITTER: Wie van u nog op dit onderwerp? De heer Beusenberg, gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Ik had verwacht van mevrouw Van der Helm dat ze De Liede Noord zou aantippen want daar worden panden weggekocht om de ontwikkeling van het bedrijventerrein De Liede Noord mogelijk te maken. Als je dan aan de andere kant een tankstation wilt verplaatsen en het college doet dan heel moeilijk om eventueel in gesprek te gaan of het voor elkaar zien te krijgen bij de provincie, denk ik 'dan heeft u gelijk'. Bent u dat met mij eens?

De VOORZITTER: Nog anderen op dit punt? Niet, dan mag mevrouw Van der Helm dit onderwerp afronden.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter. Ja, daar zie ik ook wel een punt, mijnheer Beusenberg, als u uitgepraat bent wil ik u graag aankijken en dat beamen. Maar hij doet het niet, dus dan ga ik gewoon verder.

We hebben ook een voorbeeld gehad in Vijfhuizen over het tankstation dat naar de IJweg zou worden verplaatst. Daar was dan toch de vraag van de nieuwe ondernemer om een bedrijfspand neer te zetten. Dat soort zaken, bedoel ik te zeggen, als we willen dat in deze gemeente de economische ontwikkeling op gang komt, moeten we toch – natuurlijk zijn de regels er niet voor niets – richting de ondernemers een beetje meedenken, dat mag wel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Ik meld u dat de heer Meijer de vergadering heeft verlaten, ook om gezondheidsredenen en ik meld u dat de fractie van Onafhankelijk Liberaal nog een wijziging heeft aangebracht op de motie met betrekking tot het referendum. Het dictum 'draagt het college op' wordt nu 'om in het voorjaar van 2016 een referendumverordening op te stellen'. Daarmee is een tijdsaanduiding opgenomen in die motie van Onafhankelijk Liberaal.

De volgende fractie die een onderwerp mag kiezen is de PvdA. Mevrouw Eveleens.

Mevrouw EVELEENS: Dank u, voorzitter, het zal u niet verbazen dat het gaat over het allerbelangrijkste waar we mee te maken hebben, namelijk de decentralisaties in het Sociaal Domein. We hebben een motie ingediend samen met D66 over het vertrouwen in professionals en het toekennen van een eigen budget ter preventie en we hebben van de portefeuillehouder de toezegging gehad dat dat eraan komt. Dus we zijn er bijzonder blij mee dat het college dusdanig meedenkt en eigenlijk onze lijn volgt, namelijk dat we gaan voor innovatie en vertrouwen. En we hebben het congres Pionieren in de polder gehad wat ook een oproep van de professionals was 'geef ons de ruimte om onze kennis en kunde in te zetten'. Ook ten aanzien van de motie MeerMonitor hebben we een toezegging gehoord van het college. Ik denk dan alleen maar 'wat is het heerlijk dat iedereen zo meedenkt en dat we met zijn allen zulke goede plannen hebben'.

Ten aanzien van werk, blijft natuurlijk ieders focus dat iedereen mee kan doen en wat de PvdA betreft zullen we daar scherp op blijven. En nog een keer extra misschien, onze fractievoorzitter heeft daar ook al aandacht voor gevraagd, de ontschotting in het Sociaal Domein is echt een wezenlijk iets om integraal aan te pakken en ook eens even over de randjes heen te kijken zodat we de inwoners die dat nodig hebben, ook echt de zorg kunnen bieden die ze nodig hebben.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de heer Boscher.

De heer BOSCHER: Dank u wel, voorzitter. Kan ik uit de woorden van PvdA nu opmaken dat ze de motie over de Meer-teams niet in stemming brengen? Onze grootste kritiek op deze motie was namelijk dat die te gedetailleerd was en te veel kaders meegaf en wij kunnen ook heel goed uit de voeten met de toezegging van het college. We hebben ook het idee dat de expertise daarvoor bij het ambtenarenapparaat ligt en bij de professionals in het veld en die uiteindelijk dit soort minuscule kaders – waarom 3% en waarom alleen Meer-teams? – veel beter kunnen vaststellen dan wij. Dus gaat u die motie nog indienen of niet?

De VOORZITTER: We doen even een rondje, mevrouw Eveleens. De heer Spijker, gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, ik heb een vraag aan de portefeuillehouder. Ik hoop niet dat de Meer-teams worden overladen met een enorme berg papieren die ze moeten invullen als ze nieuwe goede ideeën hebben ingebracht. Dan denk ik dat ze daarna weer heel veel tijd moeten gaan invullen met dat doen. Dat zou natuurlijk zonde zijn.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u voorzitter. Ik vind het voorstel van de PvdA en D66 om de Meer-teams een eigen budget te geven een heel goed voorstel in de ontwikkeling en professionalisering van het team zelf. Waar ik nog wel zorgen over heb, is een andere professionaliseringslag en dat is dat de leden van de Meer-teams eigenlijk nog steeds gedetacheerd zijn vanuit andere instellingen, andere organisaties. Kan er bij het eventueel toekennen van eigen budget ook naar worden gekeken dat de Meer-teams ook een eigen entiteit worden waar niet meer gedetacheerde mensen in zitten, maar gewoon zelfstandige professionals die in een meer ontschotte situatie, zoals waar mevrouw Eveleens het over had, aan de slag gaan met cliënten?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, ook ik sluit me aan bij het blijde gevoel dat beide moties die mij beide heel erg aan het hart gaan, enthousiast zijn ontvangen. We kijken met heel veel belangstelling uit naar hoe dat eruit gaat zien. Wat ik nog wilde inbrengen hier, sluit aan bij wat mevrouw Eveleens noemde. We hebben dat congres gehad en wat op mij ontzettend indruk maakte was een van de dagvoorzitters die vertelde 'soms is er een piepklein probleem, een huurachterstand van € 1.200,00 en daar gaan we dan een traject op zetten en als je alles bij elkaar optelt hebben we na een jaar € 60.000,00 uitgegeven en dan is zelfs nog de vraag of iemand is geholpen'. Daarom pleiten we voor een soort freezone in Sociaal Domein en 'speelgeld' is in dit geval niet het goede woord, maar gewoon een budget waarmee mensen snel kunnen schakelen en problemen kunnen oplossen en daarna kijken we hoe we dat dan weer rechtbreien. Desnoods wordt het een lening, maar soms is het gewoon zo duidelijk dat er iets kleins moet gebeuren om iets ergers te voorkomen, dus ja. We zijn heel erg benieuwd hoe u dit gaat uitwerken. We hopen nog een keer een bevestiging te krijgen dat u de MeerMonitor echt gaat doen, dan kunnen we daarover even in de fractie beslissen wat we precies met de motie doen. Als u ons dat plezier wilt doen, graag.

De VOORZITTER: De heer Koning.

De heer KONING: Ik vind het een heel sympathieke motie, maar moet toch voor twee dingen waarschuwen dat is in de eerste plaats dat bij dit soort zaken eigenlijk vooraf heel duidelijk moet zijn wat wel en wat niet kan. Bijvoorbeeld met betrekking tot het voorbeeld van die huurschulden, als duidelijk is bij Ymere dat de gemeente geen huurschulden vergoedt, zitten ze bovenop de invordering en als je een maand achter bent, komt er gelijk actie. Op het moment dat ze weten 'als er huurschuld is, lost de gemeente dat wel op', heb je werkelijk de ene uithuiszetting na de andere. Ik moet er dus voor waarschuwen, als je een keer een uitzondering maakt voor iets, gaat dat als een lopend vuurtje. En het tweede punt, dat vind ik ook heel belangrijk, is: we zitten al met ruimte voor de professional, nu nog meer ruimte, dan gaat het wel erg veel uitmaken welke professional je precies treft.

De VOORZITTER: De heer Jhinnoe, wilde u? Gaat uw gang.

De heer JHINNOE: Dank u wel voorzitter. Als reactie ten eerste blij met de instemming van de portefeuillehouder. Ten tweede wil ik graag reageren op de VVD. Die 3% komt niet uit de lucht vallen, dat komt van een pilot van de gemeente Rotterdam, en in de motie staat ook 'tot 3%' dus graag laat ik het aan het college over om te kijken 'hebben we 1% nodig, of 1,5%?' Die motie geeft daar voldoende ruimte voor.

Ten tweede een reactie op het CDA, laten we nu vertrouwen geven aan de professional. We zetten ze juist aan de voorkant om de beslissing te kunnen maken. We moeten ze nu alleen nog een portemonnee meegeven en we kunnen dat heel goed aan hen overlaten, dat denk ik echt. Anders moeten we ze niet aan de voorkant zetten.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u op elkaar wilt reageren maar ik ga eerst vragen of mevrouw Van de Meeberg nog een bijdrage wil hebben aan dit debat en dan ga ik naar mevrouw Eveleens, de wethouder en dan krijgt u nog even de gelegenheid om kort op elkaar te reageren. U was nog niet klaar? Het was zo'n mooie afronding.

De heer JHINNOE: Nee, ik was nog niet klaar, voorzitter. De motie begint over het Meer-team omdat het daar in eerste instantie over gaat, maar ik hoor dat de portefeuillehouder dat graag breder wil trekken en dat kan ik alleen maar toejuichen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik ben even in verwarring, ik kreeg eerst het idee dat de motie misschien wel zou worden ingetrokken en ik hoor net weer een vurig betoog van niet. Ik ben erg benieuwd wat eruit komt. Ik wilde reageren op mevrouw Ballieux, ik was ook bij dat symposium. Ik heb dezelfde verhalen gehoord, echt onzinnig. Ik vraag me af of je dat met alleen geld oplost. Het is een manier van denken, misschien wel des ambtenaars, die echt moet veranderen en met alleen geld los je dat niet op. Verder – ik weet niet meer wie dat zei – wat betreft administratieve lasten, dat is wel een vraag die ik ook heb. De klacht die we veel horen uit het veld betreft de ongelooflijke administratieve lasten die professionals nu al hebben. Ik maak me zorgen, want als je die verantwoordelijkheid geeft, moet je op het moment dat je verantwoordelijkheid hebt, ook verantwoording afdragen, of dat niet te veel wordt.

De VOORZITTER: Mevrouw Eveleens.

Mevrouw EVELEENS: Mijnheer Boscher, ik weet nog niet of we de motie gaan intrekken want dat hangt ook nog af van het antwoord van de portefeuillehouder en bovendien heeft de heer Jhinnoe ook al aangegeven dat we niet zeggen 'het moet 3% zijn en het moet alleen naar de Meer-teams'. Dat was een aanzet. We wachten even het antwoord van de portefeuillehouder af, dan gaan mijnheer Jhinnoe en ik in ieder geval even met elkaar in overleg want D66 en PvdA hebben deze motie samen ingediend dus daar ga ik niet alleen over. Dat in antwoord op uw opmerking.

Ik ben blij dat de heer Koning van het CDA zo veel vertrouwen in de professionals heeft. Met andere woorden, ik vind het een beetje jammer dat u zo reageert want u gaat van het negatieve uit en wij willen juist van de kracht van de professionals en het positieve uitgaan.

Met betrekking tot mevrouw Van de Meeberg en de administratieve lasten, denk ik dat er wel een modus voor kan worden gevonden. Ook daarin moet je vertrouwen geven, en de administratieve lasten komen niet zozeer daar te liggen, denk ik. Je moet mensen ook de kans geven, een professional bedenkt 'met deze oplossing zou mijn cliënt het beste geholpen zijn, bij welke aanbieder moet ik langs en welke formulieren moet ik dan invullen want daar moet ik heel veel andere formulieren voor opzoeken en invullen' en dat is bij de ene aanbieder veel meer dan bij de andere. Wat we hiermee proberen te bereiken is ook de administratieve last te beperken, de professional denkt 'ik ken iemand waarvan ik zeker weet dat mijn cliënt daar het beste mee geholpen is en daar kan ik dan naartoe'. Daarmee bespaar je tijd en ook geld en ik denk ook administratieve lasten, maar ons verzoek is ook aan het college dat verder uit te werken. Niemand zit te wachten op nog meer papierwerk. Daar ben ik van overtuigd.

Bij mevrouw Ballieux voel ik vooral ondersteuning en blijdschap dus daar ben ik ook blij mee.

Mijnheer Van Dijk, ben ik een beetje kwijt, niet dat ik mijnheer Van Dijk kwijt ben, want die raak ik nooit kwijt maar...uw vraag is me even ontschoten want ik heb ook geen pen bij me.

De VOORZITTER: Had u een vraag gesteld, anders ga ik eerst naar de wethouder en dan kunt u daarna nog. U mag het dadelijk afronden en als u een pen wilt hebben, is de griffier zeker bereid u een pen te geven. Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter, volgens mij zijn we het op heel veel punten eens. Ik heb in eerste termijn gezegd dat als het gaat over een regelvrij budget, om het zo maar even te noemen, of een freezonebudget – misschien ook een mooie term, maar we mogen niet te veel Engels gebruiken heb ik altijd begrepen – het goed is om daarover na te denken met de professionals zelf. Ik heb al gezegd dat dat breder kan dan alleen bij de Meer-teams. Ik was van de week bij een bijeenkomst waar de GGD Vangnet en advies vertelde over hoe zij met verwarde mensen omgingen en dat ze daar ook wel eens tegenaanlopen, dat net dat eerste stapje dat ze nodig hebben een beetje geld is en dat ze dat gewoon niet hebben. Het gaat er niet om veel meer administratieve last mee te brengen. Dan moet je inderdaad zeggen 'dat is aan de professional' en achteraf moet die natuurlijk wel met een lijstje verantwoorden waaraan hij het heeft besteed, zodat we kunnen zien dat het inderdaad rechtmatig is maar niet met een hele papierwinkel want dan schiet het zijn doel voorbij.

Ik ben het ook met iedereen eens dat geld niet het allerbelangrijkste is. Het is vaak net even dat ene zetje dat je kunt geven waardoor je iets dat vastzit in beweging kunt krijgen of een noodsituatie net even kunt beredderen zodat je net even wat meer tijd koopt om een oplossing te maken. Volgens mij komen we daar met u nog over te spreken als we daar een voorstel voor hebben.

Als het gaat om de MeerMonitor, is al door mijn collega toegezegd dat we in het tweede kwartaal nog eens een overzicht geven van wat we allemaal doen en samen met u kijken wat u dan precies nodig heeft om daar verder een waardevolle monitor aan te hebben, maar niet om nog veel meer te gaan meten want dat wordt eigenlijk al iets te veel gedaan naar onze zin. Maar misschien dat er nog wat witte vlekken zijn die we met elkaar moeten oplossen.

De VOORZITTER: Ik had mijnheer Van Dijk beloofd dat ik als eerste bij hem terugkwam, dan kom ik bij u, mijnheer Boscher. Gaat uw gang.

De heer VAN DIJK: Voorzitter, mijn woorden maken weinig indruk denk ik. Ik heb wat gezegd over de dubbele loyaliteit van de mensen die in het Meer-team zitten die gedetacheerd zijn en dat dat wel een punt van zorg is. Wat ook een punt van zorg is, is dat je niet zomaar een budget moet geven maar echt gericht op inkoop, niet dat het besteed wordt aan achterstallige huur die niet betaald is. Het moet echt gericht zijn op het inkopen van zorg. En over de dubbele loyaliteit die in het Meer-team zit, als je ze zelfstandig wilt maken en professionalisering wilt doorzetten, betekent dat dat het een eigen club moet worden die ook echt aan de slag kan op het gebied waar ze goed in zijn, vanuit de ontschottere situatie waarover mevrouw Eveleens het ook had.

De VOORZITTER: Mijnheer Boscher, gaat uw gang.

De heer BOSCHER: Dank u wel voorzitter. Ook ik ben blij met de toezegging van het college om in ieder geval de gedachte achter de MeerMonitor te omarmen. We hebben het al heel vaak in deze raad erover gehad, als het om de inhoud van de motie gaat, is mijn fractie toch een beetje in verwarring. Aan de ene kant hebben we dan de motie MeerMonitor, maar we hebben ook de Transformeerlat. Als ik kijk wat in uw MeerMonitor staat voorgesteld aan onderwerpen als het gaat om outcome, participatie, betrekken van wijken, wijkgericht werken, vind ik dat ook allemaal terug in de Transformeerlat. En zelfs de termijn, de Transformeerlat zou begin 2016 aan de raad worden voorgelegd en u vraagt in de MeerMonitor ook om 2016. Zijn we dan niet twee processen parallel aan elkaar aan het ontwikkelen en kunnen we dat niet veel beter in elkaar schuiven? Ik wil graag weten wat de portefeuillehouder daarvan vindt.

Mevrouw BALLIEUX: Ik ben blij dat u daarover begint. Er zijn natuurlijk, zoals dat vaker is, ontwikkelingen, ook op landelijk niveau, we verzinnen hier niet als enige hoe dit moet, de commissie BBV is hier ook mee bezig, dat haalde de wethouder ook terecht aan en er zijn heel veel andere gemeenten die er ook mee bezig zijn. De Transformeerlat is een project hier dat nu onder andere loopt in Overbos. Wat de motie vooral bedoelt te doen is dat we dat nadrukkelijk gaan gebruiken als sturingsinstrument voor de raad, dus niet voor de ambtenaren, maar dat we zoals je bijvoorbeeld de verbijzonderde interne controle hebt, gewoon een soort tabel hebt waarin staat afgevinkt wat hebben we allemaal hebben gedaan op de diverse dingen en dat we dat dan heel inzichtelijk kunnen maken. Ik vind namelijk dat we echt niet meer kunnen uitleggen aan onze inwoners dat we op de kengetallen en indicatoren sturen die we nu hebben. Het is bedoeld als support voor dit hele proces.

De VOORZITTER: Heel kort, de heer Boscher.

De heer BOSCHER: Dat ben ik helemaal met u eens en daarom kijk ik ook naar de Transformeerlat; begin 2016 zal een voorstel aan de raad worden gedaan over een set aan indicatoren waarmee de raad kan sturen op de resultaten in het Sociaal Domein. Dat zijn niet alleen harde cijfers, maar ook outcome als het gaat om wijkgericht werken, et cetera, et cetera.

De VOORZITTER: mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Onze fractie vindt dat dit best langzaam gaat. We gaan zo direct bespreken wat we hieraan gaan doen. We hebben de toezegging gehoord en daar zijn we heel blij mee. We willen vooral dit proces versnellen want ik moet eerlijk zeggen dat ik het ook bureaucratisch vind zoals we nu met kengetallen en indicatoren aan het werk zijn. Ik snap dat het een lange historie heeft. Die historie heb ik met een andere pet op ook zelf gezien, toen heb ik me er ook wel eens over verbaasd dat het zo gaat. We wachten het even af. Ik ga even in de fractie bespreken hoe het verder gaat.

Ik wil nog een ding zeggen over bureaucratie. We hebben het heel vaak over bureaucratie voor professionals en ik moet zeggen dat daar ontzettend veel geld in omgaat. Dat zouden we bijna kunnen uitrekenen als we het toch over geld hebben, maar wat we vooral ook niet moeten vergeten is dat dit ook heel veel tijd en geld vraagt van mensen die zorg nodig hebben. Het was gisteren de Dag van de Mantelzorg en dan blijkt dat de mensen een paar uur per week bezig zijn met administratie om hun zorg te regelen en dat wil ik heel nadrukkelijk hier een keer zeggen. Het is vaak zo dat mensen met de zorgverzekering iets te regelen hebben, hier in de gemeente iets te regelen, dan moet er nog bij het UWV iets worden geregeld en het is allemaal ontzettend ingewikkeld en het zijn allemaal aparte stromen voor die mensen. Het kost heel veel tijd. Daar wil ik een hartstochtelijk pleidooi voor houden. Vindt u dat ook niet belangrijk?

De VOORZITTER: De heer Koning.

De heer KONING: Dank u wel. Ik heb twee onbedoelde neveneffecten genoemd van deze motie. Die komen voort uit de praktijk. Wat ik heel jammer vind, is dat mevrouw Eveleens en de heer Jhinnoe niet de legitimiteit van de argumenten toetsen, maar zich ervan afmaken met 'mijnheer Koning heeft geen vertrouwen in onze professionals'. Dat vind ik veel te kort door de bocht en dat is niet mijn stijl en dat wilde ik even kwijt.

De VOORZITTER: Het lijkt me handig dat de heer Jhinnoe als hij dat wil, daar meteen op reageert.

De heer JHINNOE: Voorzitter, we hebben deze motie ook vanuit de praktijk geschreven. We zijn maandagavond bij een bijeenkomst geweest over het Sociaal Domein en daar hoorden we juist van die groep, van de professionals, zoals de wethouder zegt, we willen net dat kleine beetje meer bete-

kenen maar we missen de portemonnee om dat soort zaken te doen. Ook onze voorbeelden, ook deze motie komt uit de uitvoering vandaan.

De VOORZITTER: De heer Koning heel kort.

De heer KONING: Laatste keer, als u zich laat leiden door de praktijk, ga ik er ook van uit dat u op mijn opmerkingen, ook voortkomend uit ervaringen, inhoudelijk reageert. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, laatste spreker en mevrouw Eveleens rondt af. Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter, ik wil het over de motie MeerMonitor hebben en dan kan ik als mede-indiener natuurlijk ook een pleidooi houden waarom ik denk dat het meer is dan waar de heer Boscher het net over had, want een sturingsinstrument met alles en alle partners dat je monitort, dat je regelmatig voorlegt, dat je meeneemt misschien ook wel in de P&C-cyclus, is een heel ander instrument dan wat nu als pilot wordt uitgezet en eenmalig naar ons toekomt.

De VOORZITTER: Dank u. Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. Om te beginnen met de heer Van Dijk. Ik ben het niet met hem eens, als we echt vertrouwen hebben in de professionals, maakt het in principe niet uit waar die mensen op de loonlijst staan. Of ze gedetacheerd zijn of niet. Ik heb zelf twee keer een casusoverleg mogen meemaken in een Meer-team en ik kan echt merken dat die mensen echt vanuit hun professionaliteit kijken 'hoe kunnen we dit gezin of deze casus zo goed mogelijk aanpakken?' Ik heb niet het idee dat het daar afhankelijk van is en we moeten natuurlijk in de toekomst kijken hoe we die Meer-teams echt gaan borgen, dat ben ik wel met u eens want we hebben dit natuurlijk als pilot opgezet, of het is een begin. Misschien dat we later tot andere conclusies komen.

Nog even over de MeerMonitor. Mijn collega zei het al, we doen aan ontzettend veel monitoringsinstrumenten mee, er zijn geloof ik wel dertien rijksmonitoren waar we aan mee doen, de Transformeerlat is er eentje en er zijn er nog meer. We hebben ook ons eigen onderzoek en statistiek waarmee we werken en daarom denk ik dat het goed is die informatie eens voor u bij elkaar te brengen en dan met elkaar het gesprek te hebben; zijn er witte vlekken of kunnen we het op een andere manier voor u inzichtelijk maken zodat u resultaten ook makkelijker kunt vertalen in sturing? Ik denk dat dat het goede gesprek is.

De BBV, waar allerlei instrumenten straks worden opgelegd werd ook nog genoemd door mijn collega. In den lande zijn er natuurlijk heel veel pilots gaande dus daar gaan we gewoon van leren en met u kijken naar wat er echt nodig is, maar we begrijpen de behoefte en ik denk dat dat het meest essentieel is.

Ik weet niet of ik nu nog iets heb laten liggen? Nee. Volgens mij is dat wat ik nog wilde toevoegen.

De VOORZITTER: Dan is het afrondend woord aan mevrouw Eveleens.

Mevrouw EVELEENS: Dank u voorzitter. Nog even mijnheer Van Dijk, ik vergeet u dit keer echt niet. Over de oplopende huurschuld bij Ymere, Ymere zou wel gek zijn om de huurschuld dusdanig op te laten lopen dat dat uiteindelijk bij een Meer-team terecht komt, dus die zullen er echt bovenop blijven zitten. Maar soms krijgt ook Ymere het niet voor elkaar om door allerlei omstandigheden een huurschuld die oploopt te voorkomen en dan zou het heel mooi zijn om te voorkomen dat, zoals mevrouw Ballieux ook zei, we de problemen € 60.000,00 laten kosten voor ons allemaal, in plaats van € 1.200,00 huurachterstand. Dus ik geloof niet dat Ymere het zover laat komen dat we continu alleen maar huurschulden aan het aflossen zijn.

Wat betreft overleg met de heer Jhinnoe; we hebben heel goed non-verbaal contact en ik denk dat ik kan aankondigen dat we onze motie kunnen intrekken omdat we de toezegging van de portefeuillehouder hebben gehoord. Non-verbaal, ja. Maar wij voelen elkaar heel goed aan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan is motie 5 ingetrokken. Dan is het woord aan de fractie van GroenLinks. U was net in beraad welk onderwerp u zou doen, ja, mevrouw Mulder, gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Daar zijn we best blij mee, want we hadden duidelijk een onderwerp uitgekozen nadat de monitor al was besproken en dat is ruimtelijke ordening. Dat kun je op heel veel manieren benaderen, zeker in het kader van de begroting. Ik kan een aantal onderwerpen noemen waar we het met elkaar over kunnen hebben. In eerste instantie is het zo dat we ons moeten voorbereiden op de Omgevingswet. Op die nieuwe Omgevingswet moeten we in 2018 zijn ingericht in dit huis en dat betekent dat daar geld in gepompt moet worden. Daar wordt wel het een en ander voorbereid, maar de hele gemeentelijke structuurvisie moet worden aangepast. Daar hebben we het eigenlijk helemaal niet over gehad met elkaar, maar dat zal toch wel wat met zich meebrengen. Dat betekent dat we als raad ook wel het nodige moeten gaan inbrengen vermoed ik, dus in die zin denken we dat het nu moeilijk te voorzien is in de begroting voor het komende jaar wat de impact zal zijn, maar ik verwacht wel dat we naar de meerjarenbegroting daar nog wel met elkaar over komen te spreken, als het gaat om 'hoe gaan we dat doen met die ruimtelijke ordening?' Waar ik het met name over wil hebben zijn de risico's; hoe krijgt alles wat we op het gebied van ruimtelijke ordening doen zijn beslag in de financiële resultaten? Het is al wel door meerdere partijen genoemd, hoe zit het met de impact van de omlegging van de A9, hoe zit het met de impact van het Luchthavenindelingsbesluit op wat wij hier in de polder willen? Hoe zit het inderdaad, we hebben het er al over gehad, met die 380 kV, dat lijkt allemaal afgedekt, maar dat vragen we ons af want willen mensen daar wel wonen in de Westflank op het moment dat die 380 kV misschien helemaal niet ondergronds gaat? Daar zijn best punten en risico's in te benoemen. Als we bijvoorbeeld kijken naar – is dat economie of inrichting van de ruimte? – ook een thema, hoe gaat het met de ontwikkeling van de bedrijventerreinen?

De VOORZITTER: Maakt u het niet te breed hè, want het is tien minuten.

Mevrouw MULDER: Nee, dat begrijp ik. Maar ik geef wat te kiezen aan mijn collega's en ik geef aan, voorzitter, ik vind het fijn dat u dat doet want dan daagt u me nog wat uit, dat er heel veel risico's in zitten, inrichting met het water, wegeaanleg, het groen. Kortom, ik wil wel eens horen wat mijn collega's vinden. Of zij beamen dat die risico's erin zitten en dat we daar niet te licht over moeten denken met elkaar.

De VOORZITTER: De heer De Baat. Gaat uw gang.

De heer DE BAAT: Ik wil graag eerst inhaken op uw inbreng met betrekking tot de Omgevingswet. Die zit eraan te komen en daar wordt in de begroting over gesproken. Ik wil vragen hoe u erin zit met betrekking tot de stappen die moeten worden genomen. Dat gaat 1 januari 2018 in, vindt u het ook niet belangrijk dat er vast een inventarisatie wordt gemaakt in deze gemeente van welke beleidsregels er nu allemaal zijn in het proces, de opmaat naar de nieuwe wet?

De VOORZITTER: De heer Vonk, gaat uw gang.

De heer VONK: Zo laat op de avond is dit een beetje een vrij onderwerp geworden, ruimtelijke ontwikkeling. Er staat geen motie op de agenda. Luchthavenindelingsbesluit wil ik nog even noemen, dat is zeker heel belangrijk als we extra woningen willen bouwen. Daar zou je twee kanten op kunnen denken; zou het ook niet mogelijk zijn om woonvormen te benoemen als hotelachtige faciliteiten voor wat

langer verblijf waardoor de verblijfsmogelijkheden in het Luchthavenindelingsbesluit wat ruimer worden? Want een hotel mag je namelijk wel bij Schiphol bouwen en woningen op dit moment niet. Daar zou je best eens over kunnen denken, of er niet wat rek zit in het Luchthavenindelingsbesluit. Daar wil ik even bij laten.

De VOORZITTER: De heer Koomen.

De heer KOOMEN: Ik hoorde heel veel vragen, maar niet zo heel duidelijke standpunten om op te reageren. Uiteindelijk begreep ik dat de vraag was 'ziet u risico's?' Ja, wij zien risico's, zeker in een aantal grote projecten, maar die zijn ook benoemd en ingeschat en we vertrouwen wel op die inschatting en mocht dan tussentijds blijken dat dat anders uitpakt, verwachten we gewoon netjes geïnformeerd te worden. Ik hoop dat ik daarmee uw vraag heb beantwoord. Verder heb ik geen behoefte om op dit tijdstip nog vrij te filosoferen, wel graag dadelijk met een biertje erbij.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip. Gaat uw gang

De heer RIP: Ik hoor u heel veel dingen zeggen en kan er van alles bij verzinnen en filosoferen ook. De zorgen deel ik ook, als het om financiële zaken gaat, maar om dat even in tien minuten te doen... De heer Vonk zei al iets over het LIB. Daar hebben we het ook al een paar weken over, dus daar sluit ik me maar bij aan. Als we het op een ander moment kunnen doen, mevrouw Mulder, graag, want we zitten volgens mij wel ongeveer op dezelfde frequentie.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Ik kan er niets aan doen dat we nog op een laat tijdstip over de begroting praten, zo is het nu eenmaal. Dat doen we wel vaker en dat is ook een goede zaak. Ik hoor wel veel ondersteuning voor mijn standpunt dat we hier een onderwerp bij de hand hebben dat vergaande impact zal hebben de komende jaren als het gaat om ruimtelijke ordening, Omgevingswet, Luchthavenindelingsbesluit en vooral de risico's.

Als mij naar standpunten wordt gevraagd, ik wil het niet meteen op de spits drijven, maar er staat in de begroting eigenlijk ten aanzien van de inschatting van het risico van de A9 helemaal niets. Er staat dat er onderhandeld moet worden over het verminderen van het risico. Dat kan gigantisch zijn, misschien is het wel € 50 miljoen waarover we praten, snapt u? Ik denk dat we zeker met elkaar daarover door moeten praten, want naar ons idee is dat nog niet voldoende afgedekt. Dat ben ik niet eens met D66 die zegt 'het is allemaal wel ingeschat' dat geloof ik niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee en dan de heer De Baat.

Mevrouw SEDEE: Ik wil iets zeggen over de Omgevingswet.

De heer DE BAAT: Ik wil een punt van orde maken, ik sta hier al een hele tijd te vragen om het woord en u geeft mij geen antwoord.

De VOORZITTER: Ik houd al de hele avond de lijn aan dat de tweede ronde voor de raadsleden die al eerder hebben gesproken na de...U had nog niet de gelegenheid gehad om de heer De Baat te antwoorden? Dan mag u dat eerst doen want dat is sowieso goed.

Mevrouw MULDER: Ik zal kort zijn, mijnheer De Baat, dan kunt u weer daarop reageren. U vroeg mij wat ik dacht dat er zou moeten gebeuren ten aanzien van de Omgevingswet, of die inventarisatie moet plaatsvinden. Ik denk en verwacht dat dat deels al gebeurt op dit moment. Daar hebben we nog

geen rapportage of zo van gezien, maar ik neem aan dat die inventarisatie allang plaatsvindt, maar een structuurvisie helemaal opnieuw gaan maken, dat kunnen we niet vragen en dat moeten we ook zeker niet doen, want dat ligt er en dat is zo'n gigantisch proces dat kunnen we nu niet van de ambtelijke organisatie verwachten, denk ik. Maar dat er geïnventariseerd moet worden, ben ik met u eens, voor de knelpunten.

De VOORZITTER: Dan eerst mijnheer De Baat en dan mevrouw Sedee, dat vindt zij wel goed.

De heer DE BAAT: Als antwoord hierop, ik denk dat het belangrijk is dat die inventarisatie wordt gemaakt. We kunnen het college vragen of er inderdaad op dit moment al een inventarisatie plaatsvindt en dan vervolgens afspraken maken over het vervolg. Ik denk dat dat een goede vraag aan het college is en we vinden dat dat moet gebeuren want we hebben nog geen informatie dat dat gebeurt.

Een opmerking aan de PvdA over LIB en woningbouw, de PvdA heeft net de kans gekregen om een extra stimulans aan de woningbouw te geven en die heeft ze laten liggen. Dus het heeft nu geen zin om daar klein bier nog wat aan toe te voegen.

Dan nog een keer naar u, mevrouw Mulder, met betrekking tot uw betoog over risico's. Daar hebben we het nu niet over in de begroting, daar is het MPG voor. Alle risico's in projecten worden keurig benoemd, we hebben altijd naar het college gezegd hoe fantastisch het dat doet. Dus ik denk dat we op dat punt op dit moment geen discussie hoeven te hebben.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Voorzitter, ik wil iets zeggen over de Omgevingswet. Het is een enorme prestatie die daar wordt geleverd door de rijksoverheid en wat ik graag wil vragen aan het college of er op regelmatige basis iets van een opleiding of uitleg kan komen voor de Omgevingswet want het implementeren van de Omgevingswet wordt een operatie vergelijkbaar met die van de decentralisatie van het Sociaal Domein. Daar wil ik graag een reactie op.

De VOORZITTER: De wethouder heeft ook aangegeven graag te willen reageren op het punt van de Omgevingswet. Eerst nog de heer Vonk.

De heer VONK: Even heel kort reagerend op de heer De Baat, hij doet net alsof de PvdA hier kansen laat liggen, maar dat is niet zo. De VVD heeft hier kansen laten liggen door niet zelf een behoorlijke motie te maken, maar eentje die bedoeld is als prikkel voor het eigen college en dat snap ik helemaal niet want dat heeft het college helemaal niet nodig en ik vind het een raar verwijt dat u zegt dat wij hier kansen laten liggen. Dat waren mijn woorden.

De VOORZITTER: Heel kort, mijnheer De Baat, we gaan het onderwerp wonen niet herhalen.

De heer DE BAAT: Begrijp ik er dan uit dat als we de tekst aanpassen, u bereid bent om mee te doen in een volgende sessie?

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Even over de Omgevingswet, mevrouw Sedee zei het net, het is een majeure operatie. Ze haalde de decentralisatie van het Sociaal Domein aan, maar ik schat in dat het misschien nog wel mat meer majeur is. Ik wil het even voor u schetsen, we gaan van 5000 wetsartikelen naar 350, van 120 ministeriële regelingen naar 10, van 120 algemene maatregelen van bestuur naar 4 en van 26 wetten naar één Omgevingswet. Dat heeft nogal wat impact. In 2019 moet het er allemaal zijn. Het is de gemeente ook ernst om daar goed invulling aan te geven vandaar ook dat u allen vorige

maand bent uitgenodigd voor een informatieve sessie 'wat staat er allemaal te wachten met die Omgevingswet? Welke stappen gaan we allemaal met elkaar doorlopen om uiteindelijk in 2019 klaar te zijn?' Mevrouw Mulder zegt 'die structuurvisie moet helemaal worden herschreven'. Gelukkig hoeft dat niet want we zijn een heel eind op dreef met onze huidige structuurvisie want de gemeente zal zelf een omgevingsvisie moeten maken, dat is ongeveer een structuurvisie waarin je bepaalt wat wel en niet mag, even plat gezegd, een heel groot bestemmingsplan voor de hele gemeente maar dan met de bril van de Omgevingswet op. Uiteraard nemen we u als raad mee. We vinden het heel belangrijk dat u wordt meegenomen in wat er allemaal gaat gebeuren want u zult als raad de omgevingsvisie moeten vaststellen. Dan is het wel fijn om te weten waarover het allemaal gaat en hoe bepaalde zaken in de steel zitten. Daarom gaan we ook een plan van aanpak maken. Dat komt begin 2016 gereed. Het zal ook tijd en geld en capaciteit vergen en de eventuele financiële claim die daaruit voortkomt wordt in de Voorjaarsnota 2016 gepresenteerd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, ik hoor de portefeuillehouder iets zeggen dat ik wil corrigeren, ik heb juist gezegd 'niet de hele structuurvisie aanpassen, dat mogen we niet van de ambtelijke organisatie verwachten' omdat ik vind dat we zeker, ondanks dat het een zeer majeure operatie is en daarom begonnen we daar ook over, nog steeds ook op het geld moeten letten. We zien dat het gaat landen in de Voorjaarsnota, zoals u aankondigt. Dat zien we tegemoet. Ik sluit aan bij mijn collega van het CDA die mij daarin heeft gesterkt dat we zo snel mogelijk uw plan van aanpak willen zien want als dat inderdaad zo majeur is als wij met elkaar denken, wordt dat hoog tijd. Dan zitten we begin 2016 en hebben we nog krap twee jaar. Daar wil ik mee besluiten en ik ben blij dat mijn collega-raadsleden het gevoel voor urgentie hierbij delen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dames en heren, ik wil u erop wijzen dat we nog vier clusters te gaan hebben en als we het tempo halen van gemiddeld tien minuten, wat we niet doen, wordt het al 23.45 uur voordat we aan de laatste schorsing toe zijn. Dus ik kan me voorstellen dat sommigen van u wat versnelling in het debat willen. De uitdaging is of het CDA die aangaat. Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Voorzitter, dank u wel, ik zal het niet zo lang maken. Het cluster dat ik wil bespreken is eigenlijk behalve het Sociaal Domein zo'n beetje de hele begroting, de onderwerpen uit de begroting tenminste. Dat is namelijk controle van de raad, economie, duurzaamheid, transparantie, die verzin ik er maar even bij. Het gaat over het volgende. Ik neem u mee naar een paar weken geleden toen we met elkaar een bestemmingsplan hebben gewijzigd van De Groene Hoek om daar zonnepanelen mogelijk te maken. Het CDA was daar overigens niet voor maar het is een raadsbesluit en we leggen ons daarbij neer. Ik heb nog eens nagedacht over het besluit en wat blijkt? De meeste zonnepanelen, dat weet u allemaal, worden gefabriceerd in Maleisië, China en je kunt je afvragen of dat nu zo duurzaam is. We doen allemaal graag aan duurzaam en we willen graag hernieuwbare energie. De wethouder is daar ook heel erg op gebrand, of het nu windenergie is of zonne-energie, dat vinden we allemaal belangrijk uiteraard. Maar moeten we eigenlijk niet verder kijken dan de grenzen van onze gemeente? Duurzaamheid is natuurlijk iets van ons allemaal. Duurzaamheid gaat over de grenzen heen. Ik geef u dat even mee als reflectie, dat is een beetje een haakje in de keel voor als we straks naar huis gaan, dat het niet alleen maar gaat over onze gemeente.

Maar daar komt nog iets bij, mijnheer de voorzitter. De zonnepanelen die worden neergezet in De Groene Hoek bevatten cadmium-telluride. Cadmium-telluride is een toxische stof. Moeten we daar nu zo blij mee zijn, denk ik dan. We hebben in het raadsvoorstel een 'flora en fauna'-quickscan gehad, een ruimtelijke quickscan, er staat iets in over de bunzing, over de gedwarsblokte brandnetel, van alles, maar het woord cadmium-telluride, een toxische stof in de zonnepanelen, komt er niet in voor en dat vind ik eigenlijk een gebrek aan transparantie. Dat vind ik heel vervelend want ik denk dat elk

raadslid had willen weten 'willen we dit wel op onze grond?' De wethouder van Financiën, die ook de deelnemingen doet, is natuurlijk heel erg blij dat er nu rendement wordt gemaakt op deze gronden. Daar zijn we allemaal blij mee natuurlijk, dat begrijp ik ook. Maar de vraag is: is het altijd van belang dat geld belangrijker is dan duurzaamheid? We horen altijd van de wethouder Duurzaamheid dat vergroening een verdienmodel is, maar dit vind ik eigenlijk een beetje pervers verdienmodel. We halen de spullen uit...

De VOORZITTER: Uw punt is duidelijk, mevrouw Sedee. Het is al drie minuten van de tijd.

Mevrouw SEDEE: Punt.

De VOORZITTER: Dank u zeer. U heeft gekozen voor het thema duurzaamheid. Dat is in onze clusterindeling ook gelinkt aan maatschappelijke ontwikkeling. Dat betekent dat ook de motie Heerlijk helder tapwater aan de orde is. Die vond ik door de indieners wel goed aangegeven om misschien op het einde van de avond ook aan iets anders te gaan denken. Maar in ieder geval wil mijnheer Koster reageren. Gaat uw gang.

De heer KOSTER: Ik heb eigenlijk maar één vraag. Waarom heeft u dan niet bij de sessie ingebracht dat in uw mening die zonnepanelen helemaal niet milieuvriendelijk zijn? Volgens mij heeft u dat niet ingebracht.

Mevrouw SEDEE: We hebben iets anders ingebracht namelijk dat we vonden dat er heel erg circulair werd gewerkt, namelijk door iets te laten dorsen dat daar door de zon tot wasdom kwam. Maar ik moet bekennen dat ik dat ik cadmium-telluride helemaal niet kende. Maar je leest de krant en je denkt 'First Solar? Dat is toch die hele grote leverancier die groot is geworden met cadmium-telluride?' en dan ga je door zoeken. Mijn grote probleem is cadmium-telluride, niet de zonnepanelen, die kun je ook gewoon in Duitsland kopen bij wijze van spreken.

De VOORZITTER: De heer Vonk.

De heer VONK: Mevrouw Sedee, volgens mij is het vanavond niet het moment om de sessie over zonnepanelen over te doen en waar die dan ook geplaatst waren. Dat hebben we al besproken. Of zonnepanelen nu in Maleisië of China worden gemaakt, is volgens mij ook niet het onderwerp van het begrotingsdebat vanavond. Kunt u mij de relevantie daarvan voor de begroting nog even duiden want die kan ik nog niet zo herkennen.

De VOORZITTER: Gaat uw gang, mijnheer Rip. Nogmaals, ook de motie van D66 en GroenLinks over het tapwater is aan de orde. Mijnheer Rip, gaat uw gang.

De heer RIP: Ik heb mevrouw Sedee iets anders beluisterd. Ik hoor haar zeggen 'ja, we moeten aan duurzaamheid en alternatieve energiebronnen denken', maar ik hoor u zeggen dat we onvoldoende nadenken over de consequenties voor het milieu. Is dat wat u probeert te zeggen? Dan moet ik u gelijk geven, maar ik moet ook eerlijk toegeven, u noemt een stof en ik heb werkelijk geen idee welke schade dat kan toebrengen aan het milieu dus ik zou er dan wat dieper op willen ingaan. Maar misschien wel op een ander moment. Ik begrijp heel goed wat u zegt, duurzaamheid is natuurlijk ook nadenken over de gevolgen voor het milieu op langere termijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Berk.

Mevrouw BERK: Dank u voorzitter. Duurzaamheid is inderdaad nadenken over de gevolgen voor de lange termijn en het is wel heel grappig dat dit heel regelmatig wordt gedaan bij nieuwe ontwikkelingen in de duurzaamheid en zo zelden als het gaat om de bouw van nieuwe kolencentrales. Maar daar hebben we het nu niet over. Ik denk dat het een heel goede vraag is en ik denk dat het heel goed is, juist in het circulair denken, juist in het van cradle to cradle denken, dat we aan onze portefeuillehouder vragen wat gebeurt er met die panelen als zij hun levensduur hebben gehad? Wat zijn de risico's voor onze grond, stel dat er iets gebeurt, hebben we last van vervuiling op onze grond? En wat kunnen we doen om te zorgen dat als deze stoffen niet meer nodig zijn, ze fatsoenlijk worden hergebruikt. Ik denk dat dat een veel belangrijkere discussie is op dit moment.

De VOORZITTER: De heer Meegdes.

De heer MEEGDES: Ik begrijp dat ook de motie aan de orde is, laten we het daar ook over hebben. Dat is wel kleine duurzaamheid, maar daarom niet minder belangrijk. Straks is die klimaatop in Parijs en wij kunnen een druppel aan de gloeiende plaat van de verwarming van de aarde bijdragen door watertappunten te plaatsen. Gewoon in Haarlemmermeer. En wat is fijner dan dat je als je straks gaat winkelen, gewoon tapwater kunt drinken, of wanneer je lekker gaat sporten, een rondje fietsen en heerlijk helder tapwater kunt drinken? Gewoon ons eigen Haarlemmermeerse water. En wat te denken van al die jongeren? Als ze ergens zijn, kunnen ze alleen maar cola kopen of ze krijgen van die plastic flesjes, tel uit je winst! Als we daar gewoon tapwater voor reserveren hebben straks geen plastic soep, geen zwerfafval, in ieder geval een stuk minder. Dus mijn pleidooi is: denk nog eens goed na over die motie want wij denken dat dat iets toe kan voegen.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u voorzitter. Prima motie. We hadden hem zelf bedacht kunnen hebben, mijnheer Meegdes en ik denk dat het ook heel goed is voor de bestrijding van obesitas en voor de milieupunten, alle punten die de heer Meegdes heeft opgenoemd. Het is denk ik ook een mensenrecht om water ter beschikking te hebben. Ik vind het een prima motie die we van harte ondersteunen.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat ik het woord geef aan de wethouder want er zijn een aantal vragen gesteld aan de wethouder. Eerst wethouder Nederstigt, dan mevrouw Sedee en dan kijk ik nog even kort wie van u nog wil reageren.

Wethouder NEDERSTIGT: Van water naar zonnepanelen en terug. De opmerking van mevrouw Sedee over het gebruik van bepaalde stoffen van een bepaalde chemische samenstelling in bepaalde materialen als zonnepanelen is terecht, maar dat gebeurt ook in het telefoontje waar we iedere dag mee bellen en ook in autobanden, in accu's, in de lamellen die we aan de muur hebben hangen, zelfs in de bierkratjes die we regelmatig buiten hebben staan. Daarom is de opmerking van mevrouw Berk misschien wel heel erg vol in de roos. Ik kan u wel vertellen dat juist bij dit soort producten als zonnepanelen hergebruik en het einde van de levensduur heel goed wordt geregeld, waar ze ook gemaakt zijn. Het zijn juist de partijen die dit soort producten verkopen die zorgdragen voor dit soort producten aan het eind van de levensduur. Daar is ook juist zorg voor die materialen die toxisch zijn maar die je ook uitstekend kunt isoleren. Dat geldt niet alleen voor zonnepanelen, maar voor een hele hoop andere producten en dat wil ik even meegeven aan uw raad, dat daar over het algemeen zonder dat Haarlemmermeer daar iets aan hoeft te doen, goed voor wordt zorggedragen.

Dan het tappunt. Buitengewoon sympathiek en ik denk dat dat iets is dat zou kunnen passen, maar zoals mijn collega al heeft gezegd in zijn beantwoordingstermijn, we willen wel weten welk idee uit de wijk hiermee komt, welke wijk zegt 'hé, dat wil ik hier hebben'. Op het moment dat het bekend is, gaan

we ermee aan de slag. Zoals we er ook mee aan de slag zijn gegaan op de tappunten die we inmiddels al hebben in onze gemeente. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Ik wil als volgt reageren, eerst de wethouder als dat mag?

De VOORZITTER: Ja zeker, en dan doen we nog even een rondje.

Mevrouw SEDEE: Cadmium-telluride is een toxische stof en die is tijdelijk van de Dangerous substanceslist gehaald van het Europees Parlement zoals die daar is vastgesteld. In 2020 komt er een evaluatie. Dus het is niet onomstreden wat hier gebeurt. Dat is één ding.

Mag ik nog even reageren op de heer Vonk? Mijnheer Vonk, ik moet u zeggen, ik heb aangekondigd waarover ik het wilde hebben en uw opmerking – ik ben niet snel boos, maar nu wel – vind ik van ongekende flauwheid. Daar wil ik het bij laten.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Koster.

De heer KOSTER: Even over de motie tapwater, twee vragen want we hebben natuurlijk ook gehoord dat het college ermee bezig is. Een vraag aan het college is: is het een soort 'u vraagt, wij draaien'? Daar hoort dan ook bij, als je dat dan wilt, kost dat geld en waar komt dan de dekking vandaan?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dan kan ik mijn collega van de VVD meteen bedienen, dat halen we uit citymarketing want we hebben in de grote steden in Italië en Spanje overal van die tappunten zien staan. Goed voor alle toeristen en inderdaad voor onze jeugdige, maar ook andere inwoners en dat is heerlijk gezond. Er is een app voor waar je wereldwijd tappunten kunt vinden dus ik zou zeggen 'laadt u het merk Haarlemmermeer op en zorg dat het onder het budget citymarketing valt, alstublieft'.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip.

De heer RIP: Voorzitter, ik heb het college gehoord over tappunten en ik heb D66 gehoord over tappunten maar ik zit dan eventjes visionair te kijken en als ik straks thuiskom en mijn zoon van 25 vraagt 'pap, wat heb je vanavond besloten?' en ik zeg 'jongen, we gaan in de buitenruimte een mooie water-tap aanbrengen', zegt hij 'pap, doe me een lol, als er geen Amstel op staat, is het echt flauwekul'. Daar wil ik maar even bij laten.

De VOORZITTER: Mevrouw Berk.

Mevrouw BERK: Ja, heel kort, als we het over citymarketing hebben, moeten we juist weer flesjes verkopen met het merk Haarlemmermeer erop en die plastic flesjes wilden we nu juist eigenlijk kwijt. Heel kort gezegd, we dragen het JOGG-principe uit. Jongeren, water drinken bij sport. We hebben het over duurzaamheid en dergelijke dus wat mij betreft is het gewoon heel duidelijk, wat je in het groot doet moet je ook in het klein uitdragen. Dus we moeten gewoon zorgen dat onze inwoners en degenen die hier komen recreëren en sporten overal schoon kraanwater kunnen tappen. We hebben fantastisch drinkwater in Nederland en wat mij betreft hoort dat gewoon thuis in de portefeuille, en dus ook in de begroting Sport, gezondheid, het JOGG en dergelijke. Ik denk dat we die twee wethouders wel zo gek kunnen krijgen dat ze daar een klein budget voor vrijmaken.

De VOORZITTER: De heer Meegdes.

De heer MEEGDES: Anders zou het ook nog uit Duurzaamheid kunnen volgens mij want we zorgen ervoor dat er straks een stuk minder plastic is en minder zwerfafval. Het gaat ook niet om heel veel geld. In Haarlem gaan ze ook watertappunten aanleggen, en dat kost uiteindelijk rond de € 80.000,00 voor tien jaar, beheer en onderhoud. Dus we hebben het ook niet over heel veel geld maar een bedrag dat prima binnen bestaande budgetten kan. Wat mij betreft, en hopelijk ook andere partijen, gaan we deze kleine druppel bijdragen.

De VOORZITTER: Kort, wethouder Nederstigt en dan afrondend mevrouw Sedee.

Wethouder NEDERSTIGT: Even kort over het tapwater, van het merk Amstel dan maar, want dat plaatje kun je erop plakken voor de zoon van de heer Rip. Even alle gekheid op een stokje. Het is niet 'u vraagt, wij draaien'. U heeft mij horen zeggen als daar vragen over zijn, gaan we kijken of het allemaal ook een beetje past. Het is natuurlijk meer passend bijvoorbeeld in een park vlak bij een sportveld, dan ergens in een woonwijk. Dus we kijken ernaar en er zijn in ieder geval voldoende plekken waar we wat uit kunnen financieren. We hebben al in eerdere beantwoording de wijkbudgetten genoemd, maar we zouden nog wel wat verder kunnen kijken. Eerst kijken wat er leeft en daarna gaan we ermee aan de gang. De intentie is duidelijk, zowel van u, als van het college.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, afrondend.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel voorzitter. Ter afronding wil ik het volgende zeggen. Het is bijna bizar hoe wij praten over waterpunten alsof we op safari gaan, ik zou zeggen 'neem gewoon wat water mee', maar niemand schrikt van het gebrek aan duurzaamheid van waar we mee bezig zijn en over 26 ha aan panelen waarin cadmium-telluride zit. Ik vind het bizar en nu heb ik ook wel zin in een helder Heineken-dingetje.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Niet meer over de motie, inhoudelijk.

De heer MEEGDES: De tekst van de motie is veranderd, dat wil ik graag even aangeven. Er is een zin uit de motie. Luisterend naar het college hebben we de zin 'hierbij in ieder geval watertappunten te plaatsen in het centrum van Hoofddorp en Nieuw-Vennep en bij de stations en de Toolenburgerplas' verwijderd zodat we kunnen kijken naar wat geschikte locaties zijn.

De VOORZITTER: U haalt het tweede bolletje met de voorbeelden weg en dan is het verzoek aan het college om in ieder geval zes openbare tappunten te realiseren. Het woord is aan de VVD voor een van de laatste onderwerpen. De heer Nobel.

De heer NOBEL: Voorzitter, een punt van orde. De VVD ziet niet de noodzaak om nog verder over onderwerpen te spreken, wij denken dat alle onderwerpen de revue zijn gepasseerd dus we laten onze beurt voorbij gaan.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan is de beurt aan D66. U doet dat ook. Dan is als laatste in de bol, de HAP. Mijnheer Rip.

De heer RIP: Gelukkig voorzitter. Cluster agressie, heerlijk. Nee, het wordt niet het cluster agressie want anders wordt mevrouw Sedee weer zo boos en dat wil ik niet. Ik wil het eigenlijk even over iets hebben dat mij al tijden boeit, en dat gaat over financiën dus ik daag de financiële collega's uit de degen te kruisen over dit onderwerp dat ik misschien niet goed begrijp, maar ik wil zo graag begrijpen

waarom we dit doen en daarom wil ik het even hier neerleggen. Ik vind ook wat van de kostendekkendheid en ik denk dat we daar op een later tijdstip op terugkomen. De HAP heeft daar ideeën over met name als het gaat over graf- en begraafrechten en het onderhoud van de begraafplaats, maar daar komen we later op terug.

Ik wil het met u hebben over het Interne Doorbelastingssysteem. We zijn een dienstverlenende sector – ik heb er een inleiding voor nodig, collega's, want anders snap ik het zelf niet meer – met belastingheffing als een van de inkomstenbronnen. Wat is dan nog het bedrijfseconomische voordeel van doorbelasten en waarom heeft een dienstverlenende sector dat eigenlijk nodig? Zo'n intern verrekeningsmechanisme brengt behoorlijk wat kosten met zich mee. Het zogenaamde vestzakbroekzakprincipe, dat is leuk voor boekhouders maar het kost veel tijd qua uitvoering, ben ik van mening, en geeft nauwelijks beter inzicht in de totale kosten van de gemeente en leidt vaak tot lange interne discussies.

Kunnen we de inzet dan niet beter voor onze inwoners gebruiken? Creëren we eigenlijk niet een financiële schijnwerkelijkheid? Welke invloed heeft de raad dan nog om vanuit deze systematiek de overheadkosten te beïnvloeden bijvoorbeeld? Want het ging om de kostprijs. Maar we automatiseren alles tegenwoordig. Dus met andere woorden, wat zijn de redenen en de toegevoegde waarde van intern doorbelasten en wat gebeurt er als we het gewoon afschaffen? Daar wil ik het bij laten.

De VOORZITTER: Dank u zeer. U heeft het onderwerp financiën algemene dekkingsmiddelen daarmee aan de orde gesteld. Dan wijs ik u erop dat ook het amendement over de indexerings van de gemeentelijke heffingen, indien u dat wenst, aan de orde is. Het woord is aan de heer Meiland.

De heer MEILAND: Voorzitter, dank u wel. Ik wil graag willen weten van de heer Rip wat zijn zoon ervan vindt dat hij het om 23.15 uur 's avonds over interne doorbelasting wil gaan hebben.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel, voorzitter. In zijn betoog zei mijnheer Rip net dat vestzakbroekzak iets is voor boekhouders. Ja, dat is iets voor boekhouders want wil je het een beetje behaarder houden, is dat wel de manier. Als u een andere manier weet, houd ik me aanbevolen en kunnen we verder discussiëren.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: In de vorige eeuw hebben we ooit afgesproken dat we binnen de gemeente gingen kijken wat de afdelingen kostten en wat ze voor elkaar deden en dat hebben we gedaan om te kijken of iedereen wel efficiënt bezig was en de kosten daar neer te leggen waar ze hoorden. Dat was een van de uitgangspunten van de interne kostenberekeningen. Het is nu 2015. Ik neem aan dat het veel efficiënter en goedkoper gebeurt met de huidige automatisering dan in die tijd. Maar ik kan me heel wel voorstellen dat we op een ander tijdstip – want niet alleen mijn zoon is dol op drank, maar ik ook – erover gaan discussiëren; is dat systeem nog efficiënt en wat kost dat? Het moet niet zo zijn dat het systeem in leven wordt gehouden omdat het er is en geld kost. En als het gaat om leges en dat soort zaken, zou ik ook graag een keer een debat willen hebben met de raad want sommige dingen in het leven zijn luxe dingen, als je een dakkapel wilt hebben bijvoorbeeld, is dat je eigen idee maar begraven is iets dat je gebeurt en daar betaal je toch belasting voor. Moeten daar dan leges voor worden geheven of niet? Daar kun je het best met elkaar over hebben, maar mijnheer Rip... 23.15 uur.

De VOORZITTER: Ik kijk even naar het college. Er ligt een begroting met doorbelasting. Wil de wethouder daar nog iets over zeggen rekening houdend met het tijdstip van de dag, een mooi moment voor het college, doorbelastingen.

Wethouder RENEMAN: De heer Van der Linden heeft precies aangegeven waarom we doorbelasten. Er ligt een schriftelijke vraag van het CDA over de Eugenie Previnaireweg, hoeveel heeft dat gekost? Die vraag kunnen we niet beantwoorden als we niet intern doorbelasten. Dus het is voor ons een belangrijk sturingsinstrument en ik zou het never nooit niet afschaffen.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, gaat uw gang.

De heer RIP: Dat laatste steekt mij weer. Ik stel voor aan mijn collega's dat ik er nog eens over ga nadenken en misschien in een sessie daarover van gedachten wil wisselen. Dat is oké. Tweede punt, ik hoorde u zeggen, die motie van Onafhankelijk Liberaal...

De VOORZITTER: Het amendement over het niet indexeren. Ik meld het maar. U hoeft er niets over te zeggen, maar het is wel formeel aan de orde.

De heer RIP: Ik vond de bijdrage van Onafhankelijk Liberaal eerlijk gezegd al erg naar azijn ruiken. Dat meen ik oprecht en ook in deze situatie. Als alle fracties hebben gezegd dat er een achterstand is in onderhoud en beheer en ik weet allemaal niet wat, vind ik het wel heel erg sinterklaas en goedkoop om dan hier even met een amendement te komen om te zeggen 'die indexering doen we dan maar niet want het is niet nodig'. Nee, mijnheer Van der Linden, ik vind dat dat zeer correct en zeer zuiver is gedaan en we hebben dat gewoon nodig.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Het zal wel azijnig klinken, maar we hebben het niet nodig. We zijn in staat om vanuit algemene dekkingsmiddelen allerlei dingen te doen. De heer Nobel wees mij erop, de najaarsnota hebben we nog niet behandeld, maar de € 3,5 miljoen uit de Voorjaarsnota is gewoon in de algemene dekkingsreserve gedekt. Dan begrijp ik niet waarom we € 700.000,00 extra belasting nodig hebben van onze inwoners terwijl we het geld kennelijk hebben, dat is niet zuur bedoeld, dat is realistisch bedoeld.

De VOORZITTER: Laten we even het rondje maken, u krijgt het laatste woord.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter, het is 23.20 uur. Ik heb trek in een bierbommetje.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter. Even richting mijnheer Rip over dit amendement. Ik heb serieus overwogen om daarin mee te gaan, want ik heb een aantal collega's gehoord over een aantal belastingen. Met name de VVD zei over precario dat we ernaar zouden moeten kijken, maar we hebben altijd afgesproken dat het kostendekkend moet zijn, enzovoorts, enzovoorts. U heeft bovendien zelf iets van begraafrechten gevonden, dus ik vind het een beetje overtrokken als u zegt dat dit amendement een beetje azijnig is.

De VOORZITTER: De heer Vonk.

De heer VONK: Voorzitter, wat de heer Van der Linden niet vertelt, is dat dit amendement van niet indexeren niet voor één jaar zijn effect heeft, maar meerdere jaren effect zal hebben omdat je die inhaalslag dan wellicht later zou moeten maken door een keer dubbel te indexeren en dat is opeens een verhoging van de lasten die we niet willen. Dus het effect van niet indexeren gaat jarenlang duren en bovendien meen ik me te herinneren dat de heer Van der Linden zelf ooit een wethouder van Financien is geweest die wel een heel forse verhoging van allerlei lasten heeft doorgevoerd.

De VOORZITTER: De heer Noomen.

De heer NOOMEN: Ik wil aansluiten bij wat de heer Rip al aangaf. Ik heb in mijn betoog aangegeven dat ik me erg zorgen maak over de kwaliteit van ons voorzieningenniveau in de fysieke leefomgeving. Dat is geloof ik nog niet overal helemaal doorgedrongen. Ik heb althans nog geen erg actieve houding bij het college ontdekt. Dat komt vanzelf nog wel want als je leest hoe de status wordt geformuleerd in de programmabegroting, komt er echt een moment dat we tegen een calamiteit aanlopen en dan zullen we met elkaar moeten nadenken hoe we die calamiteit moeten oplossen en hoe we dat financieren. Als we dan nu op voorhand gaan korten op een heel beperkte inflatiecorrectie, lijkt me dat een onzinnige actie.

De VOORZITTER: De heer Nobel.

De heer NOBEL: Voorzitter, de VVD zal het amendement van Onafhankelijk Liberaal zal niet steunen. Want wat de heer Van der Linden hier domweg doet, is het probleem verleggen naar de toekomst. Daar gaat de VVD niet in mee. Zoals al eerder gezegd, de VVD wil het huishoudboekje op orde hebben en dit draagt daar zeker niet aan bij.

De VOORZITTER: De heer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u voorzitter. Ik vind dat dit een goed amendement is. Indexeren is een keuze en het is niet per se noodzakelijk.

De VOORZITTER: De heer Van der Linden en dan afrondend de heer Rip.

De heer VAN DER LINDEN: Er werd gezegd 'wat de heer Van der Linden niet heeft gezegd, is dat het structurele effecten heeft'. Ik ging ervan uit, omdat ik mijn collega's voldoende inschat om dat ook te begrijpen, dat ik het niet hoefde te vertellen. En wat de heer Vonk net zei over mijn tijd en de tarieven is gewoon niet waar dus daar ga ik verder niet op in.

De VOORZITTER: Het laatste woord bij dit onderwerp aan de heer Rip.

De heer RIP: Ik denk dat de heer Noomen dat uitstekend voor mij heeft gedaan. Ik wil alleen even tegen de heer Van der Linden zeggen, dat bedoelde ik ook, als je het college, en met name collegepartijen, verwijt dat we nog geen doorkijkje hebben gemaakt naar de Najaarsrapportage en de € 5,5 miljoen, en vervolgens roept dat 'we van 4 pagina's risico's naar 11 pagina's' zijn gegaan en dan als toetje de Sinterklaas uithangt door te zeggen 'weet je wat, die indexering van de belastingtarieven doen we maar niet', doe je alsof de inwoners niet begrijpen dat we hier heel veel realiseren wat ook gewoon geld kost. Ik wil het hier maar bij laten.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dames en heren, ik kijk even naar u om een inschatting te maken van hoeveel tijd u nog nodig heeft voor fractieoverleg. Ik heb van een aantal moties en amendemen-

ten al duidelijke stemverklaringen gehoord. Kan het zijn dat we om 23.35 uur terug zijn voor de stemmingen? Dan geef ik u de gelegenheid, tien minuten schorsing.

4. Stemmingen

De VOORZITTER: Dames en heren, u heeft de actuele stemmenlijst gehad en ook het overzicht van de moties zoals die zijn ingediend en voor een deel al aangekondigd, aangehouden of ingetrokken. Aanvullend kan ik melden dat GroenLinks, CDVP en EEN Haarlemmermeer ook de motie onder 2 MeerMonitor willen aanhouden. Dus die komt niet ter stemming vanavond. De fracties PvdA, GroenLinks en D66 hebben gemeld dat ze de motie Als de storm is gaan liggen, onder 3, hebben ingetrokken. Dat is de laatste stand voor wat betreft moties aanhouden en intrekken, naast wat u al op de laatste versie digitaal of op schrift heeft gevonden.

We zijn bij de stemmenlijst. De heer Meegdes, gaat uw gang.

De heer MEEGDES: Voorzitter, over de motie Heerlijk helder tapwater heeft het college in onze ogen voldoende toegezegd dat die watertappunten er kunnen komen als er initiatieven vanuit de wijken zijn, of andere initiatieven. Dus we besluiten de motie aan te houden.

De VOORZITTER: Motie 4 is aangehouden. Mijnheer Nobel.

De heer NOBEL: Dank u wel, ook de VVD zal de motie Schop in de grond aanhouden om deze bij de BVR Wonen goed voor het voetlicht te krijgen van onze collega-raadsleden.

De VOORZITTER: Motie 1 is aangehouden. Anderen nog? De heer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: In de motie over het referendum is nog een wijziging aangebracht. We vroegen het college een en ander te gaan doen en we hebben daar een datum aan gekoppeld, om dat in het voorjaar 2016 te doen om iedere discussie over andere dingen daarmee uit te sluiten en tot ons grote plezier dient D66 mede in.

De VOORZITTER: Akkoord. De toevoeging die u had gedaan had ik al eerder gemeld, maar die herhaalt u nog en D66 is mede-indiener geworden. Dat is de laatste stand voor wat betreft de moties en amendementen.

We gaan over naar de stemmenlijst.

a. Herbenoemingen voorzitter en leden Rekenkamercommissie (2015/1482332)

De VOORZITTER: Hiervoor moeten stembriefjes worden rondgedeeld. De heer Kuipers.

De heer KUIPERS: Ik ben een beetje de weg kwijt in de actualiteit van allerlei verschillende lijstjes, maar het lijstje dat ik voor mijn neus heb, staat gewoon in iBabs en daar staat nu 'vaststellen van agenda's'.

De VOORZITTER: Dan is er een verschil met de lijst die ik nu voor me heb want ik houd de gebruikelijk volgorde aan dat we altijd als laatste van de agenda de vaststelling agenda's doen.

Dus hebben we nu punt a. Herbenoemingen voorzitter en leden Rekenkamercommissie. De stembiljetten worden uitgereikt. De stemcommissie bestaat uit de heren Van Essen en Meiland en mevrouw Ballieux. De stembiljetten kunnen worden opgehaald. Ik schors de vergadering.

De VOORZITTER: De vergadering is hervat. Ik geef het woord aan de voorzitter van de stemcommissie, de heer Van Essen.

De heer VAN ESSEN: Dank u voorzitter. We hebben deze zware taak volbracht als stemcommissie. Er zijn 36 geldige stemmen geteld. Voor mevrouw Deckers, 35 voor, 1 tegen. Voor mijnheer Bel 36 voor, 0 tegen. Mevrouw Noordermeer, 36 voor, 0 tegen.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan is mevrouw Deckers herbenoemd tot voorzitter van de Rekenkamercommissie en de heer Bel en mevrouw Noordermeer tot lid. Ik dank de commissie voor hun zware taak verricht zo laat op de avond. Dat verdient wel een extra glaasje tapwater dadelijk.

b. Programmabegroting 2016-2019 (2015.0039855)

De VOORZITTER: Dit zijn vier beslispunten. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst iemand aantekening tegen te hebben?

Dan is de begroting 2016-2019 unaniem aanvaard.

Ik hoop dat de wethouder Financiën daar kennis van kan nemen. O, die zit op de publieke tribune. Proficiat wethouder, uw begroting en die van het college is zojuist door de raad unaniem aanvaard.

Aan de orde is één resterende motie die nog in stemming komt, de motie nummer 6, Power to the people van Onafhankelijk Liberaal. Wenst iemand daarover een stemverklaring af te geven? De heer Koomen, gaat uw gang.

De heer KOOMEN: Namens D66 zullen we deze motie uiteraard steunen. Wel de opmerking over twee zinnetjes die erin staan, die staan iets te enthousiast opgeschreven door Onafhankelijk Liberaal. Namelijk dat inwoners nu geen zaken kunnen agenderen of formeel geen stem hebben. Dat ligt natuurlijk iets genuanceerder, maar in alle enthousiasme begrijpen we dat en de strekking van de motie is helder genoeg, namelijk: een referendum is een goed idee en goed om als instrument gewoon in je pakket te hebben. Met die opmerking zijn wij voor.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, toen we de motie bespraken heb ik inderdaad vanuit GroenLinks gezegd 'dat is niet correct, inwoners kunnen juist wel agenderen'. Maar mijn stemverklaring is dus dat omdat die motie nu zo voorligt, we die niet kunnen steunen om die reden. Ook gezien de aanleiding waarmee die is gemaakt. We zijn niet tegen een referendum maar we willen daar eerst met de raad zelf over praten.

De VOORZITTER: Wie verder stemverklaring? Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter. We zullen deze motie niet steunen omdat we dan de belangen van de verschillende maatschappelijke betrokkenen waar wij als volksvertegenwoordigers rekening mee moeten houden in samenhang met verschillende wetsvoorstellen niet meer goed kunnen overwegen en de burgers geen tijd en middelen hebben om bijvoorbeeld goed na te denken over een wetsvoorstel. Dat allemaal in overwegingen genomen stemmen we tegen.

De VOORZITTER: Anderen? De heer Van Dijk. Gaat uw gang.

De heer VAN DIJK: Dank u wel voorzitter, ik zal zeker voor stemmen omdat het inwoners een stem geeft die heel erg belangrijk is.

De VOORZITTER: Verdere stemverklaringen? Willen de leden die voor zijn hun hand opsteken? Dat is de fractie van Onafhankelijk Liberaal, HAP, Forza!, EEN Haarlemmermeer, D66, de heer Beusenberg SRH, 16 stemmen voor, 20 tegen; daarmee is de motie verworpen.

c. Belastingvoorstellen 2016 (2015.0044308)

De VOORZITTER: Voordat we hierover stemmen is aan de orde het amendement van Onafhankelijk Liberaal, It ain't necessarily so. U weet waar het over gaat, in het Hollands gewoon de indexering wel of niet. Wie van u daarover een stemverklaring? Niemand. Willen de leden die voor dit amendement zijn hun hand opsteken?

Dat is de fractie van Onafhankelijk Liberaal en Forza!, daarmee is het amendement verworpen.

Aan de orde zijn de belastingvoorstellen zoals die zijn ingediend door het college.

Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Unaniem aanvaard.

d. Vaststelling Strategische Agenda van de raad bij programmabegroting 2016-2019 (2015.1487809)

De VOORZITTER: Iemand hierover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

e. Kredietaanvraag fietsverbinding door knooppunt Badhoevedorp (2015.0044337) deels geheim

De VOORZITTER: Iemand hierover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

f. Beleidskader Strategisch Grondbeleid Haarlemmermeer 2015-2019 (2015.0043882)

De VOORZITTER: Iemand hierover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

g. Voorbereidingsbesluit 2015 Rozenburg Schiphol Logistics Park (2015.0047848)

De VOORZITTER: Iemand hierover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

h. Verordening elektronisch berichtenverkeer Haarlemmermeer 2015 (2015.0045609)

De VOORZITTER: Iemand hierover een stemverklaring? Gaat uw gang, de heer Koning.

De heer KONING: Dank u wel. Collega's, uw voorzitter heeft vele functies, zo is hij ook agent van het centraal gezag. Hij moet bewaken dat geen besluiten worden genomen die in strijd zijn met de wet. Daarom is het verheugend dat hij slechts een lichte hint nodig had om het vorige voorstel te corrigeren en daarom stemmen we voor.

De VOORZITTER: Andere stemverklaringen? De leden die tegen zijn? Niemand. Daarmee is ook dit voorstel unaniem aanvaard.

Vaststellen van de gewijzigde agenda van het raadsplein van 19 november, agenda van 26 november en 3 december a.s.

De VOORZITTER: Vaststellen van de gewijzigde agenda van het raadsplein van 19 november. U heeft twee versies aangetroffen. De vraag die daarbij relevant is, is of u het voorstel van de PvdA volgt

om het punt rond de woningbouw aan de Kruisweg meteen op de stemmingslijst te plaatsen. Iemand daarover een mededeling? Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: We kunnen instemmen met de wijziging van de agenda maar ik wil toch even een compliment aan het presidium geven dat het zo alert is geweest toch dit stuk naar een sessie te willen brengen omdat het gaat over de VVGB en we weten allemaal hoe ongelooflijk belangrijk dat wordt gevonden door de raad. Chapeau.

De VOORZITTER: Maar u wilt daar nog een sessie over of u vindt het goed dat het naar de stemmingslijst gaat?

Mevrouw SEDEE: Ik kan instemmen met de veranderde agenda.

De VOORZITTER: En dan wel variant A. Dan volgen we het voorstel van de PvdA. Ik zie daar knikkende hoofden, positief, dat betekent dat u instemt met de agenda onder variant A voor 19 november a.s. We gaan verder want na 19 november komt de agenda van 26 november. Mijnheer Rip, u daarover, gaat uw gang.

De heer RIP: Voorzitter, ik wil mijn collega's een ordevoorstel doen want ik heb net gekeken en het onderwerp vluchtelingen staat op de agenda en dat heeft ontzettend veel impact op iedereen, niet alleen hier in de zaal, maar ook buiten de zaal. De verwachting is dat heel veel mensen belangstelling hebben voor dit onderwerp. Ik wil voorkomen dat ik dan de 26^e minder tijd krijg om over zo'n belangrijk onderwerp te praten dan vandaag over tapwater en bomen dus ik stel mijn collega's voor om de tijd die ervoor staat van 19.00 tot 21.00 uur te verlengen tot het einde en ook te kijken naar de verdeling van de spreektijden. Ik vind het belangrijk dat ook partijen die wellicht in zetelaantal minder groot zijn, een goed verhaal kunnen neerzetten over die vluchtelingen dus ik zou een uitzondering willen maken voor dit onderwerp als het gaat om de procedures die de raad hanteert.

De VOORZITTER: Dat zijn twee voorstellen. U stelt voor geen andere agendapunten te agenderen na 21.00 uur en u doet een voorstel met betrekking tot de spreektijden. Ik wil erop wijzen dat het vrije spreektijden zijn in tweede termijn. De heer Kuipers, gaat uw gang.

De heer KUIPERS: Namens mijn fractie heb ik een ordevoorstel dat eigenlijk voor het ordevoorstel van de heer Rip gaat, dat is om dit onderwerp niet op 26 november te behandelen, maar op 3 december. Twee redenen daarvoor. In mijn fractie zijn leden die al wat langer geleden rekening hebben gehouden met het feit dat er op die avond een sessieavond is gepland en dat is ineens een raadsvergadering geworden waardoor het voor hen niet mogelijk is daarbij te zijn. Dat is een praktisch probleem. Tweede is dat we eigenlijk als VVD wat meer tijd zouden willen hebben om datgene wat het college gaat voorstellen, ik heb nog geen idee wat het gaat worden, ook met mensen die wij beschouwen als onze achterban te bespreken. Daar wil ik graag wat meer tijd voor. Ik doe dus het voorstel om op 26 november de agendapunten zoals die er staan gewoon te behandelen en dan de noodopvang op 3 december te doen.

De VOORZITTER: Ik moet u er dan wel op wijzen dat het presidium moeilijke afwegingen heeft moeten maken om te zorgen dat we voor agendapunten die in ieder geval nog dit jaar moeten worden behandeld en waarschijnlijk allemaal behoorlijk wat tijd nodig hebben, ook de tijd hebben. Op 3 december staat nu het raadsdebat over het onderzoek van de Auditcommissie naar aanleiding van de verplaatsing Pioniers en in voorbereiding is ook nog het raadsvoorstel met betrekking tot de businesscase Pionier. Dat is een besluit dat we ook nog dit jaar moeten nemen om ervoor te zorgen dat daar geen onomkeerbare gevolgen optreden. De agenda is dus erg vol, daar wil ik u op wijzen, met beslui-

ten die als het even kan een goed debat voor het einde van het jaar vragen. De heer Kuipers en dan mevrouw Mulder.

De heer KUIPERS: Ik vind het prima dat u als voorzitter van het presidium nog even nader toelicht waarom bepaalde besluiten zijn genomen in het presidium, dat snap ik ook best, maar ik heb een heel ander inhoudelijk punt en dat is de vraag waarom niet 3 december, zodat niet alleen mijn partij meer tijd heeft, maar ik denk dat ook andere partijen meer tijd willen hebben om dit onderwerp te bespreken. Ik weet niet of het strikt noodzakelijk is om het Auditcommissierapport nog voor de jaarwisseling te bespreken. Volgens mij kan dat ook prima 10 december, dus mijn ordevoorstel blijft zoals het is.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, we gaan niet met het voorstel van VVD mee. We vinden het zoals het nu ligt in de tijd in ieder geval nog net te behappen, er kan nog van alles bijkomen, dus ik wil even een ander pleidooi houden namelijk gewoon het voorstel van het presidium volgen. Dan kunnen we wel kijken naar wat mijnheer Rip voorstelt of we dat wel of niet doen. Mag ik daar ook meteen wat over zeggen? Ja. Op zich hebben we gezien dat er al ruim twee uur is voorzien voor dat debat. We vinden inderdaad dat er wel ruim tijd moet zijn en het voorstel van de voorzitter om dan in het vrije debat iedereen ruimte te geven vinden we prima. De praktijk leert wel dat als we zien als raad dat we extra tijd nodig hebben, we ook tijdens de raadsvergadering nog kunnen zeggen 'we trekken er nog extra tijd bij'. Dat zou ons voorstel zijn.

De VOORZITTER: Aan de orde de agenda van 26 november. Het meest verstrekkende wijzigingsvoorstel is het voorstel van de VVD om het raadsdebat over het uitvoeringsbesluit vluchtelingenopvang niet op die dag te voeren, maar een week later. Wie daarover? Zo niet dan breng ik dat voorstel voor wijziging op het voorstel van het presidium als eerste in stemming. Dat is dus het voorstel om het raadsdebat uitvoeringsbesluit vluchtelingenopvang niet op 26 november te voeren, maar op 3 december. Wie is daarvoor? Dat is de fractie van de VVD, dan is dat voorstel verworpen.

Dan het voorstel van de heer Rip om te zorgen dat we die avond de hele avond hebben voor dat debat en dan zal de voorzitter, dat zal de vicevoorzitter zijn die avond, zeker ook de opmerkingen hier gemaakt over de orde van dat debat meewegen, dat er ook ruimte moet zijn voor het debat. Zeker in tweede termijn, dan zijn er geen spreektijden. Aan de orde is het voorstel om geen andere agendapunten te agenderen op 26 november, voorstel van de HAP. Wie is daarvoor? Dat zijn de fracties van HAP, CDA, EEN Haarlemmermeer, Forza!, en SRH, dat zijn 14 stemmen voor, 22 tegen, verworpen. Dan de agenda van 3 december zoals voorbereid door het presidium. Iemand daarover een opmerking. Iemand niet akkoord? Daar bent u mee akkoord. Dank u zeer.

5. Sluiting van de vergadering

De VOORZITTER: Dan dank ik u voor het grote uithoudingsvermogen op deze dag en kan ik u melden dat niet alleen de bar open is, maar ook in het kader van de verjaardag van wethouder Nederstigt, die ondertussen wel afgelopen is, speciaal gezorgd is voor een duurzaam en verantwoord hapje, namelijk de bieterbal uit Haarlemmermeer. Hier in de polder is de grondstof gekweekt, nabij verzorgd en nu geserveerd ter ere van jouw verjaardag. De vergadering is gesloten.

Sluiting om 00.10 uur